

Studie rozvoje průmyslové zóny

Solnice - Kvasiny - Rychnov nad Kněžnou

Obsah

1	Manažerské shrnutí.....	4
2	Vymezení území	7
3	Analýza socioekonomických sfér.....	10
3.1	Trh práce.....	10
3.2	Stabilita, mobilita a struktura obyvatelstva	15
3.3	Bydlení.....	24
3.4	Ekonomická základna	28
3.5	Správa území	35
3.6	Vybavenost veřejnými službami.....	45
3.7	Vybavenost komerčními službami.....	64
4	Analýza environmentálních podkladů.....	67
5	Vyhodnocení.....	68
5.1	Matice vazeb	69
5.2	Dopravní infrastruktura.....	75
5.3	Bydlení.....	77
5.4	Lidské zdroje a ekonomika	78
5.5	Bezpečnost	81
5.6	Veřejné služby, občanská vybavenost.....	83
5.7	Životní prostředí	85
6	Přílohy.....	87
6.1	Příloha č. 1 - Podkladová data k analýze socioekonomických sfér.....	87
6.2	Příloha č. 2 - Analýza environmentálních podkladů.....	87
6.3	Příloha č. 3 - Názorový průzkum obcí.....	87
6.4	Příloha č. 4 - Průzkum podnikatelského prostředí	87
7	Rejstřík pojmů	88
8	Seznam zkratk.....	89
	Seznam tabulek	90
	Seznam grafů.....	90
	Seznam obrázků	91

Zadavatel: Královéhradecký kraj

Zpracovatel: Centrum investic, rozvoje a inovací

RNDr. Tomáš Bajer, CSc. - zpracovatel kapitol

- 4 Analýza environmentálních podkladů
- 6.2 Analýza environmentálních podkladů

Dokument prošel připomínkováním pracovníky Katedry sociální geografie a regionálního rozvoje Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

Centrum investic, rozvoje a inovací

Soukenická 54

500 03 Hradec Králové

e-mail: zona@cirihk.cz

www.cirihk.cz

1 Manažerské shrnutí

Předkládaná studie je analytickým dokumentem, jehož cílem je identifikovat hlavní dopady rozvoje průmyslové zóny Solnice – Kvasiny – Rychnov nad Kněžnou na socioekonomický rozvoj vymezeného území. Tento dokument si neklade za cíl předložit souhrnný a vyčerpávající profil analyzovaného území, nýbrž představit základní analýzu vybraných klíčových sfér. Studie vytváří základní rámec pro strategické rozhodování a plánování intervencí v území. Niže uvedený text může také inspirovat čtenáře k zamyšlení a k hledání nových úhlů pohledu na rozvoj území a jeho budoucnost.

Prvním krokem bylo vymezení analyzovaného území. S ohledem na umístění průmyslové zóny Solnice - Kvasiny - Rychnov nad Kněžnou a prostorovou koncentraci socioekonomických jevů došlo ke stanovení 3 územních sfér:

- jádrové území tvořené katastry obcí Solnice, Kvasiny, Rychnov nad Kněžnou;
- zájmové území odpovídající správnímu obvodu obce s rozšířenou působností Rychnov nad Kněžnou;
- širší území zahrnující navíc významná sídla v dojezdové vzdálenosti 30 minut od jádrového území.

Druhým krokem bylo provedení stakeholder analýzy, která identifikuje subjekty, jež mohou být aktivně zapojeny do tvorby studie, případně mohou být jejich zájmy ovlivněny dalším rozvojem průmyslové zóny. Seznam identifikovaných klíčových hráčů je v příloze č. 1 dokumentu.

Pro zpracování jednotlivých dílčích analýz v socioekonomických sférách (trh práce, obyvatelstvo, ekonomická základna, správa území, vybavenost veřejnými službami, vybavenost komerčními službami) a environmentálních aspektech byly využity různé zdroje dat.

V první fázi byla provedena rešerše již zpracovaných koncepčních a analytických materiálů. Relevantní informace byly využity pro další analytické práce.

Základními zdroji pro zpracování vlastních analýz byly zejména podklady a údaje Českého statistického úřadu, Úřadu práce Rychnov nad Kněžnou, Ministerstva práce a sociálních věcí, Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, Policie ČR ale i řady dalších institucí. Kromě toho byly významným podkladem také informace, údaje a dokumenty poskytnuté přímo zástupci jednotlivých municipalit v území. Záměrem zpracovatelů bylo shromáždit vždy co nejaktuálnější informace k dané problematice, ne vždy však tyto informace byly k dispozici. Některé údaje nejsou dostupné přímo za zájmové území, a proto jsou v ojedinělých případech uvedeny údaje za správní obvod obce s rozšířenou působností Rychnov nad Kněžnou (dále jen SO ORP).

Dalším zdrojem informací byly průzkumy realizované mezi jednotlivými municipalitami a ekonomickými subjekty. Dotazníkové šetření mezi obcemi proběhlo online formou a zúčastnily se ho obce širšího území průmyslové zóny. Po vyhodnocení byly klíčové závěry šetření prezentovány starostům dotčených obcí. Paralelně byl proveden průzkum podnikatelského prostředí, jako kombinace online dotazníkového šetření a řízených rozhovorů s představiteli firem v zájmovém území průmyslové zóny. Výstupy z tohoto kroku byly kombinovány se závěry/dopady z kroku předešlého.

Pro jednotlivé socioekonomické sféry byly navrženy klíčové závěry, jejichž syntéza ve formě matice vazeb byla využita pro definování hlavních problémových okruhů a k nim odpovídajících 6 klíčových oblastí (priorit). Pro každou klíčovou oblast je uvedeno její zaměření, identifikovány nejvýznamnější potenciální dopady do území a navrženy typové aktivity. V případě, že typové aktivity budou implementovány pomocí konkrétních projektů, mohou přispět ke stabilizaci dané oblasti, eliminovat potenciálně negativní dopady nebo ještě více rozvinout silné aspekty území.

Struktura studie

Problémové okruhy

Nedostatečná kapacita dopravní infrastruktury, zvyšující se dopravní zatížení

Nedostatek kvalifikovaných pracovních sil

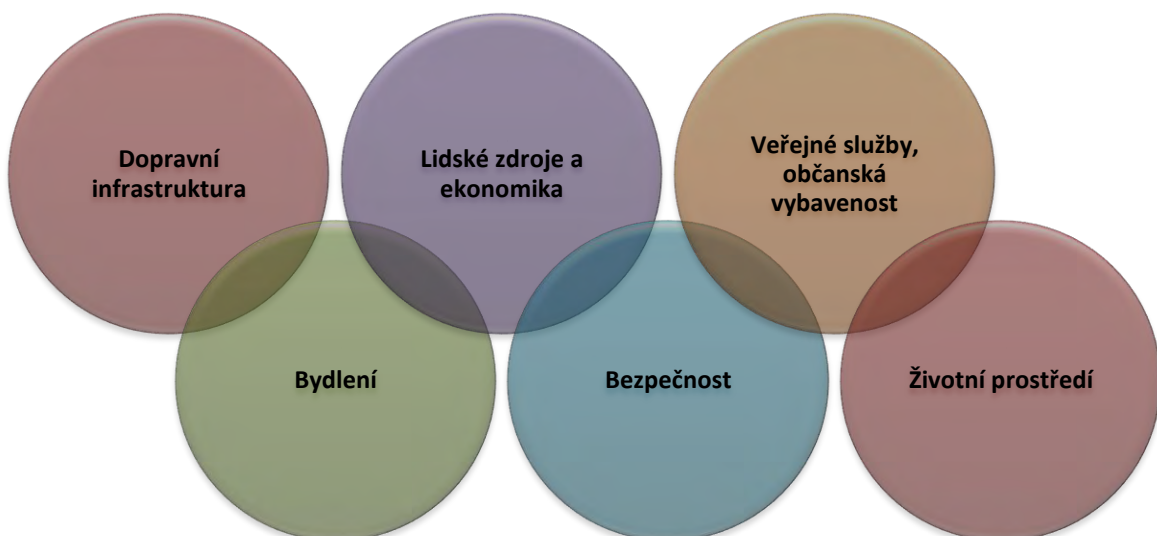
Nedostatek vhodného bydlení pro stabilizaci pracovních sil

Nedostatečný rozvoj komplementárních služeb (volnočasové, sociální, zdravotní)

Nárůst socio-patologických jevů

Enviromentální aspekty rozvoje území

Klíčové oblasti

<h2>DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA</h2>	<p>Dopravní zatížení jádrového území – vyšší hlučnost, nižší bezpečnost, špatný technický stav místních komunikací a silnic II. a III. tříd</p> <p>Nárůst intenzity nákladní i osobní dopravy v zájmovém území</p> <p>Nedostatečná kapacita parkovacích ploch v jádrovém území</p> <p>Neprojojení průmyslové zóny Lipovka a průmyslové zóny Solnice-Kvasiny pro kamionovou dopravu</p>	<p>opatření pro zvýšení bezpečnosti – chodníky, přechody, inteligentní světelná signalizace/inteligentní dopravní systémy</p> <p>výstavba stezek, tras pro nemotorovou dopravu s akcentem na cyklo dopravu</p> <p>modernizace místních komunikací a silnic II. a III. tříd</p> <p>výstavba obchvatů, přeložek</p> <p>modernizace regionálních silnic</p> <p>rozvoj/zkvalitňování veřejné hromadné dopravy (autobusové a železniční)</p> <p>parkovací plochy, zavádění chytrých řešení např. chytré parkování, P+R v kombinaci s jiným druhem dopravy</p> <p>dopravní napojení průmyslových rozvojových lokalit včetně propojení zón</p>
<h2>LIDSKÉ ZDROJE A EKONOMIKA</h2>	<p>Nedostatek kvalifikované pracovní síly, nesoulad mezi poptávkou a nabídkou na trhu práce</p> <p>Útlum činnosti v některých oborech, úbytek živnostníků</p> <p>Nízký zájem o technické a přírodovědné obory</p>	<p>přizpůsobit síť SŠ i jejich vzdělávacích programů potřebám trhu práce</p> <p>posílení vazeb SŠ s firmami např. stáže, praxe, odborníci ve výuce</p> <p>doplnění a modernizace vybavení škol</p> <p>rozvoj nevyužívaných průmyslových areálů/objektů (brownfields)</p> <p>vytvořit nabídku vzdělávacích programů se zaměřením na rozvoj dovedností potřebných pro podnikání</p> <p>zvýšení prestiže vybraných technických a přírodovědných oborů, programy na podporu motivace žáků ke studiu technických oborů, zapojení středních škol do výuky na ZŠ aj.</p>
<h2>BYDLENÍ</h2>	<p>Zvyšující se poptávka po bydlení, nedostatek volných bytů, stagnující výstavba bytů v jádrovém území</p> <p>Vysoký podíl přechodně bydlících obyvatel v zájmovém území bez přihlášení, rostoucí výdaje obcí, existence problematických ubytoven a “nelegálního” bydlení</p> <p>Nedostatečná připravenost ploch pro výstavbu</p>	<p>výstavba obecních a startovacích bytů, případně rodinných domů</p> <p>výstavba bytových domů na území bývalých brownfieldů (revitalizace území)</p> <p>příprava a realizace základní technické vybavenosti v lokalitách pro rozvoj bydlení</p> <p>vytváření vhodných podmínek pro realizaci soukromých investic v oblasti rozvoje bydlení</p>
<h2>VEŘEJNÉ SLUŽBY, OBČANSKÁ VYBAVENOST</h2>	<p>Rostoucí poptávka po kvalitní zdravotní péči v širším území PZ</p> <p>V důsledku demografického stárnutí změna poptávky po veřejných službách, a zvyšující se tlak na sociální služby</p> <p>Příliv nových obyvatel, rostoucí požadavky po určitém životním standardu, zvyšující se kupní síly obyvatel</p>	<p>navýšení personálních kapacit u přetížených lékařských specializací</p> <p>modernizace (rekonstrukce a vybavení) spádových zdravotnických zařízení v rámci širšího území PZ</p> <p>rozšíření kapacit pobytových sociálních služeb s akcentem na seniory</p> <p>revitalizace brownfield na pobytové i nepobytové sociální služby</p> <p>zajistit dostatečné kapacity pro samostatné bydlení pro seniory</p> <p>posílení spolkové činnosti</p> <p>výstavba a modernizace vybavení kulturních domů, kin, divadel</p> <p>vybudování a modernizace sportovních zařízení a venkovních víceúčelových sportovních ploch, vybudování zázemí sportovišť</p>
<h2>BEZPEČNOST</h2>	<p>Stoupající počet výjezdů policie, počet přestupků a sociálně patologických jevů v jádrovém území, vytváření lokalit s vyšší mírou výskytu sociálně patologických jevů</p> <p>Zvyšující se počet dopravních přestupků v jádrovém území, zvyšující se pohyb osob v jádrovém území</p> <p>Rostoucí podíl migrující pracovní síly narušuje kohezi místního obyvatelstva</p>	<p>zajištění intenzivnějšího dohledu Policie ČR a městské policie</p> <p>modernizace a nákup nového vybavení Policie ČR a městské policie např. kamerový systém</p> <p>instalace bezpečnostních prvků na komunikace (přechody pro chodce, zpomalovací prahy, chytré semaforey apod.)</p> <p>vybudování a rekonstrukce veřejného osvětlení</p> <p>vybudování a rekonstrukce chodníků</p> <p>širší nabídka sociálních služeb na podporu osob za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení</p> <p>systém evidence „na černo“ ubytovaných pracovníků</p> <p>systém ochrany před vznikem nelegálních ubytoven</p>
<h2>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</h2>	<p>Zvyšující se hluková zátěž z dopravy a průmyslových technologií</p> <p>Zvyšující se emisní a imisní zátěž z dopravy a průmyslových technologií</p> <p>Rostoucí nároky na energetické hospodaření a napojení na technickou infrastrukturu (TI)</p>	<p>realizace protihlukových opatření</p> <p>vytváření pásů a ploch izolační a kompenzační zeleně</p> <p>zateplení průmyslových, veřejných i obytných budov, instalace energeticky úsporných technologií</p> <p>vytvoření zázemí pro technologii údržby veřejných prostranství a odpadového hospodářství</p> <p>přeložky a modernizace prvků TI za účelem dosažení souladu ekonomických a environmentálních nároků v území</p>

2 Vymezení území

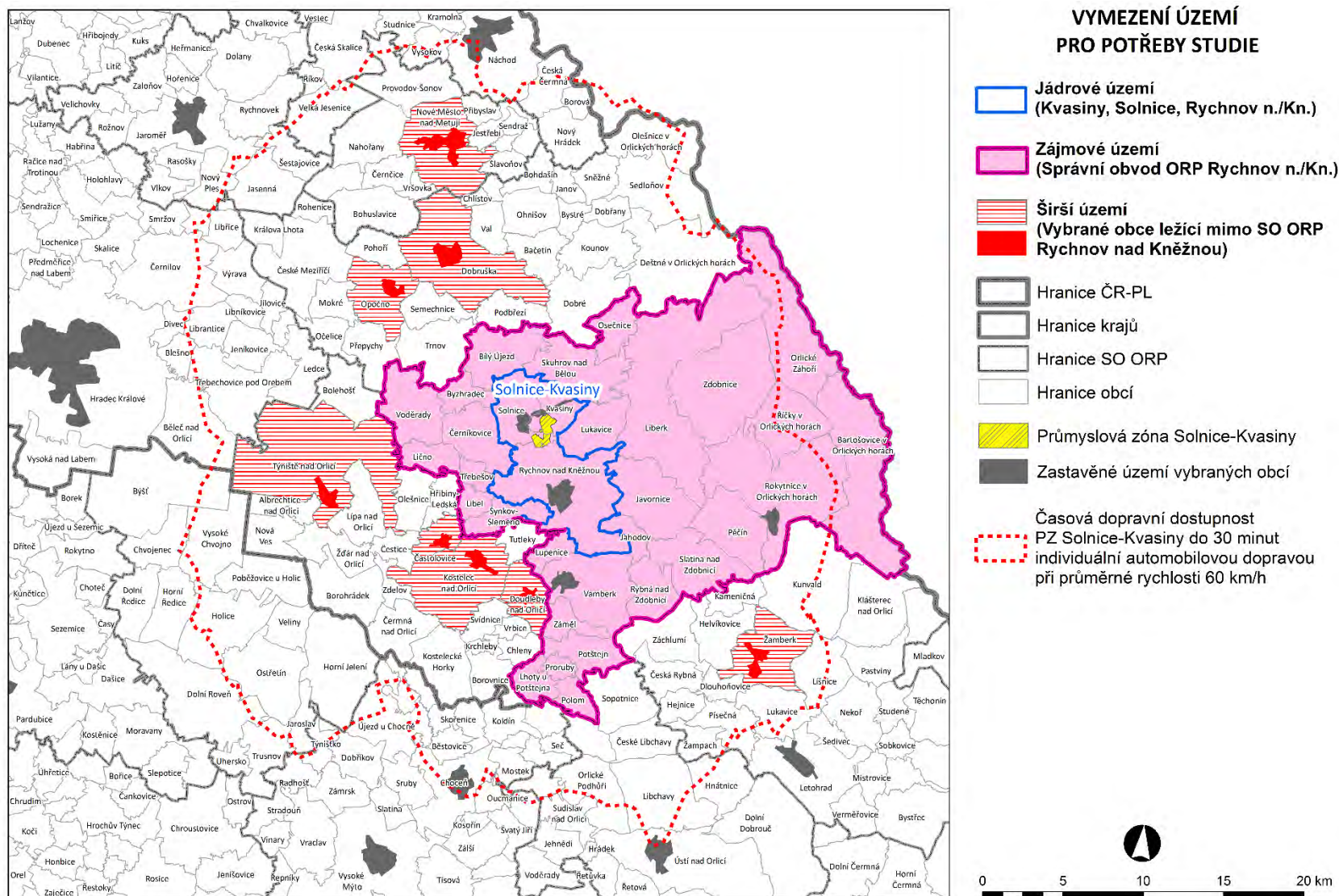
Území pro potřeby studie bylo vymezeno na základě několika předem stanovených kritérií, jimiž byly:

- Prostorové proudy pracovní dojížděky
- Časová dopravní dostupnost
- Administrativně-správní uspořádání
- Dodavatelské vazby na klíčového zaměstnavatele
- Sídelní struktura

Po detailnější analýze dat s ohledem na výše uvedená kritéria a charakter zkoumané oblasti byly definovány tři zóny:

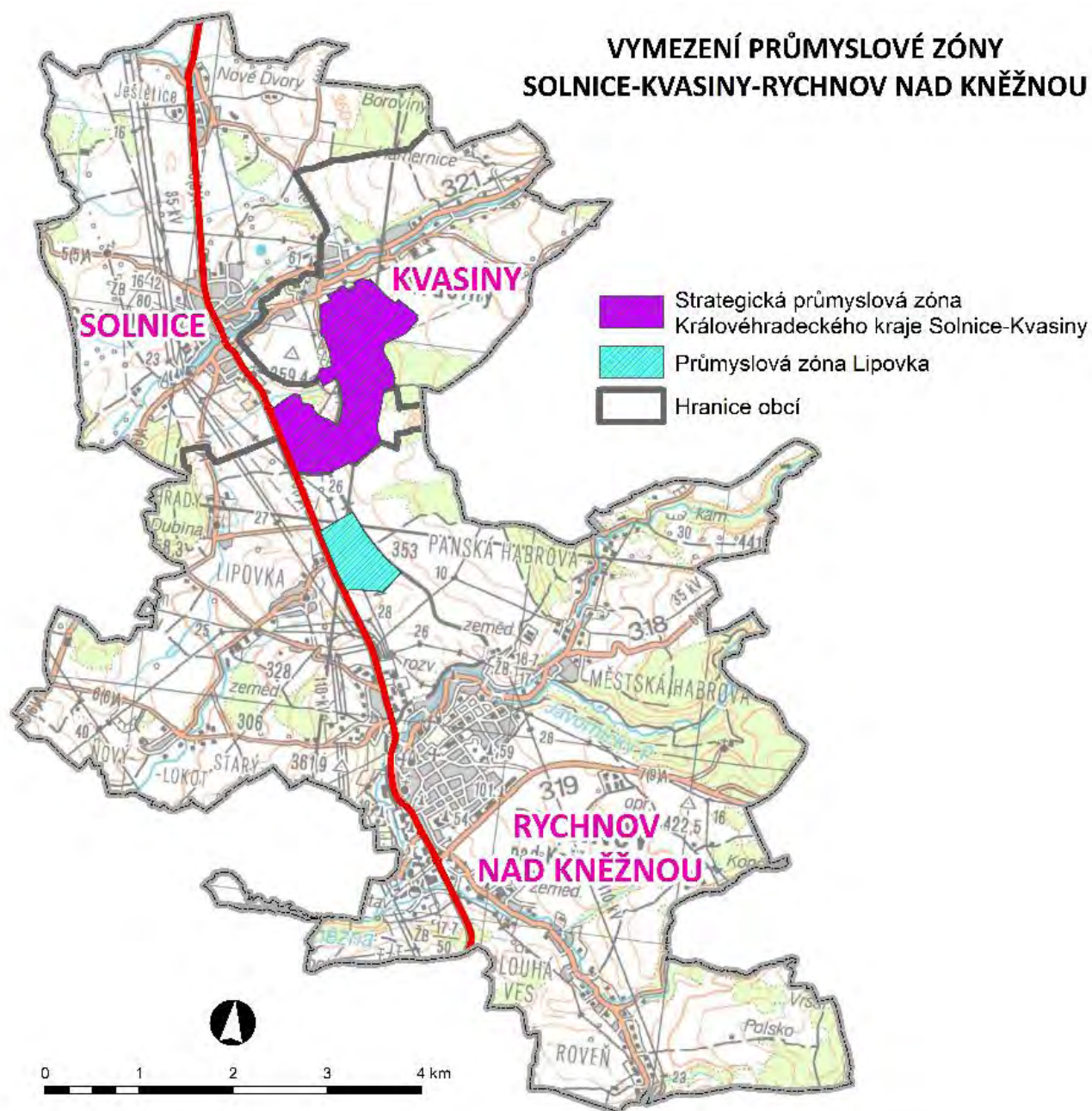
- **Jádrové území průmyslové zóny** (dále též jádrové území PZ / jádrové území) – katastrální území obce Kvasiny, města Solnice a města Rychnov nad Kněžnou (tzv. průmyslová zóna Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou), 3 obce se 14 770 obyvateli (údaj k 1. 1. 2016)
- **Zájmové území průmyslové zóny** (dále též zájmové území PZ / zájmové území) – správní obvod obce s rozšířenou působností Rychnov nad Kněžnou (SO ORP Rychnov nad Kněžnou), 32 obcí s 33 783 obyvateli (údaj k 1. 1. 2016)
- **Širší území průmyslové zóny** (dále též širší území PZ / širší území) – zájmové území + větší obce s celkem 41 544 obyvateli (údaj k 1. 1. 2016) ležící za hranicí SO ORP Rychnov nad Kněžnou, které se zároveň nacházejí v dojezdové vzdálenosti do 30 minut od PZ Solnice-Kvasiny, kam spadají města Kostelec nad Orlicí, Nové Město nad Metují, Dobruška, Žamberk, Týniště nad Orlicí, Opočno a 2 městyse Častolovice a Doudleby nad Orlicí, dohromady se jedná o celek 40 obcí s 75 327 obyvateli.

Obrázek 1 Vymezení území – zájmové a širší území průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou

Zdroj: Vlastní zpracování

Obrázek 2 Vymezení průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou

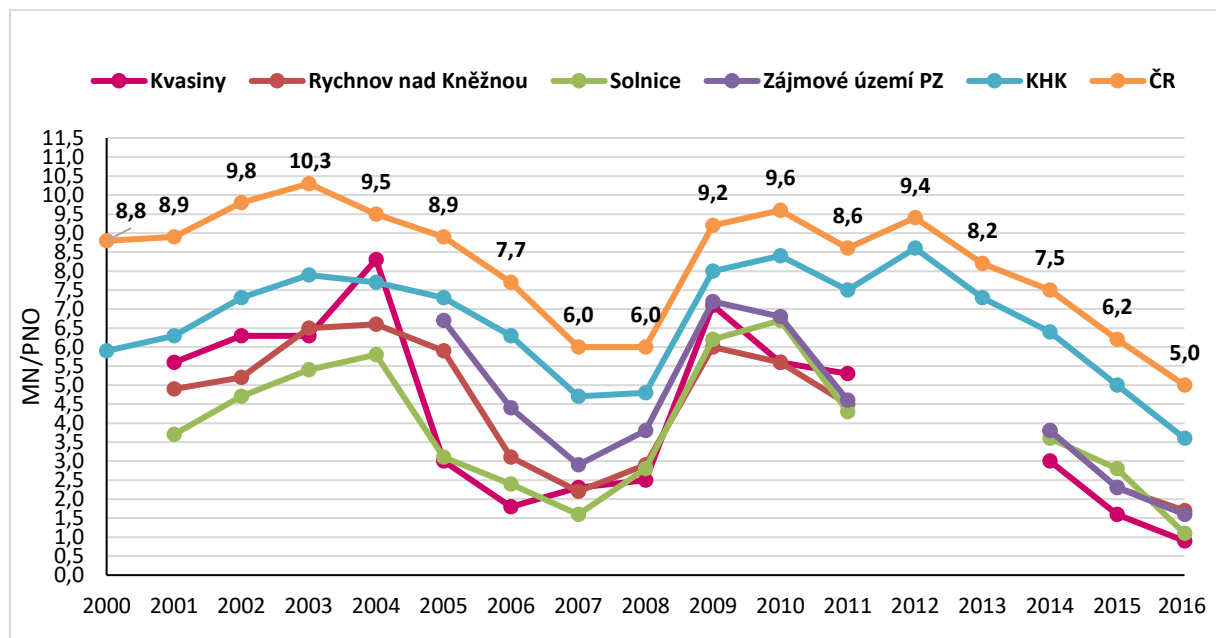
Zdroj: Vlastní zpracování

3 Analýza socioekonomických sfér

3.1 Trh práce

Vývoj nezaměstnanosti zájmového území PZ v období let 2000–2016 zhruba kopíruje průběh nezaměstnanosti v ČR a Královéhradeckém kraji v tomto časovém rozmezí. V každém ze sledovaných let však míra nezaměstnanosti zájmového území průmyslové zóny dosahuje výrazně nižších hodnot, než jak je tomu u vyšších územních celků. Míra nezaměstnanosti úzce souvisí s ekonomickým vývojem daného územního celku. V roce 2005 se zintenzivnila ekonomická činnost v jádrovém území, což mohlo přispět k rychlejšímu poklesu nezaměstnanosti v tomto regionu (např. v Kvasinách se jednalo o pokles z 8,3 % v roce 2004 na 3,0 % v roce 2005, zatímco v ČR a Královéhradeckém kraji se nezaměstnanost v tomto období snížila jen o desetiny procentních bodů). V období ekonomické krize došlo v zájmovém území průmyslové zóny ke zvýšení nezaměstnanosti na hodnotu okolo 7 %. Po odeznění krize začala nezaměstnanost rychle klesat až na současné velmi nízké hodnoty. Průměrný podíl nezaměstnaných osob v celém zájmovém území PZ k 31. 10. 2016 činil 1,6 %. Jedná se o výrazně nižší úroveň nezaměstnanosti, než jakou ve stejném období vykazovaly vyšší územní celky (Královéhradecký kraj 3,6 % a ČR 5,0 %). Průměrný podíl nezaměstnaných osob za první pololetí roku 2016 byl v 16 obcích zájmového území PZ nižší než 2 %. Vyšší nezaměstnanost zaznamenávají obce v horské oblasti zájmového území. Od konce roku 2014 dochází v zájmovém území PZ k růstu počtu volných pracovních míst a zároveň k poklesu počtu dosažitelných uchazečů. Od roku 2016 již počet volných pracovních míst převyšuje počet dosažitelných uchazečů. V říjnu tohoto roku došlo k situaci, kdy na 1 uchazeče připadá 2,7 volných pracovních míst. Tento stav naznačuje, že v zájmovém území PZ existuje výrazný nedostatek pracovních sil.

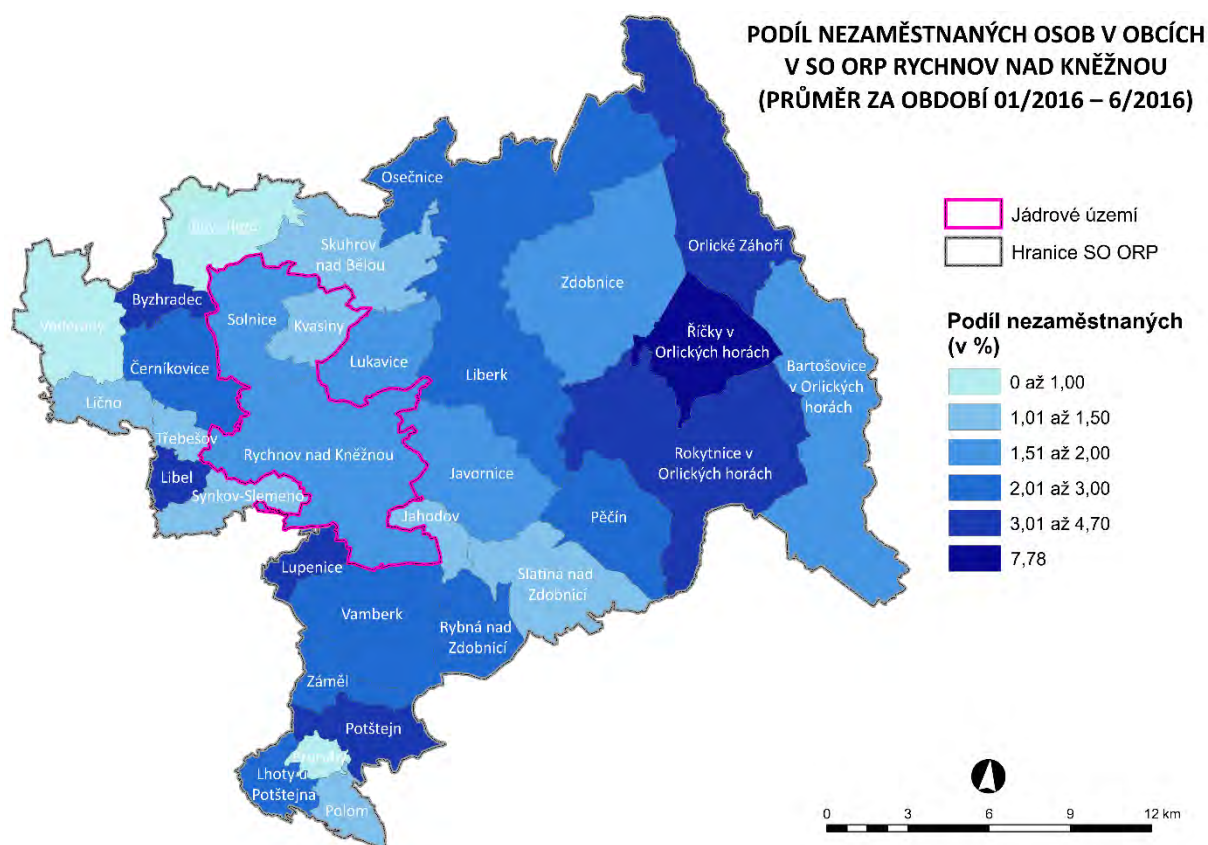
Graf 1 Podíl nezaměstnaných osob/míra nezaměstnanosti v zájmovém území PZ, obcích jádrového území průmyslové zóny, Královéhradeckém kraji a ČR za období 2000–2016 (v %)

Zdroj: MPSV

Pozn. V období let 2000 až 2011 se jedná o hodnoty ukazatele míry nezaměstnanosti (MN), od roku 2012 je míra nezaměstnanosti vyjádřena prostřednictvím podílu nezaměstnaných osob (PNO). Data za roky 2012 a 2013 nejsou pro úroveň obcí a zájmového území PZ dostupná. Hodnoty ukazatelů míra nezaměstnanosti a podíl nezaměstnaných osob jsou uvedeny k 31. 12. daného roku, v případě roku 2016 k 31. 10.

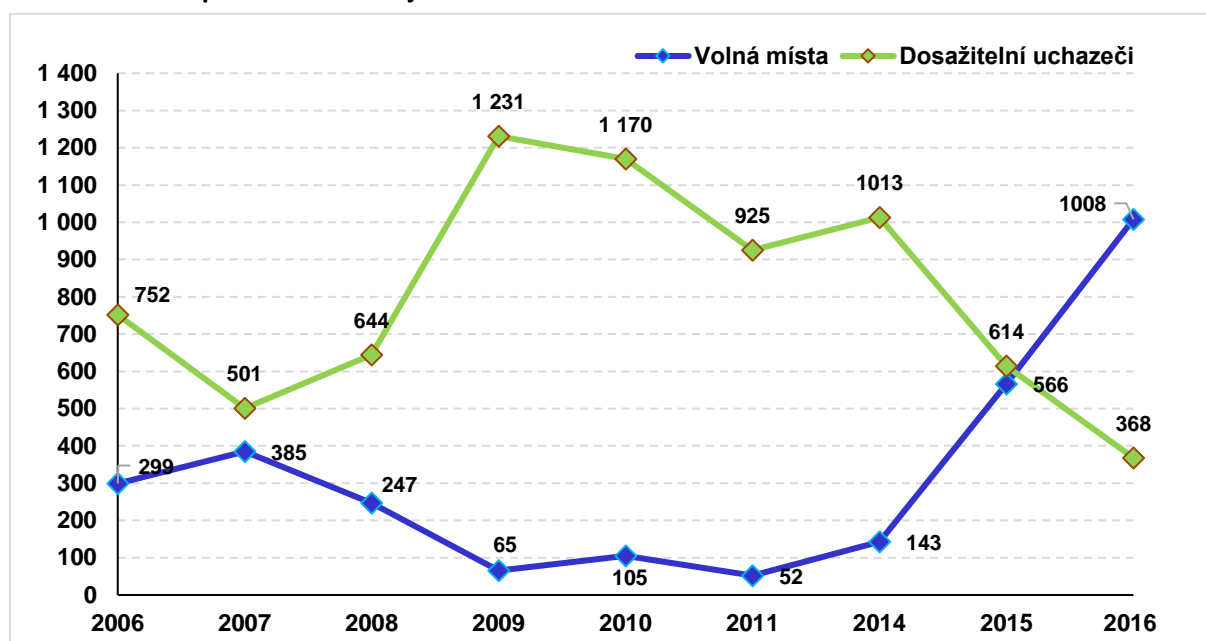
Obrázek 3 Podíl nezaměstnaných osob v zájmovém území PZ Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou za období 1/2016–6/2016

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

Celkový počet uchazečů o zaměstnání v okrese Rychnov nad Kněžnou klesl od ledna 2016 do června 2016 o 36 %, počet volných pracovních míst během tohoto období vzrostl o 61 %. Příčinou tohoto vývoje byl růst ekonomické aktivity místních firem. Mezi uchazeči je více žen než mužů (v červnu 2016 tvořily ženy 60 % všech uchazečů). Poměrně velký podíl uchazečů tvoří lidé starší 50 let (38 % všech uchazečů) a osoby se zdravotním postižením (20 %). Vyšší nezaměstnanost uvedených skupin obyvatelstva je celorepublikovým trendem, nejedná se o specifický rys tohoto regionu. Podle nejvyššího dosaženého vzdělání byly nejvíce zastoupeny osoby s vyučením (35 %) se základním vzděláním (27 %) a úplným středním vzděláním (25 %). Počet volných pracovních míst v okrese Rychnov nad Kněžnou během tohoto období naopak vzrostl. Jednalo se o navýšení o 39 %. Nejvíce volných míst vyžadovalo uchazeče s výučním listem (43 %) a uchazeče se základním vzděláním (37 % volných míst v červnu 2016). Největší zájem měli zaměstnavatelé o profese skupin Obsluha strojů a zařízení, montéři a Řemeslníci a opraváři. Pro osoby těchto profesí bylo vhodných 71 % všech volných pracovních míst. Zájem o osoby vykonávající Obsluhu strojů a zařízení a o montéry se v polovině roku 2016 ve srovnání s jeho začátkem výrazně zvýšil, téměř dvojnásobně.

Graf 2 Současné aktuální dopady fungování průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou na trh práce v obcích zájmového území

Zdroj: MPSV

Pozn. Data za roky 2012 a 2013 jsou na úrovni obcí a ORP nedostupná. Hodnoty obou ukazatelů jsou uvedeny k 31. 12. daného roku, v případě roku 2016 k 31. 10.

Nejlépe obsaditelnými pracovními místy v okrese Rychnov nad Kněžnou ve druhém čtvrtletí 2016 byla podle evidence úřadu práce místa pro obsluhu strojů a zařízení a montéry. Většina těchto volných míst se obsadí do 3 měsíců. Rychlost, s jakou jsou tyto pracovní pozice obsazeny, souvisí s oborovým zaměřením místních firem a vysokou poptávkou zaměstnavatelů po daných pracovnících.

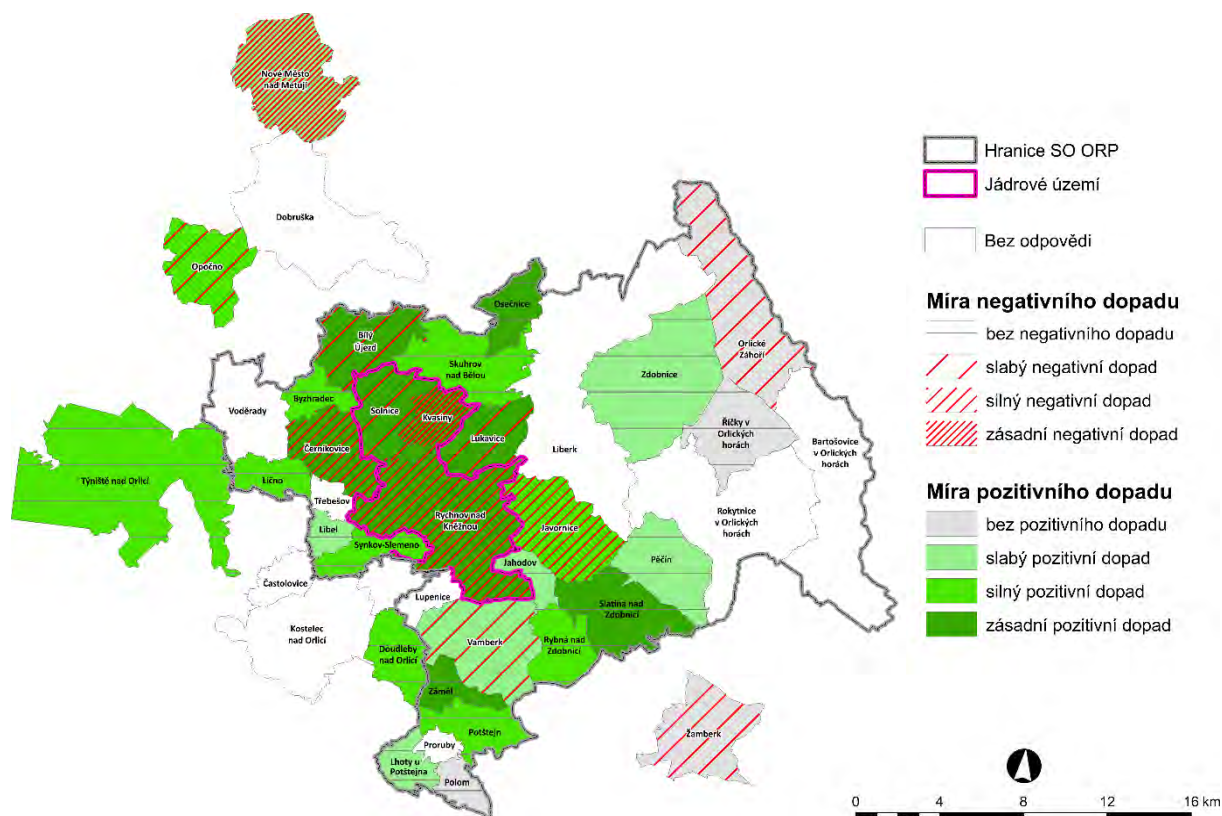
Výsledky šetření mezi místními zaměstnavateli prokázaly, že se firmy stále potýkají s nedostatkem zaměstnanců. Nedostatek kvalifikované pracovní síly se projevuje především u technických oborů v oblasti automotive, strojírenství a elektro. S nedostatkem se však potýkají i firmy u potravinářských oborů či ve službách. Chybí především profese automechanik, seřizovači, mechanik-elektronik, svářeči, elektrikáři, lakýrníci, klempíři, řidiči, skladníci apod.

Velmi obtížně hledají zaměstnavatelé také zaměstnance na pozice specialistů. Třetina volných míst pro tyto profese je nabízena více než 12 měsíců.

Nejvíce absolventů registrovaných na ÚP vystudovalo střední školu s maturitou (48 %), vyučeno bylo 22 % a VŠ nebo VOŠ vystudovalo 30 % absolventů.

Průměrná mediánová mzda osob zaměstnaných v Královéhradeckém kraji jako Montážní dělníci výrobků a zařízení za období 2011 až 2015 činila 19 404 Kč, tj. zhruba o 5 % nižší mzda než průměrná mediánová mzda v Královéhradeckém kraji, která činila 20 539 Kč. Průměrná mediánová mzda řídicích pracovníků v oblasti výroby, IT a vzdělávání odpovídala 38 249 Kč. Jednalo se o mzdu téměř dvakrát vyšší, než kolik činila celková průměrná mediánová mzda v Královéhradeckém kraji. Mzdy byly zjišťovány pracovištní metodou.

Obrázek 4 Současné aktuální dopady fungování průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou na obce – nezaměstnanost

Zdroj: Vlastní šetření

Z výsledků názorového průzkumu obcí zájmového území vyplynulo, že dopady průmyslové zóny na trh práce jsou téměř u všech obcí, které se zúčastnily šetření, pozitivní, ale zároveň se v některých obcích objevují i negativní vlivy. Především u obcí jádrového území a několika okolních obcí dochází k překrývání obou dopadů (např. v obci Kvasiny je pocítován zásadní pozitivní i zásadní negativní dopad průmyslové zóny na zdejší trh práce). Především v případě menších obcí platí, že negativní dopad zeslabuje se vzrůstající vzdáleností dané obce od jádrového území průmyslové zóny. U vzdálenějších obcí je potom dopad neutrální nebo pouze pozitivní. K pozitivním vlivům obecně patří především nízká nezaměstnanost a z toho plynoucí vyšší příjmy do rozpočtu obcí z daně z příjmu fyzických osob. Negativa jsou spojena s vyčerpáním místního trhu práce, obtížným získáváním nových zaměstnanců firmami a nedostatkem pracovníků v odvětvích mimo automobilový průmysl. K dalším souvisejícím problémům potom patří přeplácení zaměstnanců pracujících v průmyslové zóně, úpadek tradičních řemesel a zvýšení dopravního zatížení v zájmovém území průmyslové zóny.

Na základě analýz a průzkumů bylo zjištěno:

- Podíl nezaměstnaných osob v zájmovém území PZ je nižší než podíl nezaměstnaných v Královéhradeckém kraji a České republice.
- Vyšší míra nezaměstnanosti je v horských oblastech zájmového území PZ.
- Nezaměstnaností nejvíce ohrožené osoby jsou ženy, osoby se zdravotním postižením a osoby starší 50 let.
- V zájmovém území PZ existuje výrazný nedostatek pracovních sil (v polovině roku 2016 zde byl 2,7 x vyšší počet volných pracovních míst než dosažitelných uchazečů).

- Během prvního pololetí roku 2016 v důsledku rostoucí ekonomické aktivity místních firem výrazně klesl počet uchazečů o zaměstnání v okrese Rychnov nad Kněžnou, jednalo se o 36% pokles.
- Během prvního pololetí roku 2016 se v důsledku rostoucí ekonomické aktivity místních firem výrazně zvýšil počet volných míst v okrese Rychnov nad Kněžnou, jednalo se o 61% nárůst.
- Zaměstnavateli nejvíce poptávanými pracovními pozicemi v okrese Rychnov nad Kněžnou jsou obsluha strojů a zařízení a montéři a řemeslníci a opraváři.
- Zaměstnavatelé nejvíce poptávají zaměstnance s výučním listem (na téměř polovinu všech volných míst byl vyžadován uchazeč s tímto stupněm vzdělání).
- V okrese Rychnov nad Kněžnou se nejhůře obsazují volná místa na pozice specialistů, nejlépe místa pro obsluhu strojů a zařízení a montéry a úředníky.
- Průměrná mediánová mzda osob zaměstnaných v Královéhradeckém kraji jako montážní dělníci výrobků a zařízení byla o 5,5 % nižší než průměrná celková mediánová mzda v Královéhradeckém kraji.
- Dle názorového průzkumu obcí zájmového území je v obcích jádrového území dopad průmyslové zóny na trh práce zároveň zásadně pozitivní i silně negativní.
- Dle názorového průzkumu obcí zájmového území jsou nejvýznamnějšími pozitivními vlivy nízká nezaměstnanost a zvýšení příjmů obcí z daně z příjmů fyzických osob.
- Dle názorového průzkumu obcí zájmového území a výsledků šetření mezi místními ekonomickými subjekty patří mezi významné negativní vlivy obtížné získávání zaměstnanců místními podniky, nedostatek pracovníků v odvětvích mimo automobilový průmysl, přeplácení zaměstnanců, úpadek tradičních řemesel a nárůst dopravního zatížení.
- Dostupnost a kvalifikace pracovní síly je jedním z klíčových problémů v regionu. Všechny dotázané firmy pociťují nebo v blízké budoucnosti očekávají nedostatek zaměstnanců s klíčovými dovednostmi a kvalifikací. Firmy také vnímají stále rostoucí náklady na pracovní sílu a očekávají, že do budoucna náklady stále porostou. Do budoucna se majitelé/manažeři firem obávají, že další rozvoj průmyslové zóny a příchod nových investorů povede k deformaci trhu práce a téměř k nulové možnosti získat pracovní sílu.

Potenciální dopady do území:

- Lze předpokládat, že se vlivem nízké nezaměstnanosti zvýší životní úroveň obyvatelstva.
- Lze předpokládat, že místní trh práce bude zcela vyčerpán.
- Lze předpokládat, že bude nutné změnit strukturu učebních a studijních oborů na středních školách a podpořit u studentů motivaci ke studiu technických oborů.
- Lze předpokládat, že bude nutné zajistit organizaci rekvalifikačních kurzů za cílem zajištění dostatečného množství kvalifikované pracovní síly.
- Lze předpokládat, že pro udržení vysoké zaměstnanosti v území bude třeba vytvořit kvalitní sociální prostředí.
- Dle názorového průzkumu mezi obcemi patří mezi možné pozitivní dopady útlumu výroby v průmyslové zóně eventuální návrat obyvatelstva do horských obcí - a naopak mezi negativní dopady útlumu výroby v průmyslové zóně ve smyslu zvýšení nezaměstnanosti, zhoršení životní situace jednotlivých obyvatel i celého regionu, snížená kupní síla, neschopnost splácet závazky a odliv pracovních sil.

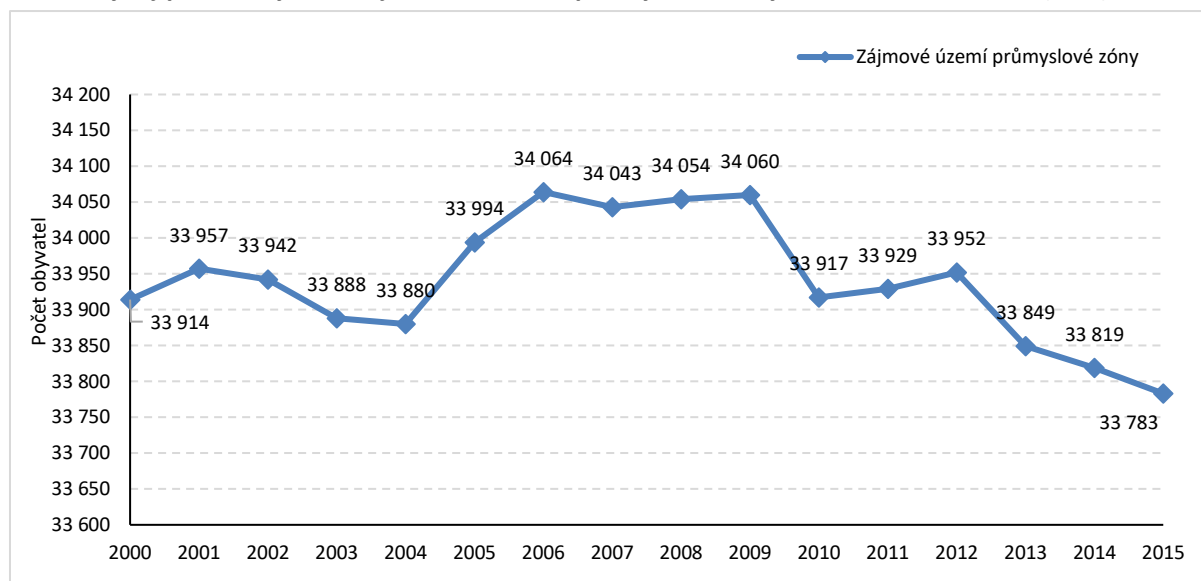
3.2 Stabilita, mobilita a struktura obyvatelstva

Pohyb obyvatelstva

Tato kapitola analyzuje vývoj celkového počtu trvale bydlícího obyvatelstva v období let 2000 až 2015. V zájmovém území PZ žije i relativně významný podíl přechodně bydlícího obyvatelstva, statistická data za tuto skupinu obyvatel však nejsou dostupná. Počet obyvatel zájmového území PZ byl nejvyšší v letech 2006 až 2009, kdy přesáhl hranici 34 tisíc trvale bydlících obyvatel. Od roku 2012 dochází k mírnému úbytku obyvatelstva. Sídlem s největším počtem obyvatel je bývalé okresní město Rychnov nad Kněžnou. K 31. 12. 2015 mělo 11 088 obyvatel, přičemž počet trvale bydlících zde každoročně od roku 2001 klesá (v období mezi roky 2001 a 2015 se jedná se o snížení o téměř 750 obyvatel). Solnice vykazuje podobný vývoj počtu obyvatel jako celé zájmové území. Nejvíce trvale bydlících obyvatel zde žilo mezi roky 2005 až 2009, od roku 2010 se počet obyvatel této obce pohybuje okolo současných 2,2 tisíc. Počet obyvatel Kvasin má od roku 2004 rostoucí tendenci. K 31. 12. 2015 zde žilo o téměř 200 osob více než v roce 2000. Vývoj počtu obyvatel Královéhradeckého kraje má podobný charakter, jako je tomu v zájmovém území PZ. K růstu počtu obyvatel zde došlo mezi roky 2004 až 2010, poté obyvatelstva každoročně mírně ubývalo.

Většinu obcí v zájmovém území průmyslové zóny tvoří malé obce, jejichž celkový počet obyvatel nepřesahuje hodnotu 1 000. Podíl těchto obcí činí 78 % z celkového počtu všech obcí zájmového území PZ. Více než 2 000 obyvatel má zmíněný Rychnov nad Kněžnou a obce Vamberk (4 581), Solnice (2 196) a Rokytnice v Orlických horách (2 063).

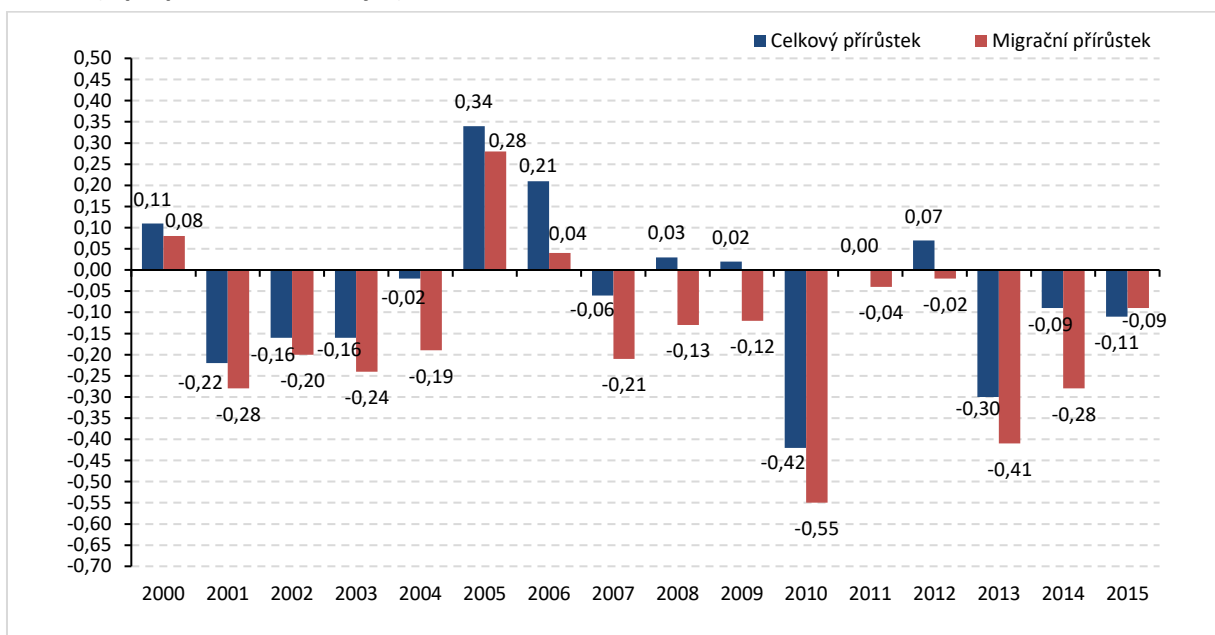
Graf 3 Vývoj počtu obyvatel zájmového území průmyslové zóny v období 2000–2015 (abs.)

Zdroj: ČSÚ

Na celkový přírůstek obyvatelstva zájmového území PZ měla v období let 2000 až 2015 významný vliv výše migračního přírůstku. Pokud byl migrační přírůstek záporný, celkový přírůstek byl také záporný, případně se pohyboval ve velmi nízkých kladných hodnotách. Celkový přírůstek byl nejvyšší v letech 2005 a 2006, k čemuž přispěly relativně vysoké migrační přírůstky. Tento vývoj patrně souvisí s širší nabídkou pracovních míst v jádrovém území v roce 2005 a s příchodem nových zaměstnanců. Od roku 2007 do roku 2015 byl celkový přírůstek obyvatelstva zájmového území záporný nebo velmi nízký, což souvisí s každoročně záporným migračním přírůstkem.

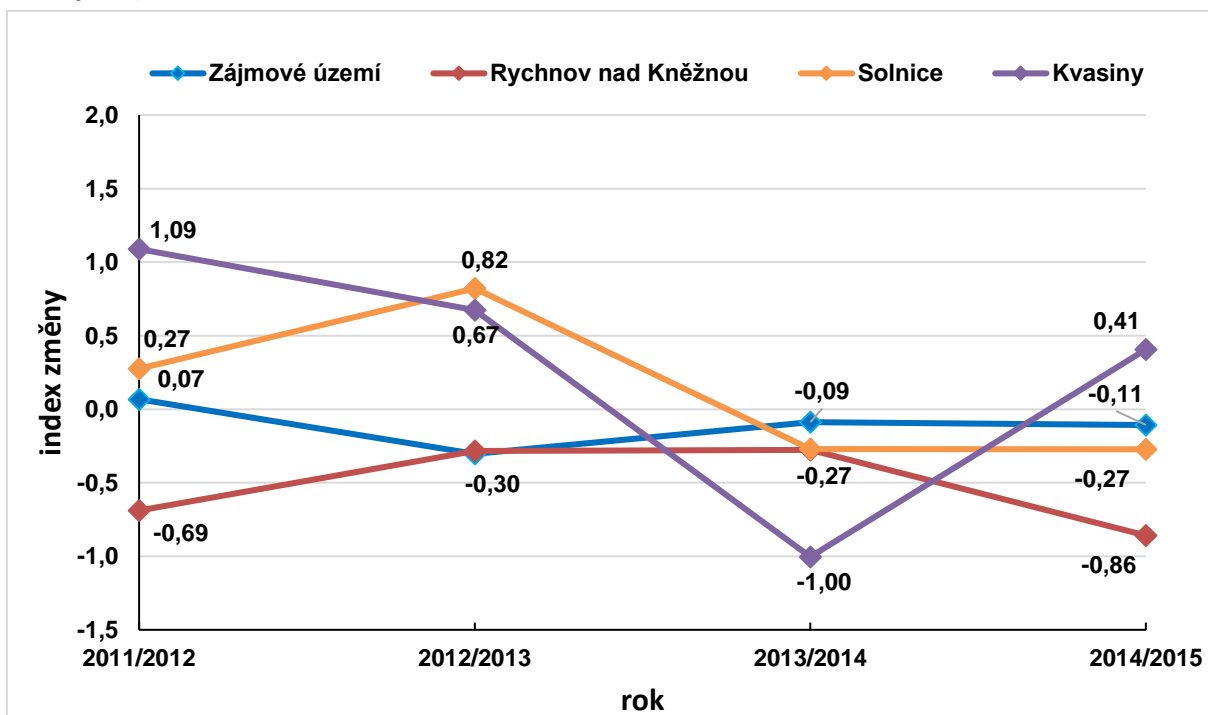
Graf 4 Celkový a migrační přírůstek obyvatelstva zájmového území průmyslové zóny v období 2000 – 2015 (v přepočtu na 100 obyv.)

Zdroj: ČSÚ

V období let 2011 až 2015 byl sledován meziroční index změny obyvatelstva zájmového území a jednotlivých obcí jádrového území PZ. Index změny byl v případě Rychnova nad Kněžnou vždy záporný, v případě zájmového území se v každém ze sledovaných let blížil nule. V Solnici tento ukazatel dosahoval nejprve kladných hodnot, od přelomu roku 2013 a 2014 je záporný. Kvasiny, kromě propadu v období 2013/2014, vykazují kladné hodnoty.

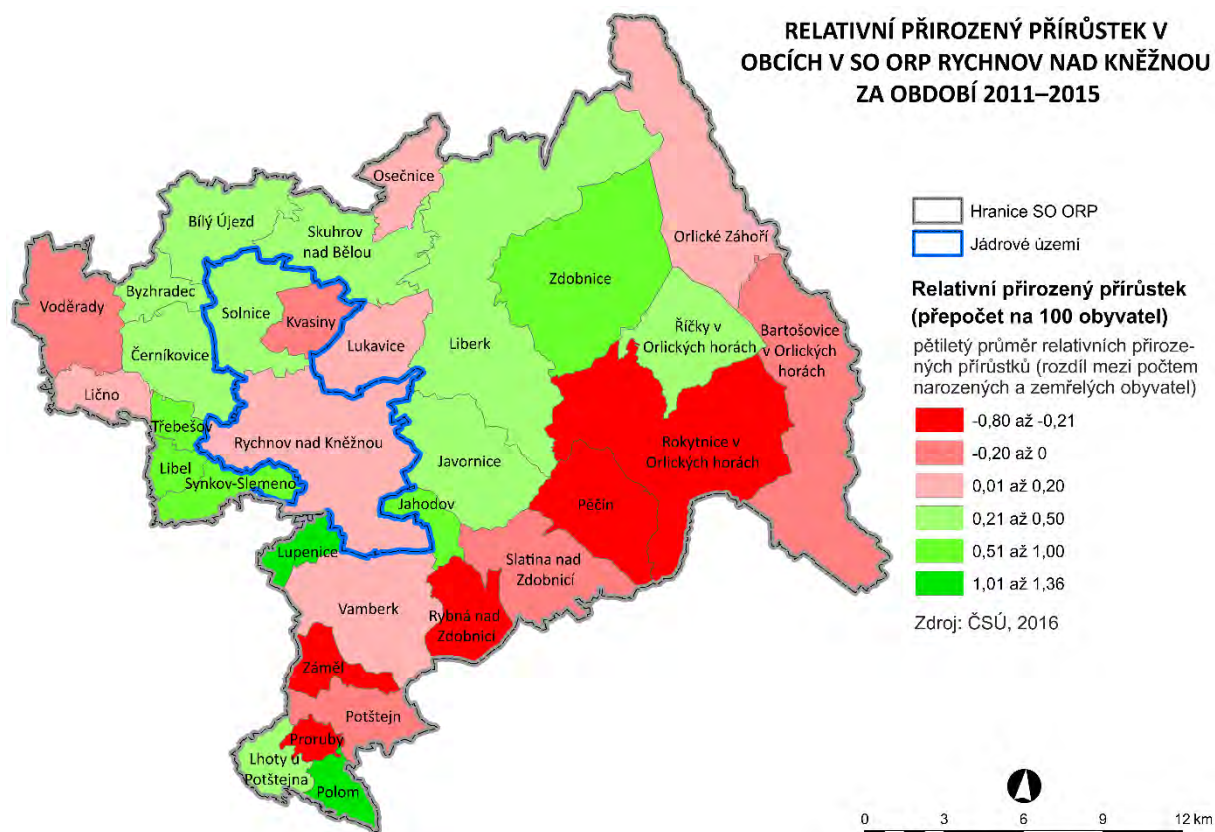
Graf 5 Vývoj počtu obyvatel zájmového území průmyslové zóny v letech 2012–2015 (meziroční změny v %)

Zdroj: ČSÚ

Nejvyšší kladné hodnoty průměrného relativního přirozeného přírůstku obyvatel vykazují obce, které se nacházejí za hranicí jádrového území PZ. Kladné průměrné relativní přirozené přírůstky zaznamenávají i další obce v převážně severozápadní a centrální části zájmového území PZ. Nejvyšší záporné hodnoty průměrného relativního přirozeného přírůstku (tj. úbytek obyvatelstva přirozenou měnou) vykazují obce v jižní a jihovýchodní části zájmového území PZ.

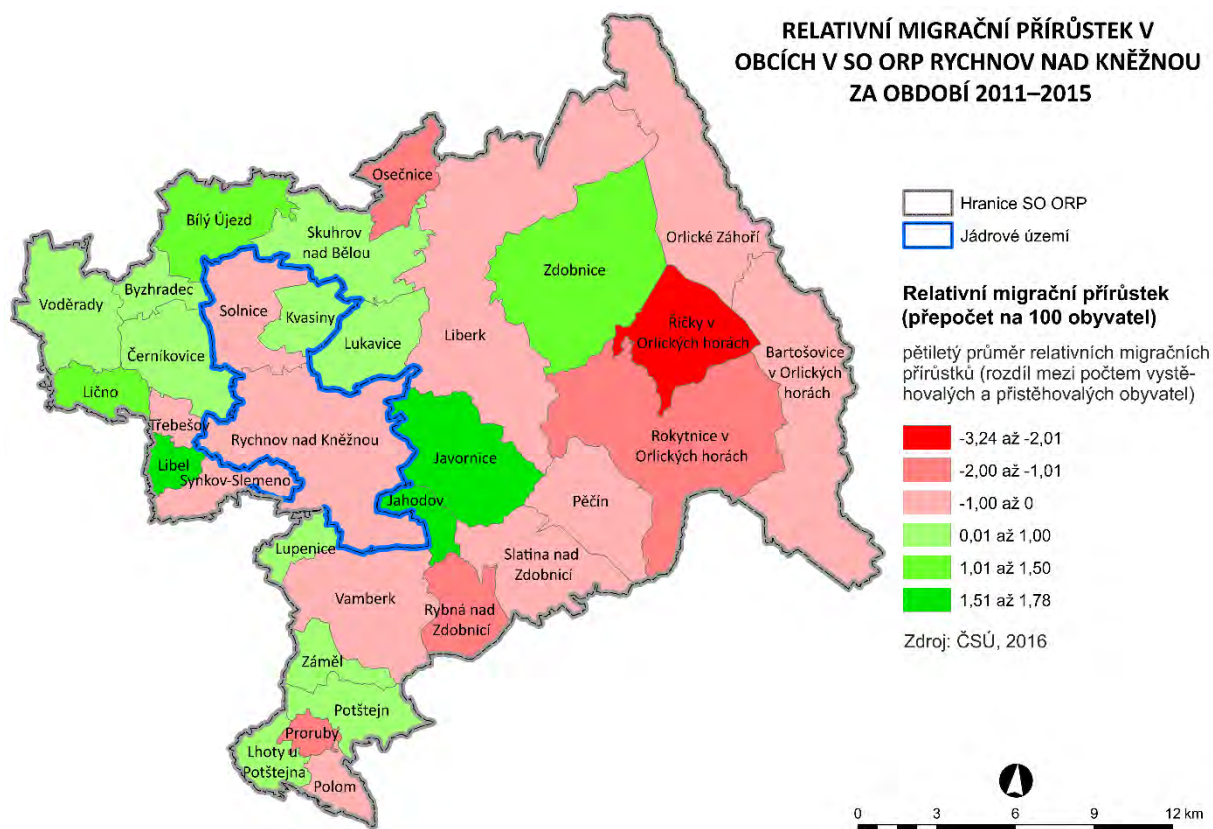
Obrázek 5 Relativní přirozený přírůstek v obcích zájmového území průmyslové zóny za období 2011–2015

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Nejvyšší kladné průměrné relativní migrační přírůstky se nacházejí především v obcích v severozápadní a centrální části zájmového území průmyslové zóny. Největší migrační úbytek byl naopak patrný v obcích ve východní a jižní části zájmového území.

Obrázek 6 Relativní migrační přírůstek v obcích zájmového území průmyslové zóny za období 2011–2015

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Mezi populačně ziskové obce v období let 2011 až 2015 patřily převážně obce v severozápadní části zájmového území PZ (s výjimkou Solnice a Rychnova nad Kněžnou). Nejvyšší přírůstky obyvatelstva zaznamenaly obce Jahodov, Libel, Javornice, Lično, Bílý Újezd a Zdobnice. Nejvýraznější migrační úbytky obyvatelstva byly naopak patrné v obcích nacházejících se ve východní části zájmového území.

Z výsledků průzkumu mezi starosty obcí zájmového území vyplynulo, že k hlavním negativním dopadům průmyslové zóny na vývoj počtu obyvatel v zájmovém území patří zvyšování počtu dočasně ubytovaných osob a oslabení sociální koheze v dotčených obcích. V některých obcích se projevují také problémy spojené s nízkou ubytovací kapacitou, dochází ke zvyšování nároků na místní infrastrukturu, bezpečnost a dopravní obslužnost. Dále se jedná např. o problémy spojené s výkupem pozemků. Za negativum spojené s existencí průmyslové zóny je považován i úbytek trvale bydlících osob ze zájmového území. Naopak za pozitiva byl označen zvýšený zájem o výstavbu a pozemky a udržení občanské vybavenosti v obci. Starostové obcí ležících mimo jádrové území PZ nepovažovali vliv průmyslové zóny na stěhování obyvatel za zásadní.

Na základě analýz a průzkumů bylo zjištěno:

- V zájmovém území PZ dochází od roku 2012 k mírnému úbytku obyvatelstva.
- Příznivý populační vývoj vykazují obce v těsném sousedství průmyslové zóny (jedná se především o obce v severozápadní části zájmového území PZ).
- Nepříznivý populační vývoj vykazují obce ve východní (obce v Orlických horách a podhůří, kromě obce Zdobnice) a jihovýchodní části zájmového území.

- Migračně nejvíce ziskové jsou především obce nacházející se v sousedství jádrového území PZ (jedná se především o obce ležící v severozápadní a centrální části zájmového území PZ s výjimkou Solnice a Rychnova nad Kněžnou)
- Dle průzkumu mezi obcemi mimo jádrové území nemá průmyslová zóna zásadní vliv na stěhování obyvatel v rámci jejich lokalit.
- Dle průzkumu mezi obcemi zájmového území patří mezi negativní vlivy průmyslové zóny na vývoj počtu obyvatel navýšování počtu dočasně ubytovaných, snížená sociální koheze, nízká ubytovací kapacita v některých obcích, větší nároky na místní infrastrukturu, bezpečnost a dopravní obslužnost, problémy s výkupem pozemků, úbytek trvale hlášených osob.
- Dle průzkumu mezi obcemi zájmového území patří mezi pozitivní vlivy průmyslové zóny na vývoj počtu obyvatel zvýšený zájem o výstavbu a pozemky a udržení občanské vybavenosti v obci.

Potenciální dopady do území:

- Lze předpokládat, že z hlediska populačního vývoje budou mít větší potenciál k rozvoji obce v zázemí průmyslové zóny než obce v samotném jádrovém území.
- Lze předpokládat, že se počet trvale bydlících obyvatel Rychnova nad Kněžnou bude nadále snižovat. Důvodem je emigrace obyvatel.
- Lze předpokládat, že pokračující proces ubývání obyvatel v Rychnově nad Kněžnou může negativně ovlivnit rozvoj obce, např. vlivem snížení příjmů do obecního rozpočtu.
- Lze předpokládat, že skutečnosti spojené s migrací obyvatelstva do obcí zájmového území PZ mohou mít negativní vliv na kvalitu života v obcích. Jedná se především o problémy spojené s nezájmem nových obyvatel o obecní dění a jejich nedostatečným začleněním do místní komunity.

Sociodemografická struktura obyvatelstva

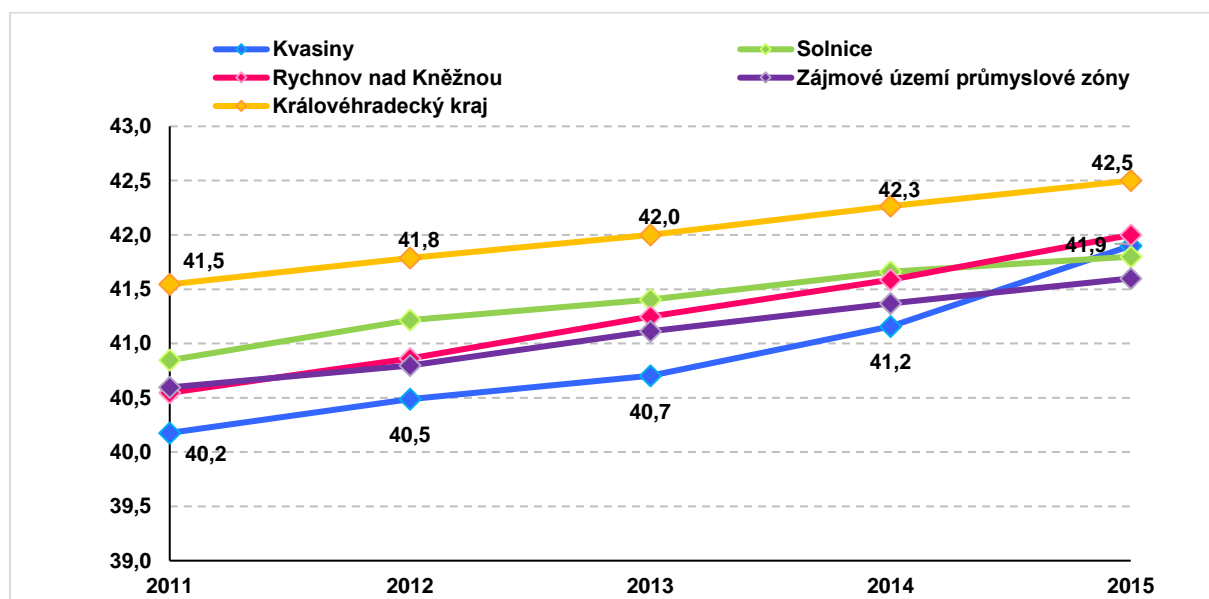
Věková struktura obyvatel zájmového území

Věková struktura obyvatelstva zájmového území PZ je charakterizována prostřednictvím podílů osob v jednotlivých věkových skupinách a průměrného věku obyvatelstva. Vzájemný podíl jednotlivých věkových kategorií je definován pomocí indexu stárí, indexu ekonomického zatížení a indexu závislosti. Data se vztahují pouze k trvale bydlícímu obyvatelstvu. Z důvodu nedostupnosti dat není přechodně bydlící obyvatelstvo do těchto analýz zahrnuto.

Vývoj podílu osob v jednotlivých věkových skupinách (0-14, 15-64, 65 a více let) v zájmovém území PZ v rozmezí let 2000 až 2015 kopíroval celorepublikový trend. Podíl osob ve věkové skupině 0-14 let v ČR i zájmovém území klesal od roku 2000 do roku 2008 a poté se začal mírně zvyšovat. Podíly osob v této věkové skupině byly v každém ze sledovaných let mírně vyšší v zájmovém území než v ČR (v roce 2000 se jednalo o hodnoty 17,4 % v zájmovém území a 16,2 % v ČR, v roce 2015 došlo k snížení na 15,6 %, resp. 15,4 %). Podíl osob v produktivní věkové skupině (15-64 let) se mírně zvyšoval v období let 2000 až 2007 v zájmovém území i v ČR. Od roku 2008 dochází v obou celcích k relativně rychlému poklesu. V roce 2000 činil podíl osob v produktivním věku shodně 69,9 % v zájmovém území i v ČR, v roce 2007 se zvýšil na 71,4 % v zájmovém území a 71,2 % v ČR, v roce 2015 klesl na 66,5 % v zájmovém území a 66,3 % v ČR. Zastoupení osob v poproduktivní věkové skupině (osoby starší 65 let) relativně rychle roste v ČR i v zájmovém území. V roce 2000 byl podíl seniorů v zájmovém území 12,7 %, v ČR odpovídal 13,9 % a v roce 2015 vzrostl na 17,9 %, resp. 18,3 %.

Nejvyšší podíl osob nejmladší věkové kategorie v každém ze sledovaných let vykazuje obec Solnice (přes 16,4 % obyvatelstva v roce 2015). V Kvasínách je patrný poměrně nízký podíl osob ve věku 0–14 let (12,7 % v roce 2015, tj. výrazně pod hodnotou tohoto ukazatele v Královéhradeckém kraji, která v roce 2015 činila 15,2 %). Zatímco nejmladší věková kategorie je v Kvasínách zastoupena relativně malým podílem, podíl produktivní složky obyvatelstva v této obci přesahuje v každém ze sledovaných let 70 %. V Solnici v roce 2015 tvořili lidé v produktivním věku 64,1 % obyvatelstva, což je nejnižší hodnota ze všech sledovaných územních celků. V Královéhradeckém kraji tato hodnota postupně klesá, v roce 2015 odpovídala 65,3 %. V průběhu let klesá podíl produktivní složky obyvatelstva u všech obcí, nejméně patrný je pokles v Kvasínách.

Graf 6 Průměrný věk obyvatel v zájmovém území průmyslové zóny a Královéhradeckém kraji v letech 2011–2015

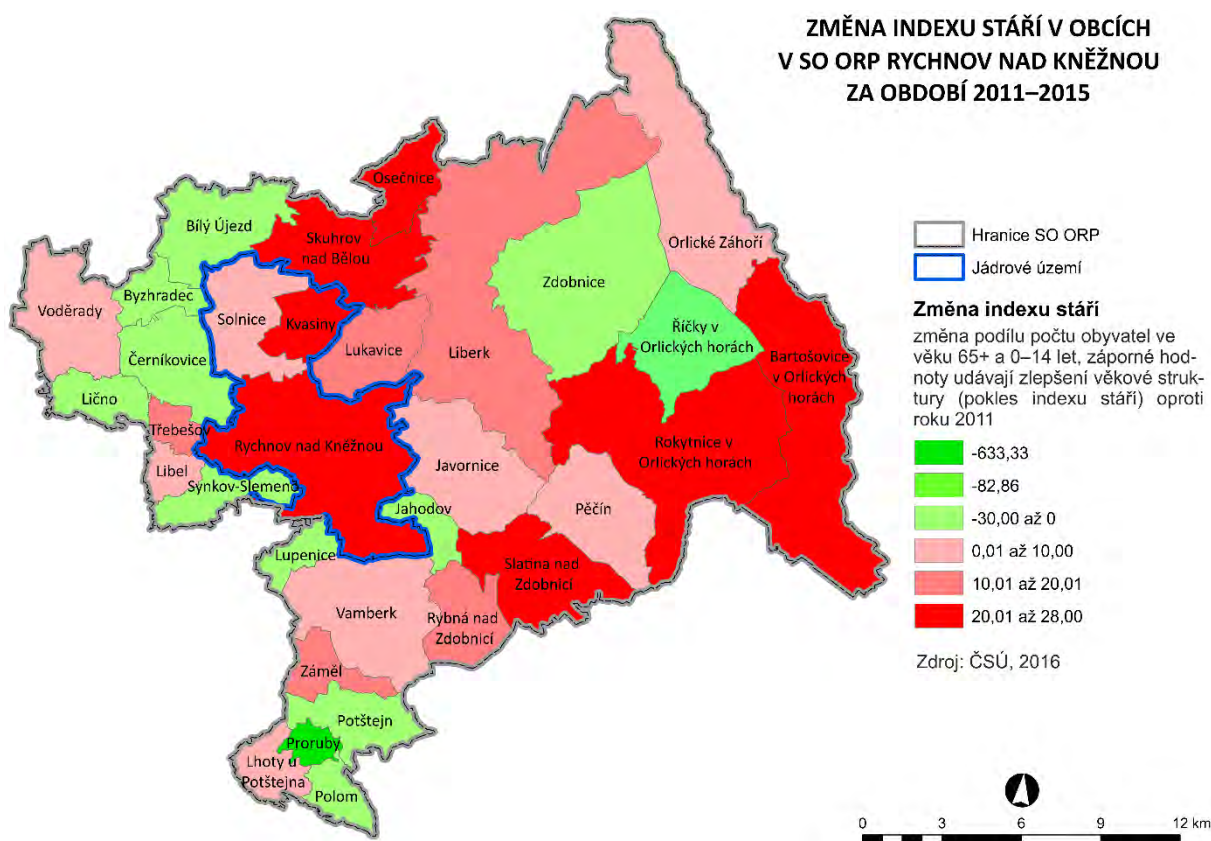
Zdroj: ČSÚ

V případě všech sledovaných územních celků dochází v průběhu sledovaného období ke zvyšování podílu osob starších 65 let. Obcí s každoročně nejvyšší hodnotou tohoto ukazatele byla Solnice. V posledních třech letech stárne obyvatelstvo Rychnova nad Kněžnou intenzivněji než zájmové území průmyslové zóny jako celek. V Kvasínách byl ze všech sledovaných územních celků podíl seniorské složky každoročně nejnižší, v roce 2015 ale také přesáhl hranici 17 %. Krajská hodnota podílu osob starších 65 let činila v roce 2015 19,6 %, což je vyšší podíl než v případě všech sledovaných územních celků zájmového území.

Průměrný věk obyvatelstva zájmového území PZ se během sledovaného období let 2011 až 2015 postupně zvyšoval (ze 40,6 let v roce 2011 na 41,6 let v roce 2015). Stejný průběh měl vývoj průměrného věku obyvatelstva Královéhradeckého kraje i jednotlivých obcí jádrového území PZ.

Index stáří dosáhl v roce 2015 hodnoty vyšší než 120 v 9 obcích včetně Kvasin a Rychnova nad Kněžnou. Obce, jejichž věková struktura se pravděpodobně bude vyvíjet relativně příznivě, se nacházejí převážně v severozápadní části zájmového území PZ. Obce jádrového území PZ (Kvasiny, Solnice, Rychnov nad Kněžnou) zaznamenaly během sledovaného období zhoršení hodnot indexu stáří, což pravděpodobně bude mít za následek stárnutí obyvatelstva a ubývání osob v produktivní skupině obyvatel.

Obrázek 7 Změna indexu stáří v zájmovém území průmyslové zóny v letech 2011–2015

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Index ekonomického zatížení zájmového území PZ, tj. počet dětí ve věku 0-14 let na počet obyvatel starších 65 let na 100 osob ve věku 15-64 let, v roce 2011 činil 44,3 a v roce 2015 50,3. Ekonomické zatížení se tedy v zájmovém území průmyslové zóny zvyšuje. Index závislosti udává, kolik osob v předproduktivním věku připadá na 100 osob v produktivním věku. Hodnota tohoto indexu v zájmovém území PZ odpovídala v roce 2011 21,9, v roce 2015 se zvýšila na 23,4. Tato změna souvisí se snižujícím se podílem osob v produktivním věku.

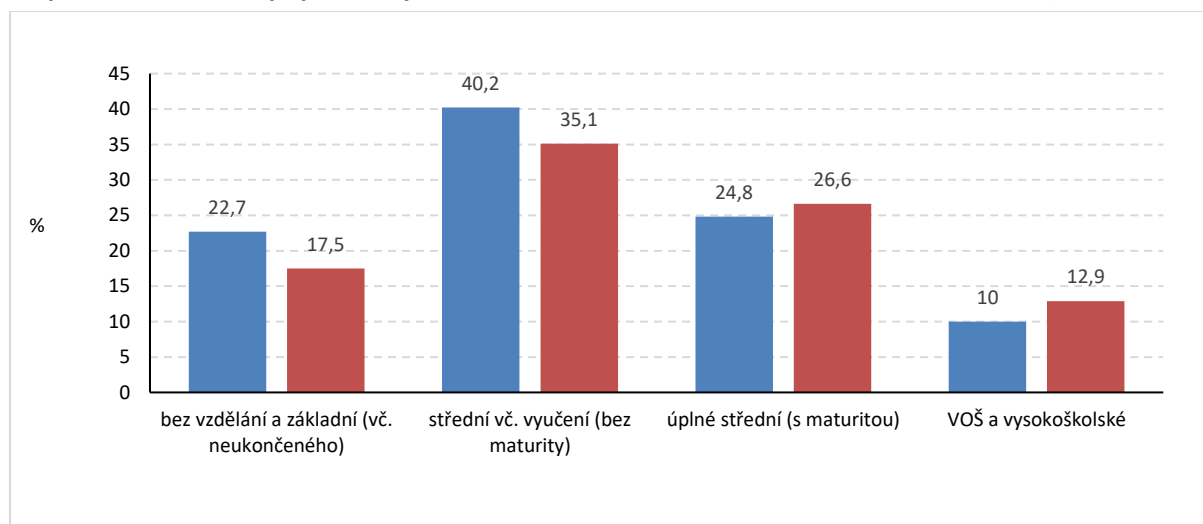
Struktura obyvatel zájmového území podle pohlaví

V zájmovém území, Rychnově nad Kněžnou a Solnici se vzájemný podíl mužů a žen výrazně neodchyluje od vzájemného podílu mužů a žen v Královéhradeckém kraji. Výjimku tvoří obec Kvasiny, kde podíl mužů je vyšší než podíl žen (55 % vs. 45 %). Tento rozdíl je patrný zvláště u skupiny osob produktivního věku (zde je vzájemný poměr 60 % mužů k 40 % žen).

Vzdělanostní struktura

Mezi roky 2001 a 2011 došlo v zájmovém území PZ ke zvýšení podílu osob s úplným středním vzděláním. Zvýšil se rovněž podíl osob s vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním. Naopak se snížil podíl osob se středním vzděláním bez maturity (vč. vyučených) a osob se základním vzděláním. Tzn., že ve srovnání s rokem 2001 se podíly osob se středním vzděláním bez maturity a osob s úplným středním vzděláním (s maturitou) v roce 2011 blíží podobné hodnotě (v roce 2001 zde žilo 40,2 % osob se středním vzděláním bez maturity a 24,8 % středoškolsky vzdělaných osob s maturitou, v roce 2011 tyto podíly odpovídaly 35,1 % a 26,6 %). Vzdělanostní struktura obyvatelstva zájmového území v roce 2011 se výrazně neliší od vzdělanostní struktury Královéhradeckého kraje v daném roce

Graf 7 Vzdělanostní struktura obyvatel zájmového území průmyslové zóny (podíl osob s daným stupněm vzdělání na populaci zájmového území ve věku 15 let a více, 2001/2011, v %)

Zdroj: ČSÚ

Národnostní struktura obyvatel zájmového území

V okrese Rychnov nad Kněžnou žila v roce 2014 dle ČSÚ necelá 2 % obyvatel cizí národnosti. Jedná se o cizince, kteří v okrese Rychnov nad Kněžnou pobývají na základě víza nad 90 dnů, s povolením k dlouhodobému či přechodnému pobytu, případně s povolením k trvalému pobytu. Nejsou zahrnuti cizinci s aktuálně platným azylem v ČR, kteří jsou považováni za součást populace ČR. Nejvíce zastoupeny byly osoby slovenské (0,5 %), polské (0,4 %), ukrajinské (0,4 %) a vietnamské (0,2 %) národnosti. Během sledovaného období se podíl cizinců na obyvatelstvu výrazně neměnil.

Z výsledků průzkumu mezi starosty obcí zájmového území vyplynulo, že společným rysem obcí jádrového území a okolních obcí je mladé přechodně bydlící obyvatelstvo a stárnoucí trvale bydlící obyvatelstvo. Celkově je vliv průmyslové zóny na věkovou strukturu obyvatel hodnocen spíše pozitivně. V případě vzdělanostní struktury obyvatel se jedná o neutrální vliv, výjimku tvoří obce jádrového území, kde je vliv průmyslové zóny na vzdělanostní strukturu obyvatel vnímán mírně negativně. Vliv zóny na výskyt národnostních menšin a dočasně bydlících obyvatel je starosty hodnocen negativně především v obcích jádrového území. Konkrétními negativními vlivy, které

starostové nejčastěji zmiňovali, jsou nemožnost regulovat živelný vznik nových ubytovacích kapacit, nemožnost evidovat přechodné pobyty, časté dopravní přestupky, tlak na parkovací místa a navýšení počtu dočasně bydlících osob v obcích. Dalšími negativy jsou příliv pracovníků s nízkou kvalifikací a fakt, že v automobilce pracují absolventi nejrůznějších studijních oborů, nejen technických.

Na základě analýz a průzkumů bylo zjištěno:

- V zájmovém území PZ se snižuje podíl osob v produktivní věkové skupině (15–64 let) a relativně rychle roste podíl osob starších 65 let.
- Největší podíl osob v produktivním věku v jádrovém území PZ žije v Kvasinách.
- Nejvyšší podíl seniorů v jádrovém území PZ žije v Solnici.
- Relativně příznivou věkovou strukturu (dle hodnot indexu stáří za období 2011 až 2015) vykazují především obce v severozápadní části zájmového území PZ.
- V obcích jádrového území PZ se věková struktura vyvíjí relativně nepříznivě.
- V Kvasinách početně převažují muži nad ženami (především ve skupině produktivního věku).
- Dle průzkumu mezi obcemi zájmového území je společným rysem obcí jádrového území a okolních obcí mladé přechodně bydlící obyvatelstvo a stárnoucí trvale bydlící obyvatelstvo.
- Dle průzkumu mezi obcemi zájmového území je vliv průmyslové zóny na věkovou strukturu obyvatel spíše pozitivní.
- Dle průzkumu mezi obcemi zájmového území většinou nemá průmyslová zóna zásadní vliv na vzdělanostní strukturu obyvatel, v případě jádrového území je vnímán jako mírně negativní.
- Vliv zóny na výskyt národnostních menšin a dočasně bydlících obyvatel je starosty hodnocen negativně především v obcích jádrového území.
- Dle průzkumu mezi obcemi zájmového území patří mezi negativní jevy nemožnost regulovat živelný vznik nových ubytovacích kapacit, nemožnost evidovat přechodné pobyty, časté dopravní přestupky, tlak na parkovací místa a navýšení počtu dočasně bydlících osob v obcích.
- Dle průzkumu mezi obcemi zájmového území patří mezi hlavní negativní vlivy na vzdělanostní strukturu příliv pracovníků s nízkou kvalifikací, přílišné soustředění na automobilový průmysl a fakt, že v automobilce pracují absolventi nejrůznějších studijních oborů, nejen technických.

Potenciální dopady do území:

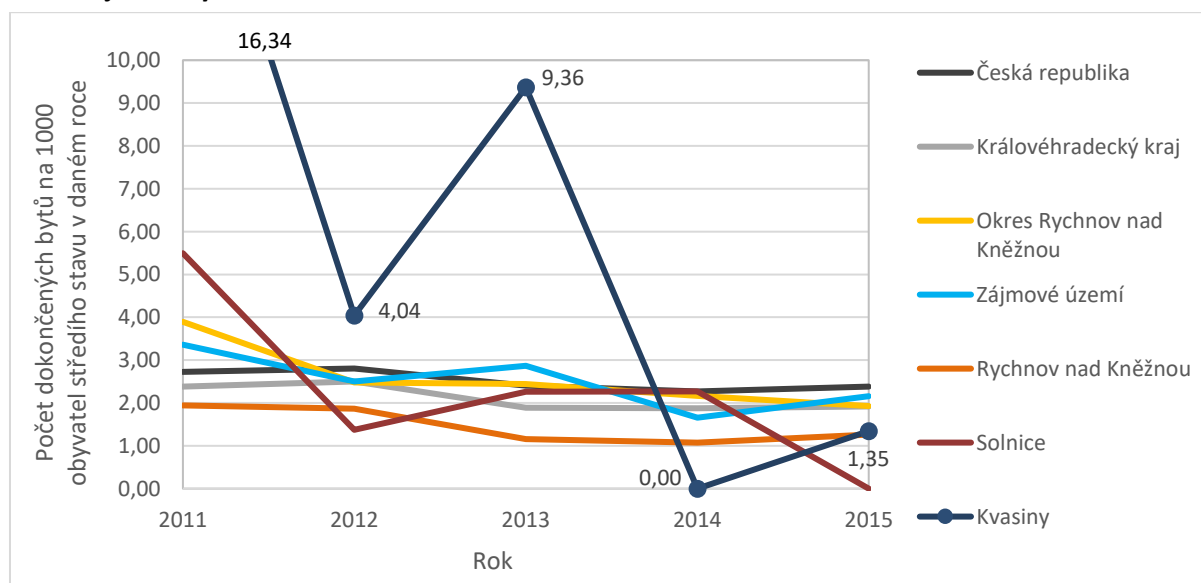
- Lze předpokládat, že se podíl osob v dětském věku bude dále snižovat, podíl osob v seniorském věku bude naopak vzrůstat.
- Lze předpokládat, že s ohledem na stárnutí populace bude potřeba klást větší důraz na specifické potřeby seniorů (zabezpečení zdravotnické péče, sociálních služeb, sociálních zařízení, prostorů pro bydlení apod.)
- Lze předpokládat, že postupné snižování podílu obyvatelstva v produktivním věku v zájmovém území průmyslové zóny může představovat problém v souvislosti s ubýváním pracovních sil v tomto regionu.

3.3 Bydlení

V zájmovém území průmyslové zóny probíhá v posledních letech intenzivní bytová výstavba. Území vykazuje nadprůměrné hodnoty u dokončených bytů v rodinných domech (10,63 na 1000 obyvatel) ve srovnání s hodnotami zjištěnými u zájmového území průmyslové zóny (9,58), Královéhradeckého kraje (7,69) a ČR (7,43). Naopak v počtech dokončených bytů v bytových domech (1,91 na 1000 obyvatel) za výše zmíněnými územními celky zaostává. Vyšší počet dokončených bytů je způsoben intenzivní výstavbou rodinných domů v zázemí jádrového území PZ na straně jedné a intenzivní výstavbou domů určených k rekreaci ve východní části zájmového území PZ (Orlické hory) na straně druhé.

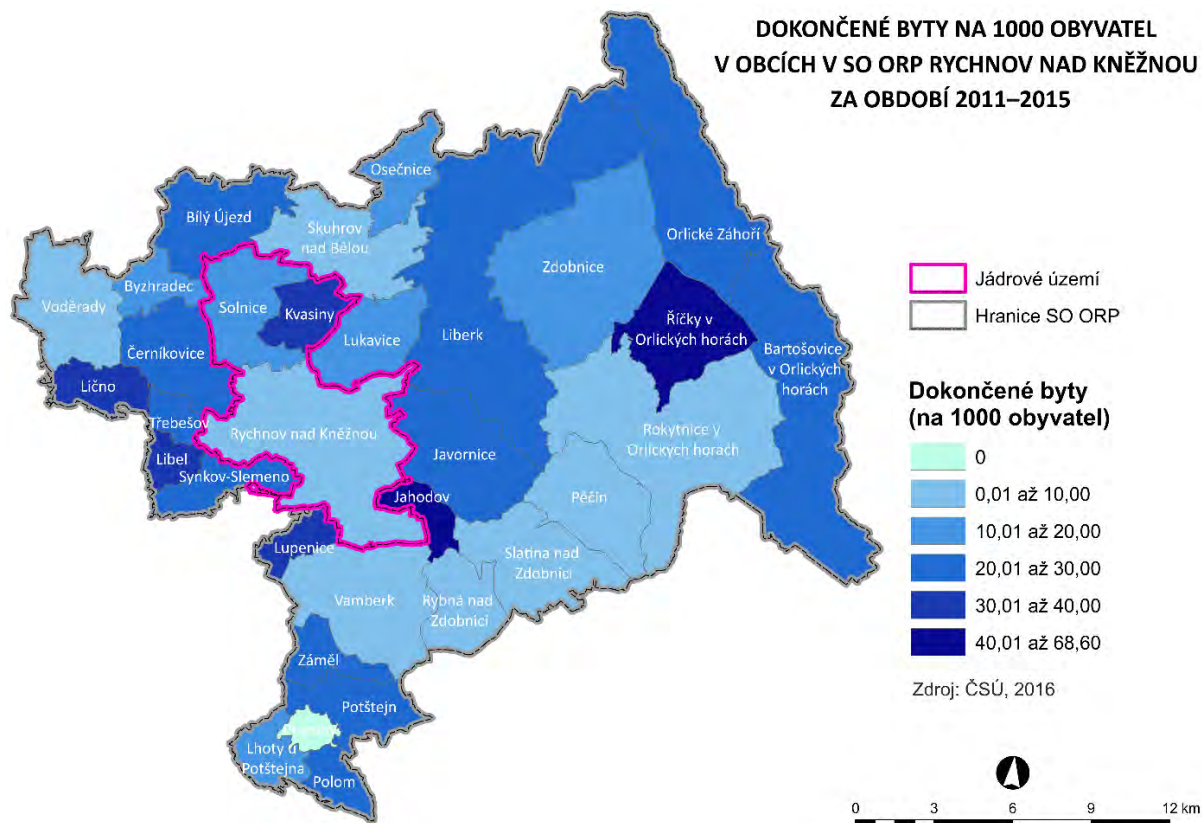
Výstavba bytů v jádrovém území PZ (Kvasiny, Solnice, Rychnov nad Kněžnou) se vymyká trendům mezi sledovanými územními jednotkami. V letech 2014 a 2015 se zde počet dokončených bytů (0,99 na 1000 obyvatel) držel hluboko pod průměrem za vyšší územní celky, který měl hodnotu 1,59, z toho vyplývá, že výstavba bytů zde po stavebním boomu v předchozích letech stagnuje, což může být způsobeno nedostatečnou připraveností ploch pro rozvoj bydlení. Naproti tomu v zájmovém území PZ zaznamenalo 21 obcí v letech 2011–2015 v daném ohledu vyšší růst než tomu bylo v okrese Rychnov nad Kněžnou, Královéhradeckém kraji a ČR. Největší růst výstavby nových bytů zaznamenávají obce Bílý Újezd, Javornice, Černíkovice, Lično, Liberk a Synkov-Slemeno v zázemí jádrového území PZ.

Graf 8 Počet dokončených bytů na 1000 obyvatel středního stavu v letech 2011–2015 za vybrané územní jednotky

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Obrázek 8 Dokončené byty na 1000 obyvatel v obcích zájmového území za období 2011–2015

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Kvasiny, Solnice a Rychnov nad Kněžnou se v současnosti v souvislosti s rozmachem automobilky ŠKODA AUTO a.s. a průmyslové zóny v Lipovce potýkají s extrémním nedostatkem volných bytů, což pochopitelně zvyšuje cenu bytů postupně uvolňovaných k prodeji. Nedostatek bytů je způsoben vysokou poptávkou po bydlení v blízkosti průmyslových zón Solnice-Kvasiny a Lipovka, a též tím, že majitelé bytů v Rychnově nad Kněžnou, kde je největší poptávka po bytech v bytových domech, pronajímají své byty lidem zaměstnaným ve firmách. Majitelé těchto bytů se následně stěhují do rodinných domů v okolních obcích. Hlavním problémem pro obce se stává nepřihlašování trvalého bydliště nových rezidentů v obci, což může značně zvyšovat výdaje obcí (zvyšuje se např. objem svezeneho odpadu). Dle odhadů je počet obyvatel v Rychnově nad Kněžnou o cca 15 % (1 600 obyvatel) vyšší, než je počet nahlášených obyvatel. V Solnici se jedná o přibližně 800 až 1 000 obyvatel. Obce zároveň nemají možnost evidovat počty ubytovaných. Z průzkumu mezi obcemi vyplynulo, že se obce v jádrovém území PZ potýkají kvůli obrovské poptávce po bydlení s nárůstem tzv. černých ubytoven a nelegálního bydlení, v těchto lokalitách je rovněž zvýšená drobná kriminalita (viz kapitolu bezpečnost).

Na základě analýz a průzkumů bylo zjištěno:

- Intenzivní bytová výstavba v zázemí jádrového území PZ – nadprůměr ve srovnání s vyššími územními celky.
- Vysoká poptávka po bydlení a nedostatek volných bytů v Kvasinách, Solnici a Rychnově nad Kněžnou.
- Stagnující výstavba nových bytů v jádrovém území PZ za poslední tři roky.
- Dle platných a připravovaných územně plánovacích dokumentací obcí nad Rychnovsku a okolních městech je v dosahu do 15 km od PZ Solnice-Kvasiny dostatečná nabídka

zastavitelných ploch pro bydlení – 556 ha, z toho 505 ha v rodinných a 51 ha v bytových domech, otázkou je připravenost těchto ploch (technická infrastruktura) na okamžitou výstavbu nových rodinných a bytových domů.

- Existence problematických ubytoven a nelegálního bydlení (pronajímání domů a bytů bez nájemních/podnájemních smluv, tzv. na černo, zahraničním zaměstnancům firem) v Kvasínách, Solnici i Rychnově nad Kněžnou.
- Průzkum mezi obcemi ukázal, že přechodně bydlící obyvatelé bez trvalého pobytu v zájmovém území průmyslové zóny zatěžují rozpočty obcí. Obce nemají možnost evidovat přesné počty ubytovaných obyvatel v území, dle odhadů je počet obyvatel v Rychnově nad Kněžnou o cca 15 % (1 600 obyvatel) vyšší, než je počet nahlášených obyvatel, v Solnici je to přibližně o 1 000 obyvatel.
- Průměrná cena nemovitostí za 1 m² je nejvyšší v průmyslové zóně Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou a v obcích širšího zájmového území průmyslové zóny, nabídka realit v širším a zájmovém území, mimo jádrové území průmyslové zóny, je dle subjektivního hodnocení realitních společností v roce 2016 relativně dostatečná, bariérou jsou vyšší ceny nemovitostí.
- Developeři jsou odrazováni vysokými poplatky za vynětí pozemků ze zemědělského půdního fondu.

Na základě dostupných dokumentů bylo zjištěno:

- Obce postrádají možnost dostupného bydlení pro mladé rodiny, v některých obcích se objevují problémy se sociálně vyloučenými lokalitami.
- Průměrná obsazenost na jeden byt (2,7 osob) dosahuje v zájmovém území vyšších hodnot než v ČR, velikost obytné plochy na jednoho člověka (33 m²) v jednotlivých bytech je v zájmovém území standardem v kraji i v ČR.
- Průměrné stáří domů v zájmovém území (50 let) se pohybuje přibližně na úrovni vyšších územních celků.
- Výrazně starší bytový fond (60 a více let) je v pohraničních a horských částech zájmového území.
- Kvasiny – dlouhodobě omezená možnost rozvojových ploch; rozvojové plochy pro výstavbu bytových domů nejsou v majetku obce, ale developera.
- V Kvasínách a Solnici se zvyšují ceny nemovitostí, je zde vysoká míra pronájmů a v samotných Kvasínách pak též vysoké prodejní ceny nově vznikajících bytů.

Potenciální dopady do území:

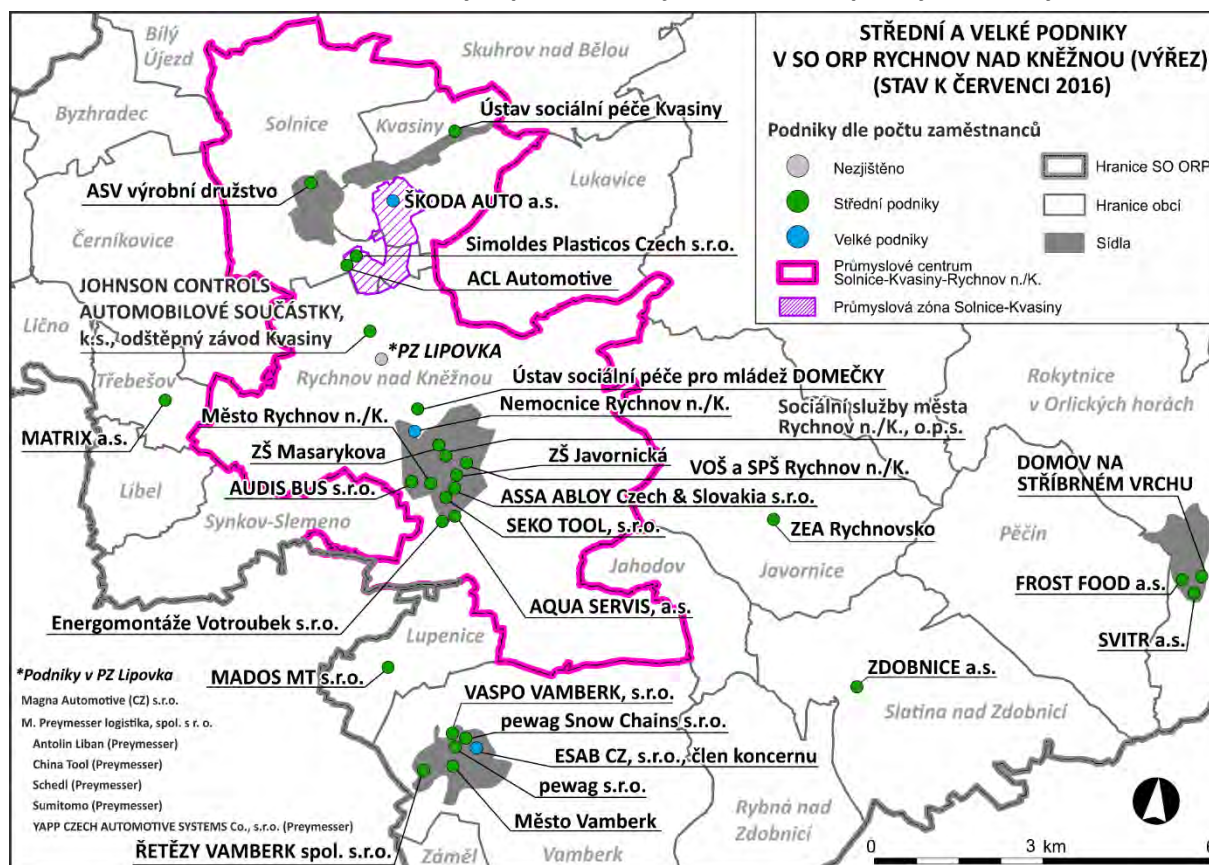
- Lze předpokládat, že nedostatek volných bytů a stavebních parcel v jádrovém území PZ povede ke stagnaci či poklesu trvale evidovaných obyvatel v tomto území.
- Lze předpokládat, že zvýšená poptávka obyvatel po vlastním bydlení povede k dalším požadavkům na počet a kvalitu rozvojových ploch včetně zvýšených nákladů na výstavbu inženýrských sítí a komunikací.
- Lze předpokládat, že zaměstnanci průmyslových podniků budou muset z důvodu nedostatečné nabídky vlastního bydlení nadále využívat služeb ubytoven a nájemního bydlení, nebudou v obci vedeni jako trvale bydlící a nebudou přes rozpočtové určení daní přispívat do obecních rozpočtů.

- Lze předpokládat, že nedostatek volných bytů v jádrovém území PZ a okolí povede k zakládání dalších ubytoven a nelegálního bydlení.
- Lze předpokládat, že pokračující růst počtu problematických ubytoven a nelegálního bydlení povede ve středně či dlouhodobém horizontu ke zvýšení kriminality v těchto lokalitách.

3.4 Ekonomická základna

V zájmovém území průmyslové zóny dochází k významné koncentraci ekonomických subjektů z oblasti průmyslu a služeb. Z analýzy oborové struktury v roce 2015 (obory CZ NACE s podílem počtu subjektů vyšším než 2 %) vyplývá, že v jádrovém území PZ se koncentrují subjekty terciéru (79 % oborů s vyšším podílem než v zájmovém území, 71 % oborů s vyšším podílem než v území Královéhradeckého kraje). Tato skutečnost reflektuje umístění Rychnova nad Kněžnou jako bývalého okresního města (s přirozenou koncentrací socioekonomických jevů a správních funkcí) v jádrovém území průmyslové zóny. V jádrovém území průmyslové zóny také dochází ke koncentraci podniků z odvětví strojírenství a výroby motorových vozidel včetně navázaných dodavatelů dílčích celků a komponent. Identifikace této koncentrace je založena na sledování umístění sídel, provozoven, odštěpných závodů a terénním šetření. Střední a velké podniky (více než 50 zaměstnanců) jsou lokalizovány v jádrovém území průmyslové zóny, s přirozenou lokací ve větších sídlech a jejich blízkosti, a v okolí hlavních silničních tahů I/14 a I/11. V zájmovém území největší podniky působí v odvětví strojírenských oborů, automotive a oborů jeho dodavatelů (kovodělný průmysl, pryž/plasty, logistika apod.) a zdravotnictví. Dále jsou zastoupeny také obory výroba nekovových výrobků, potravinářství a dřevařství. Metodicky bylo nutné zkombinovat údaje z Registru ekonomických subjektů ČSÚ, který sleduje podniky podle sídla, s vlastním průzkumem firem, které nemají v území sídlo, ale provozovnu, pobočku nebo odštěpný závod.

Obrázek 9 Lokalizace středních a velkých podniků v zájmovém území průmyslové zóny v roce 2016

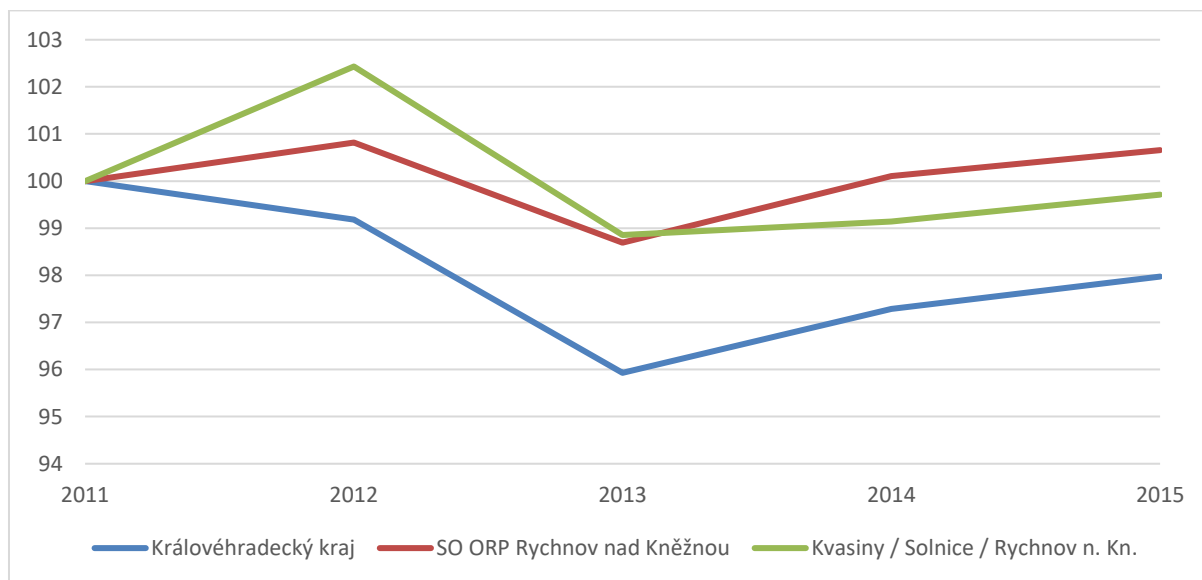
Zdroj: RES, vlastní zpracování

Sektory národního hospodářství

Z hlediska sektorů národního hospodářství vykazuje primér (zemědělství, lesnictví, rybařství, těžba) v jádrovém území průmyslové zóny podobné trendy změn počtu podniků jako v Královéhradeckém kraji. Podíly sektorů jsou v textu vyjádřeny jako průměr za období 2011–2015. Podíl subjektů

v priméru je ve srovnání s Královéhradeckým krajem (5,4 %) v zájmovém území vyšší (8 %), ale v jádrovém území naopak nižší (4,2 %). Trendy vývoje počtu subjektů v sekundéru (průmysl, utility, stavebnictví) jsou podobné ve všech třech územích. Co do podílu podniků jsou hodnoty v jádrovém (21,3 %) a zájmovém území průmyslové zóny (24,9 %) nižší než v Královéhradeckém kraji (27,2 %). V terciéru (služby, znalostně intenzivní činnosti) jsou trendy vývoje počtu subjektů podobné, s většími propady u jádrového a zájmového území ve srovnání s Královéhradeckým krajem. Podíl podniků v terciéru je v jádrovém území vyšší (74,5 %) než v Královéhradeckém kraji (67,4 %).

Graf 9 Relativní změna počtu ekonomických subjektů v sekundéru ve sledovaných územích v období 2011–2015 [%]

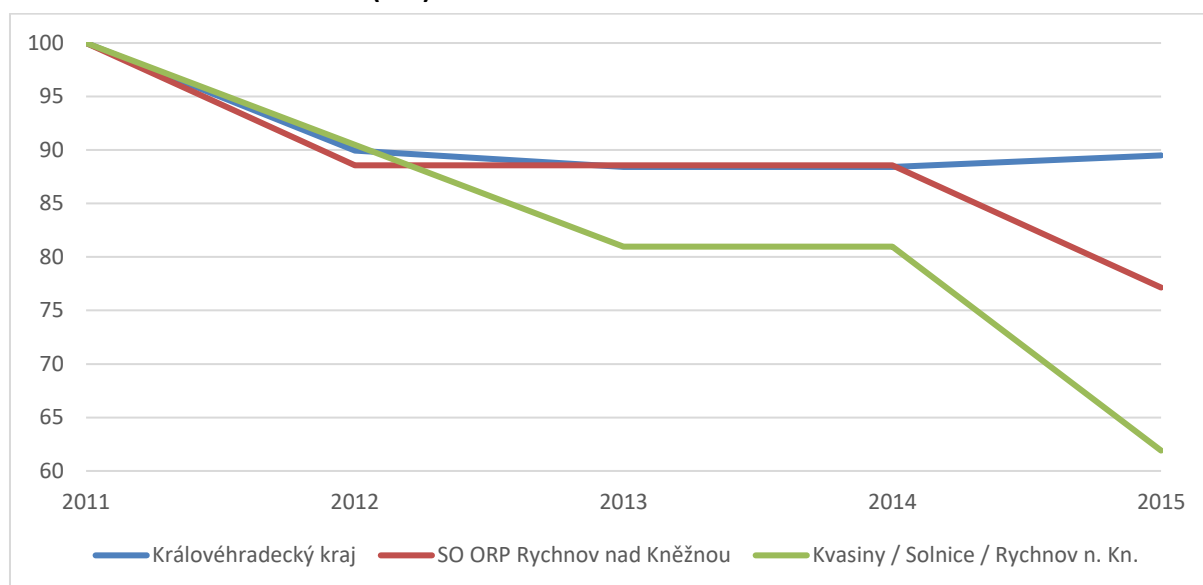
Zdroj: Registr ekonomických subjektů 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 – ČSÚ

Poznámka: Linie grafu představují změnu počtu subjektů v čase oproti výchozímu stavu v roce 2011, který je reprezentován hodnotou 100 %

Ekonomická základna dle velikosti podniku se sídlem v zájmovém území (2011–2015)

Dynamika změny počtu mikropodniků (do 10 zaměstnanců) je v jádrovém a zájmovém území přibližně podobná. Počet malých podniků v jádrovém území nevykazuje převažující trend, v zájmovém území je v posledních třech letech trend rostoucí, na úrovni Královéhradeckého kraje klesající. Významným jevem je pokles počtu středních a velkých podniků se sídlem v území na rozdíl od Královéhradeckého kraje, kde v posledních čtyřech letech stagnoval. Změna počtu živnostníků vykazuje v Královéhradeckém kraji rostoucí trend na rozdíl od zájmového území, kde vykazala pokles s následným oživením v roce 2013.

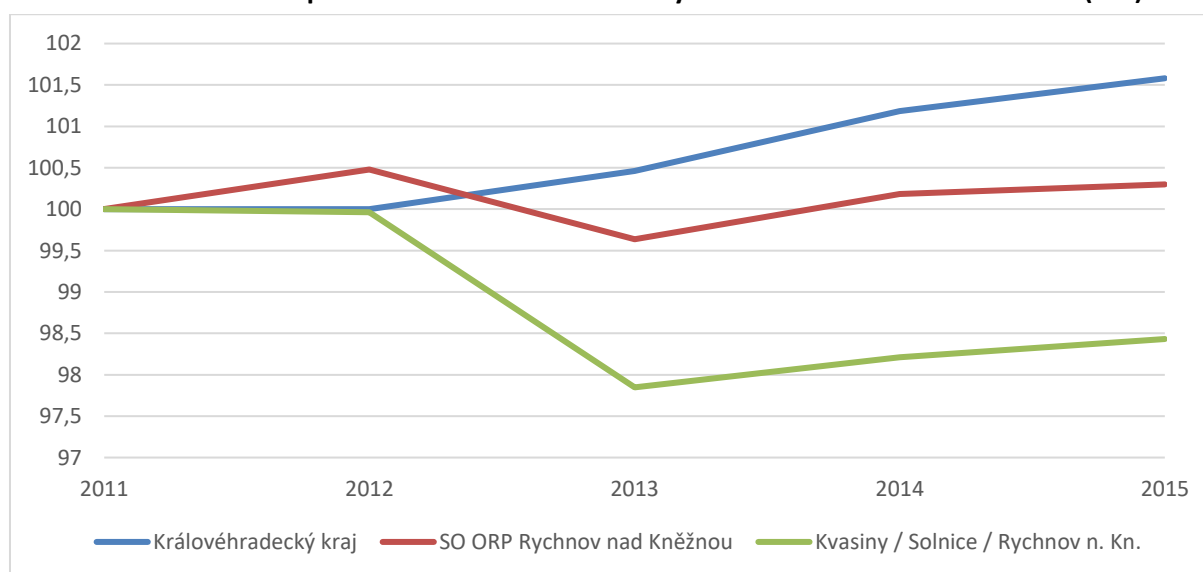
Graf 10 Relativní změna počtu středních a velkých podniků (50 a více zaměstnanců) ve sledovaných územích v období 2011–2015 (v %)

Zdroj: Registr ekonomických subjektů 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 – ČSÚ

Poznámka: Linie grafu představují změnu počtu subjektů v čase oproti výchozímu stavu v roce 2011, který je reprezentován hodnotou 100 %

Graf 11 Relativní změna počtu živnostníků ve sledovaných územích v období 2011–2015 (v %)

Zdroj: Registr ekonomických subjektů 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 – ČSÚ

Poznámka: Linie grafu představují změnu počtu subjektů v čase oproti výchozímu stavu v roce 2011, který je reprezentován hodnotou 100 %

Největší zaměstnavatelé v zájmovém území (2015)

Tabulka 1 Podniky se sídlem v zájmovém území

Název firmy	CZ-NACE převažující ekonomická činnost	Počet pracovníků
Assa Abloy Czech & Slovakia, s.r.o.	Výroba zámků a kování	1000 – 1499
Esab CZ, s.r.o., člen koncernu	Tažení ocelového drátu za studena	500 – 999
Nemocnice Rychnov nad Kněžnou	Zdravotní péče	400 – 500
Aqua Servis, a.s.	Shromažďování, úprava a rozvod vody	100 – 199
ASV výrobní družstvo	Výroba ostatních dílů a příslušenství pro motorová vozidla, kromě motocyklů	100 – 199
FrostFood, a.s.	Výroba hotových pokrmů	100 – 199
Matrix, a.s.	Výroba pilařská a impregnace dřeva	100 – 199
Pewag Snow Chains, s.r.o.	Výroba drátěných výrobků, řetězů a pružin	100 – 199
Pewag, s.r.o.	Výroba drátěných výrobků, řetězů a pružin	100 – 199
Řetězy Vamberk, s.r.o.	Výroba ložisek, ozubených kol, převodů a hnacích prvků	100 – 199
Sdružení Neratov, o.s.	Činnosti ostatních organizací sdružujících osoby za účelem prosazování společných zájmů j. n.	100 – 199
Vaspo Vamberk, s.r.o.	Opravy strojů	100 – 199
Zdobnice, a.s.	Směšené hospodářství	100 – 199
ČSAD, s.r.o. Rychnov n. Kn. - Dobruška	Silniční doprava	100 – 199
Simoldes Plasticos Czech s.r.o.	Výroba pryžových a plastových výrobků	50 - 99

Zdroj: ČSÚ – Registr ekonomických subjektů. Ukazatel počtu pracovníků je uveden pomocí intervalu; Počet pracovníků je za celý podnik, pokud není uvedeno jinak.

Tabulka 2 Podniky s provozovnou, odštěpným závodem v zájmovém území

Název firmy	CZ-NACE převažující ekonomická činnost	Počet pracovníků
ŠKODA AUTO a.s. – závod Kvasiny	Výroba motorových vozidel, kromě motocyklů	4000 - 5000
Federal-Mogul Friction Products, a.s.	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků j. n.	500 – 999
ACL Automotive	Výroba ostatních dílů a příslušenství pro motorová vozidla	5 - 10
Antolin Liban, s.r.o.	Výroba ostatních dílů a příslušenství pro motorová vozidla, kromě motocyklů	500 – 999
FCC Česká republika, s.r.o.	Sběr odpadů, kromě nebezpečných	1000 – 1499
HP Tronic Zlín, s.r.o.	Velkoobchod s elektrospotřebiči a elektronikou převážně pro domácnost	500 – 999
Johnson Controls Automobilové Součástky, k.s.	Výroba ostatních dílů a příslušenství pro motorová vozidla, kromě motocyklů	200 - 249
M. Preymesser logistika, s.r.o.	Skladování	500 – 999
Magna Automotive (CZ), s.r.o.	Výroba ostatních dílů a příslušenství pro motorová vozidla, kromě motocyklů	1000 – 1499

Randstad, s.r.o.	Činnosti agentur zprostředkujících práci na dobu určitou	3500 - 5000
Saint-Gobain Construction Products CZ, a.s.	Výroba malt a ostatních nekovových minerálních výrobků	1000 – 1499
Strabag, a.s.	Výstavba silnic a dálnic	2000 - 2499
Tereos TTD, a.s.	Výroba cukru	500 – 999
Vces, a.s.	Výstavba bytových a nebytových budov	250 – 499
Wotan Forest, a.s.	Výroba dřevěných obalů	500 – 999

Zdroj: ČSÚ – Registr ekonomických subjektů. Ukazatel počtu pracovníků je uveden pomocí intervalu; Počet pracovníků je za celý podnik, pokud není uvedeno jinak.

Tabulka 3 Podniky se sídlem/provozovnou v širším zájmovém území

Název firmy	CZ-NACE převažující ekonomická činnost	Počet pracovníků
Ammann Czech Republic a.s.	Výroba ostatních strojů pro speciální účely	500 – 999
Federal-Mogul Friction Products a.s.	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků j. n.	500 – 999
HRONOVSKÝ s.r.o.	Výroba ostatních dílů a příslušenství pro motorová vozidla	250 – 499
KBA-Grafitec s.r.o.	Výroba ostatních strojů pro speciální účely j. n.	250 – 499
BOHEMILK, a.s.	Výroba mléčných výrobků	200 – 249
DUO CZ, s.r.o.	Výroba ostatních elektrických zařízení	200 – 249
VERNER POTRAVINY s.r.o.	Maloobchod s převahou potravin, nápojů a tabákových výrobků	200 – 249
Bauch, Navrátil s.r.o.	Výroba výrobků z papíru a lepenky	100 – 199
Detecha, chemické výrobní družstvo	Výroba nátěrových barev, laků a jiných nátěrových materiálů	100 – 199
Charvát a.s.	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků j. n.	100 – 199
MARTA spol. s r.o.	Výroba pekařských a cukrářských výrobků,	100 – 199
NUTRICIA DEVA a.s.	Výroba homogenizovaných potravinářských přípravků	100 – 199
STUHA a.s.	Výroba ostatních technických a průmyslových textilií	100 – 199

Zdroj: ČSÚ – Registr ekonomických subjektů.

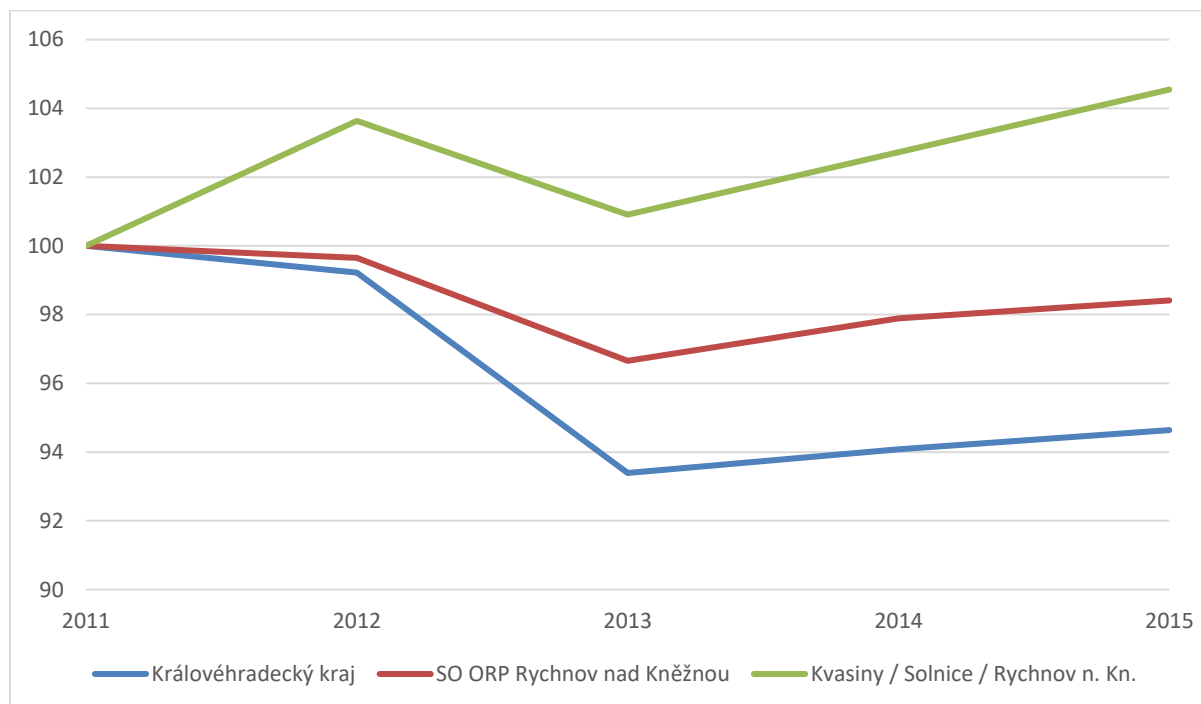
Pozn.: Ukazatel počtu pracovníků je uveden pomocí intervalu; Počet pracovníků je za celý podnik, pokud není uvedeno jinak.

Změny ve vybraných odvětvích ekonomické činnosti

Dle registru ekonomických subjektů lze pozorovat u některých odvětví ekonomické činnosti shodný nebo rozdílný vývoj počtu subjektů v jádrovém a zájmovém území průmyslové zóny v porovnání s Královéhradeckým krajem. V odvětví CZ NACE 74 – Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti došlo ve sledovaném období na úrovni Královéhradeckého kraje k růstu, ale na úrovni jádrového/zájmového území počet klesal. V odvětví CZ NACE 25 – Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení byl vývoj na úrovni Královéhradeckého kraje a zájmového území shodný, ale v jádrovém území počet klesal. V odvětví CZ NACE 96 – Poskytování ostatních osobních služeb, kam se řadí mimo jiné praní a chemické čištění textilních a kožšinových

výrobní a kadeřnické, kosmetické a podobné činnosti a CZ NACE 41 – Výstavba budov, byl vývoj ve všech třech územích podobný s tím, že míra změny v zájmovém a jádrovém území byla vyšší. V odvětví CZ NACE 28 – Výroba strojů a zařízení j. n. byl trend počtu subjektů klesající na všech třech úrovních území. V odvětví CZ NACE 43 – Specializované stavební činnosti, kam se řadí také demolice a příprava stavenišť, elektroinstalační, instalatérské a ostatní stavebně instalační práce, kompletační a dokončovací práce, byl trend v jádrovém území pozitivní oproti zájmovému území a Královéhradeckému kraji, kde došlo k poklesu s následným růstem. Positivní trend může souviset s rozvojem kapacit v průmyslových plochách, ale také s rozvojem bydlení.

Graf 12 Relativní změna počtu podniků v odvětví CZ NACE 43 – Specializované stavební činnosti ve sledovaných územích v období 2011–2015 (v %)

Zdroj: Registr ekonomických subjektů 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 – ČSÚ

Poznámka: Linie grafu představují změnu počtu subjektů v čase oproti výchozímu stavu v roce 2011, který je reprezentován hodnotou 100 %

Na základě analýz a průzkumů bylo zjištěno:

- Koncentrace podniků z oblasti strojírenství a navazujících oborů v jádrovém území průmyslové zóny.
- Vyšší koncentrace ekonomických subjektů z oblasti terciéru v jádrovém území.
- Vysoká dynamika úbytku počtu středních a velkých podniků se sídlem v jádrovém území.
- Pokles počtu živnostníků v jádrovém území (2012–2013) následovaný mírným oživením (2014–2015) v kontrastu s rostoucím počtem za Královéhradecký kraj (2011–2015).
- Podíl ekonomických subjektů priméru v zájmovém území na podobné úrovni jako v Královéhradeckém kraji.
- Klesající počet ekonomických subjektů v odvětví CZ NACE 74 – Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti v jádrovém území PZ v kontrastu s rostoucím trendem za Královéhradecký kraj

- Rostoucí počet ekonomických subjektů (CZ NACE 43 – Specializované stavební činnosti) v jádrovém území v kontrastu s klesajícím trendem za Královéhradecký kraj

Na základě dostupných dokumentů bylo zjištěno:

- Existují nevyužívané průmyslové objekty přímo v centrech obcí zájmového území.
- Nízké celkové výdaje v území kraje na výzkum a vývoj v mezikrajském srovnání (2015).
- Strojírenství a Výroba dopravních prostředků a jejich komponent je jednou z domén specializace RIS3 strategie Královéhradeckého kraje
- Vysoký podíl strojírenských oborů (výroba motorových vozidel, výroba elektrických zařízení), výroby textilií a gumárensko-plastikářského sektoru na celkových tržbách průmyslu Královéhradeckého kraje (2015).
- Dle průzkumu mezi obcemi patří mezi negativní dopady případný pokles podnikatelské aktivity, problematická situace menších firem při hledání zaměstnanců, likvidace místních řemesel a hrozba strukturální nezaměstnanosti.

Potenciální dopady do území:

- Potenciál posílení sektoru služeb v zájmovém území v návaznosti na jeho další rozvoj.
- Potenciál posílení průmyslových oborů (rozvoj ekosystému provázaných firem strojírenství) v zájmovém území v návaznosti na jeho další rozvoj.
- Potenciál rozvoje firem v zájmovém území, které svou činností připravují kapacity pro výrobu a bydlení a služby.
- V případě útlumu produkce existuje potenciální ohrožení přílišným navázáním pracovní síly v zájmovém území na výrobní komplex automotive.
- Možný úbytek živnostníků a mikropodniků jako důsledek rozvoje středních a velkých firem.

3.5 Správa území

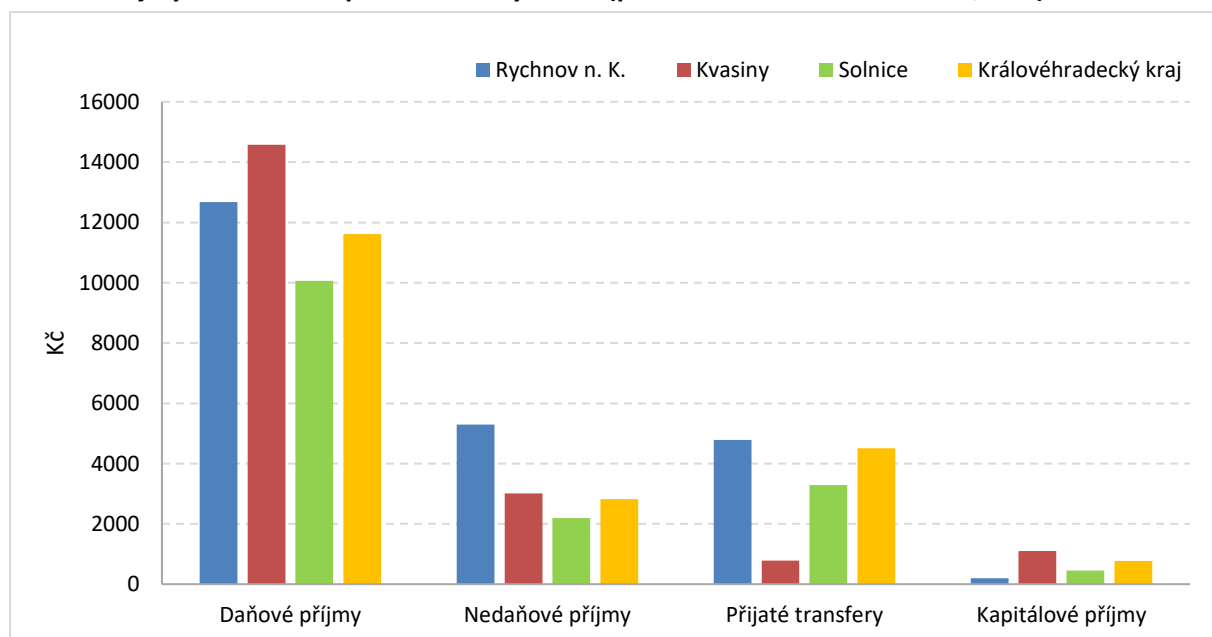
Rozpočty obcí

Příjmy obcí zájmového území průmyslové zóny

Největší podíl na celkových příjmech obcí jádrového území PZ mají daňové příjmy. Při porovnání obcí je patrné, že nejvyšší daňové příjmy mají Kvasiny, druhé nejvyšší Rychnov nad Kněžnou a nejnižší daňové příjmy má dlouhodobě Solnice. Daňové příjmy Kvasin a Rychnova nad Kněžnou převyšují průměrnou krajskou hodnotu daňových příjmů v každém ze sledovaných let. Daňové příjmy Solnice naopak krajského průměru nedosahují. Důvodem vysokých daňových příjmů obce Kvasiny je fakt, že tato obec má vyšší příjmy z daně z nemovitosti a z daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti než Solnice a Rychnov nad Kněžnou. Naopak relativně nižší příjmy plynou obci Kvasiny z daně z přidané hodnoty a z daně z příjmu právnických osob. Daňové příjmy obcí jádrového území průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou v přepočtu na obyvatele se během sledovaného období 2011 až 2015 zvyšovaly.

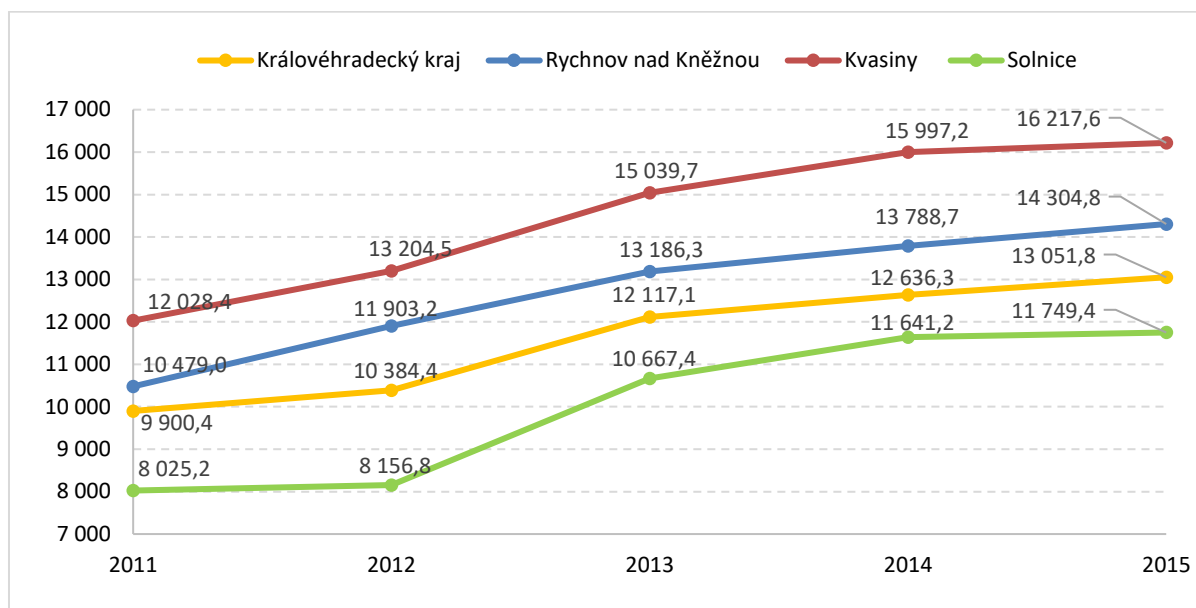
Nedaňové příjmy Rychnova nad Kněžnou se nacházejí nad průměrnou krajskou hodnotou, nedaňové příjmy Solnice krajského průměru nedosahují. Nedaňové příjmy byly během sledovaného období u všech obcí jádrového území stabilní. Výjimku tvoří nedaňové příjmy Kvasin v roce 2013, kdy tato obec zaznamenala vysokou částku u položky přijaté vratky transferů od jiných veřejných rozpočtů. Významnou část nedaňových příjmů Rychnova nad Kněžnou tvoří příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí a jejich částí a příjmy z poskytování výrobků a služeb.

Graf 13 Příjmy obecních rozpočtů na 1 obyvatele (průměr za období 2011–2015, v Kč)

Zdroj: Monitor.statnipokladna.cz

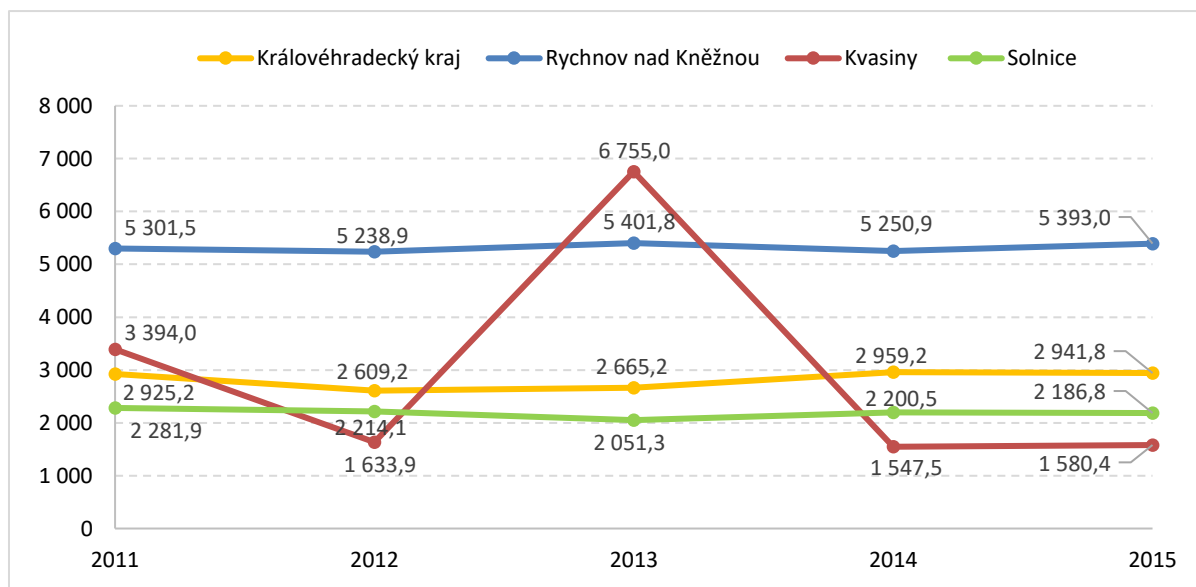
Graf 14 Daňové příjmy na obyvatele v obcích zájmového území průmyslové zóny v období 2011–2015

Zdroj: Monitor.statnipokladna.cz

Pozn.: V roce 2013 nastala změna v rozpočtovém určení daní, která měla za následek zvýšení daňových příjmů většiny obcí.

Graf 15 Nedaňové příjmy na obyvatele v obcích zájmového území průmyslové zóny v období 2011–2015

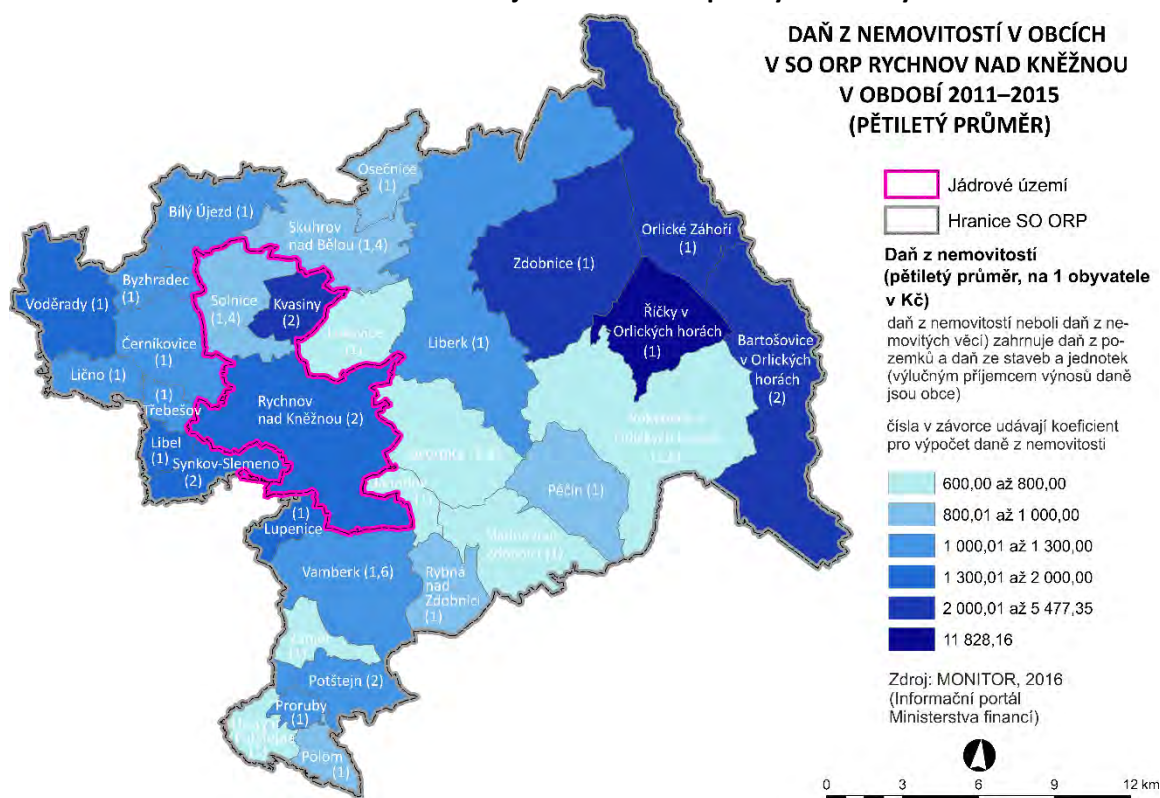
Zdroj: Monitor.statnipokladna.cz

Nejvýznamnější podíl na daňových příjmech obcí zájmového území průmyslové zóny tvoří příjmy z daně z nemovitostí a z daně z příjmu fyzických osob. Přibližně polovina obcí zájmového území má vyšší příjem z daně z nemovitosti, než je průměrná hodnota za Královéhradecký kraj (1 105,3 Kč na 1 obyvatele). Nejvyšší příjmy z daně z nemovitosti (podle pětiletého průměru) zaznamenaly obce v jádrovém území průmyslové zóny a v horských rekreačních oblastech. Průměrná daň z nemovitosti v Kvasinách činí 5 142,7 Kč, což výrazně převyšuje krajský průměr. V Rychnově nad Kněžnou odpovídala 1 306,2 Kč a v Solnici 814,3 Kč. Zatímco v jádrovém území průmyslové zóny je to

způsobeno vyšší koncentrací obyvatel a umístěním výrobních závodů, v horských oblastech se jedná o vliv vysokého počtu rekreačních objektů.

Hodnota daně z příjmu fyzických osob převyšuje krajský průměr (239,1 Kč na 1 obyvatele) pouze u přibližně 22 % obcí zájmového území. Nejvyšší příjmy z daně z příjmu fyzických osob mají obce ležící v příhraniční oblasti. Příjmy z této daně obcí jádrového území průmyslové zóny Solnice a Kvasiny (218,8 Kč, resp. 136,0) jsou nižší než krajský průměr, příjem Rychnova nad Kněžnou odpovídá krajskému průměru (239,5 Kč). Důvodem nižších příjmů z daně z příjmu fyzických osob je nižší počet podnikatelů v tomto území v souvislosti s lokalizací velkých průmyslových závodů.

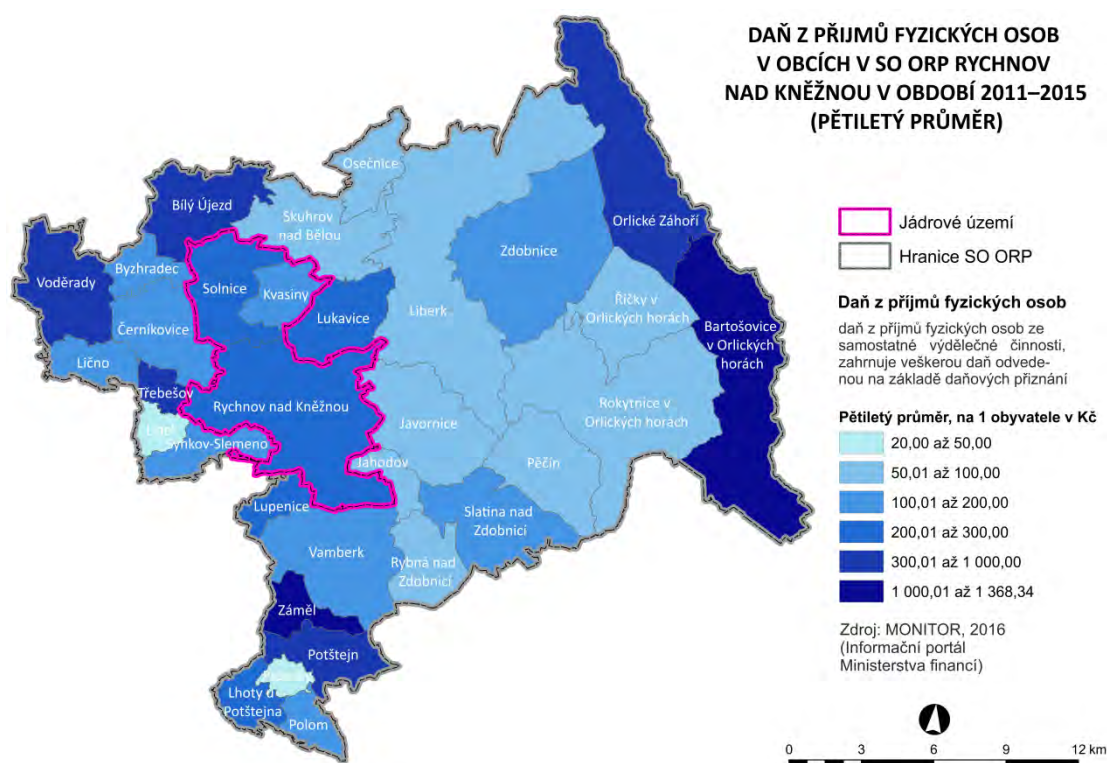
Obrázek 10 Daň z nemovitostí v obcích zájmového území průmyslové zóny v období 2011–2015

Zdroj: Monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování

Pozn. Číslo v závorce udává koeficient používaný danou obcí pro výpočet daně z nemovitosti. Tímto koeficientem se násobí dělí základ daně. Koeficienty jsou stanoveny v zákoně o dani z nemovitosti na základě populační velikosti obce. Zároveň může každá obec vydat obecně závaznou vyhlášku, která stanoví místní koeficient: Např. pro obec Kvasiny je dle zákona závazný koeficient 1,4. Obecně závaznou vyhláškou byl zvýšen na 2, čímž tato obec dosáhla vyššího daňového výnosu.

Obrázek 11 Daň z příjmu fyzických osob v obcích zájmového území průmyslové zóny v období 2011–2015

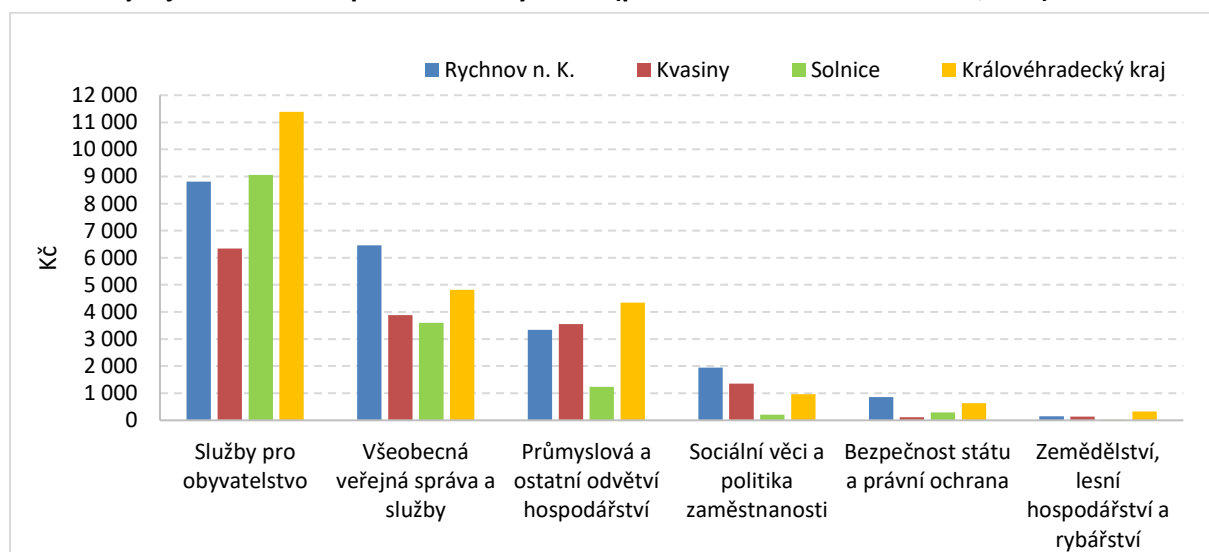

Zdroj: Monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování

Výdaje obcí zájmového území průmyslové zóny

Nejvyšší výdaje všech obcí zájmového území směřují do oblasti Služeb pro obyvatelstvo. Tyto výdaje ale nedosahují průměrné krajské hodnoty, která přesahuje 11 tisíc Kč/obyv. Rychnov nad Kněžnou vydává nadprůměrné prostředky na Všeobecnou veřejnou správu a služby, Solnice vynakládá relativně nízké částky v oblasti průmyslová a ostatní odvětví hospodářství.

Graf 16 Výdaje obecních rozpočtů na 1 obyvatele (průměr za období 2011–2015, v Kč)

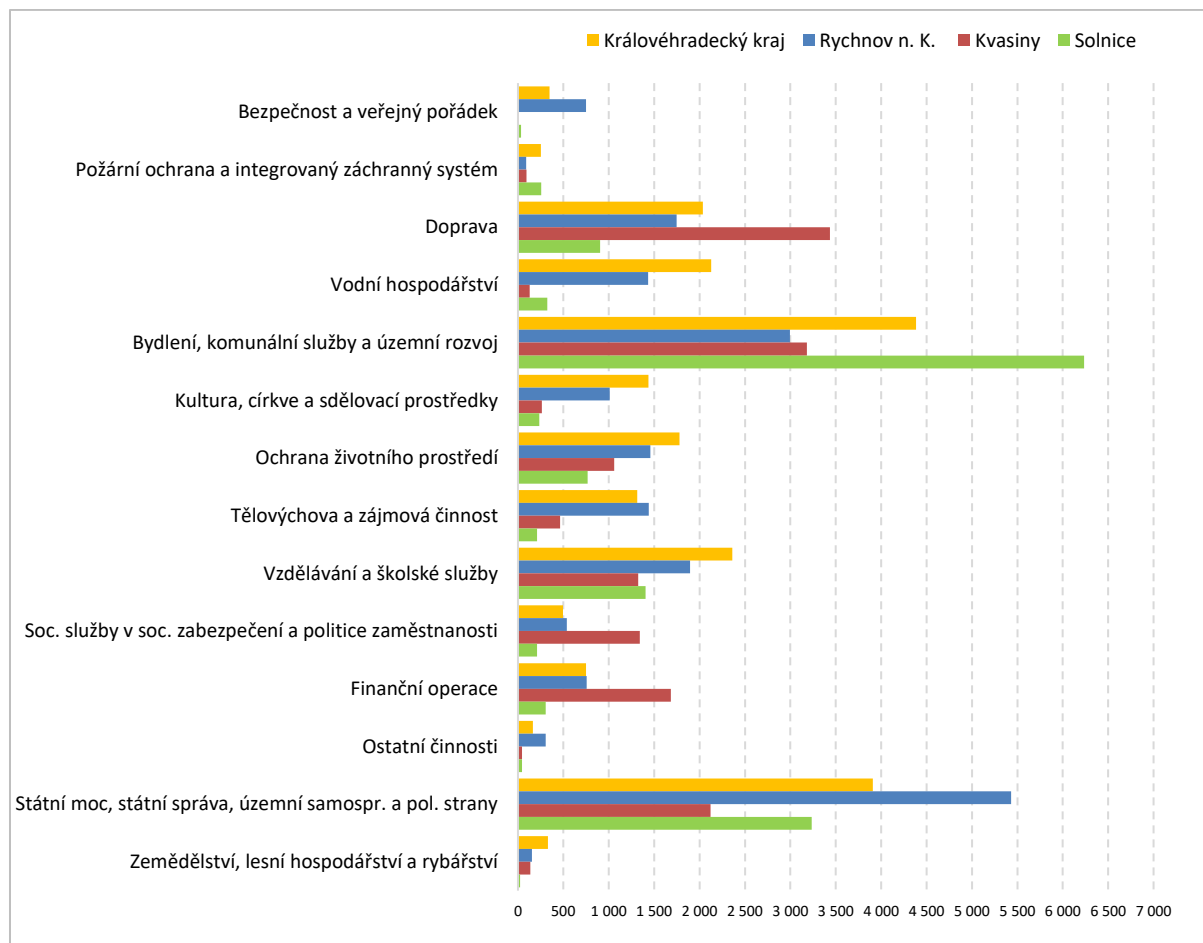

Zdroj: Monitor.statnipokladna.cz

V podrobnějším srovnání průměrných výdajů obcí průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou na 1 obyvatele za období 2011–2015 s průměrem Královéhradeckého kraje je patrné, že Kvasiny vydávají vysoké částky na oblast dopravy a sociálních služeb a Solnice výrazně investuje do oblasti bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje. Rychnov nad Kněžnou zaznamenal nadprůměrné výdaje na činnost místní správy. Kvasiny v oblasti dopravy během sledovaného období výrazně investovaly do silnic a ostatních záležitostí pozemních komunikací, proto z hlediska výdajů na dopravu překračují krajský průměr. Solnice v tomto období vynaložila vysoké částky na územní rozvoj a komunální služby, což bylo příčinou nadprůměrně vysokých výdajů v oblasti bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje. Výdaje Rychnova nad Kněžnou mírně převýšily krajský průměr v oblasti tělovýchovy a zájmové činnosti. Méně, než kolik činí průměrné krajské výdaje, investovaly obce jádrového území do oblasti kultury, církví a sdělovacích prostředků, ochrany životního prostředí, vzdělávání a krajských služeb a zemědělství, lesního hospodářství a rybářství.

Ve všech obcích jádrového území průmyslové zóny patří mezi deset finančně nejnákladnějších položek výdaje na silnice, mateřské a základní školy, nebytové hospodářství a činnost místní správy. Jedná se o průměrné hodnoty za období 2011 až 2015 přepočítané na obyvatele. Výdaje na silnice obcí jádrového území zhruba odpovídají průměrné hodnotě za Královéhradecký kraj, vyšší jsou pouze v Rychnově nad Kněžnou. Výdaje na nebytové hospodářství jsou u všech obcí kromě Rychnova nad Kněžnou vyšší, než je krajský průměr. Nižší částky než krajský průměr vydávají všechny obce jádrového území na mateřské školy i základní školy. Výdaje na činnost místní správy jsou vyšší než krajský průměr pouze v Rychnově nad Kněžnou, který plní funkci administrativního centra zájmového území. Velkým problémem pro obce se stávají noví rezidenti v obcích, avšak s odlišným oficiálním místem trvalého bydliště, což může značně zvyšovat výdaje obcí na služby pro tyto obyvatele.

Graf 17 Průměrné výdaje na obyvatele za období 2011–2015 dle oblastí (v Kč)

Zdroj: Monitor.statnipokladna.cz

Starostové obcí zájmového území považují vliv průmyslové zóny na obecní příjmy celkově spíše za pozitivní, výraznější pozitivní i negativní dopady uváděli starostové obcí jádrového území. Nejčastěji uváděným pozitivním faktorem existence průmyslové zóny byla vysoká zaměstnanost v zájmovém území, která má za následek zvýšení příjmů plynoucích do obecních rozpočtů. Negativa existence průmyslové zóny se podle starostů projevují ve zvýšených nákladech na služby policie, likvidaci odpadů a na péči o obecní majetek.

Na základě analýz a průzkumů bylo zjištěno:

- Daňové příjmy obcí jádrového území průmyslové zóny se zvyšují.
- Nedaňové příjmy obcí jádrového území průmyslové zóny jsou relativně stabilní.
- Nejvyšší daňové příjmy v jádrovém území má z důvodu vyšších příjmů z daně z nemovitostí a z daně z příjmu fyzických osob obec Kvasiny.
- Podstatnou část příjmů obcí zájmového území tvoří daně z nemovitostí a daně z příjmu fyzických osob.
- Příjmy z daně z nemovitostí na obyvatele v zájmovém území průmyslové zóny jsou vyšší než krajský průměr.
- Největší příjmy z daně z nemovitostí mají obce jádrového území průmyslové zóny a v horských oblastech zájmového území.
- Příjmy obcí jádrového území průmyslové zóny z daně z příjmu fyzických osob jsou nižší než krajský průměr.
- Nejvyšší příjmy z daně z příjmu fyzických osob mají obce ležící v příhraniční oblasti.
- Kvasiny ve srovnání s ostatními obcemi jádrového území PZ vynaložily nejvíce prostředků na oblast dopravy, důvodem jsou vysoké investice do silnic a ostatních záležitostí pozemních komunikací.
- Solnice ve srovnání s průměrnou hodnotou Královéhradeckého kraje výrazně investovala do oblasti bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje.
- Rychnov nad Kněžnou vynaložil ve srovnání s průměrnou krajskou hodnotou relativně velký objem prostředků na činnost místní správy.
- Všechny obce jádrového území mají celkově relativně nízké výdaje na kulturu, ochranu životního prostředí, vzdělání a zemědělství, lesní hospodářství a rybářství.
- Obce jádrového území vynakládají nejvíce prostředků na silnice, mateřské a základní školy, nebytové hospodářství a činnost místní správy.
- U výdajů na mateřské a základní školy se jedná o nižší částky, než je průměr kraje.
- Výdaje na silnice Rychnova nad Kněžnou jsou vyšší než krajský průměr.
- Výdaje na nebytové hospodářství mají všechny obce jádrového území PZ kromě Rychnova nad Kněžnou vyšší než krajský průměr.
- Dle průzkumu mezi obcemi zájmového území je vliv průmyslové zóny na příjmy obcí spíše pozitivní, výraznější pozitivní i negativní dopady uvedli starostové obcí jádrové oblasti.
- Jako nejčastější pozitivní dopad existence průmyslové zóny obce uvedly vysokou zaměstnanost, tedy vysoké příjmy ze sdílených daní.
- Mezi nejčastější negativní dopady podle výsledků dle průzkumu mezi obcemi zájmového území patří zvýšené náklady na služby policie, likvidaci odpadů, údržbu, opravu a úklid obecního majetku.

Na základě dostupných dokumentů bylo zjištěno:

- Obec Kvasiny má pátý nejvyšší podíl daně z nemovitostí na celkových příjmech při porovnání všech obcí České republiky v kategorii 1001–2000 obyvatel.

Potenciální dopady do území:

- Lze předpokládat, že rozvoj průmyslové zóny povede k růstu příjmů obcí z daně z nemovitostí v souvislosti s rozvojem průmyslových areálů a potřebou ubytování a služeb pro nově příchozí pracovníky a jejich rodiny.
- Lze předpokládat růst příjmů obcí z prodeje obecních pozemků pro bydlení spojený s potenciální intenzivní výstavbou rodinných a bytových domů.
- Lze předpokládat růst výdajů obcí jádrového území na zajištění rozvoje kulturního a volnočasového vyžití obyvatel v souvislosti s příchodem nových obyvatel.
- Lze předpokládat vyšší finanční nároky na zajištění veřejných služeb (mateřské a základní školství, komunální služby atd.).

Územní plánování

Průmyslové centrum Kvasiny-Solnice-Rychnov nad Kněžnou je řešené v platných **Zásadách územního rozvoje Královéhradeckého kraje (2011)**. Dokument se zabývá zejména zabezpečením podmínek rozvoje průmyslové zóny především z pohledu dopravního a technického zajištění. Průmyslová zóna je v dokumentu označena zkratkou PZ1 a v přílohových mapách je bodově zakreslena v lokalitě Lipovka.

V platných Zásadách územního rozvoje Královéhradeckého kraje (ZÚR) schválených v roce 2011 je v rámci NOS5 Rozvojové osy Nové Město nad Metují - Rychnov nad Kněžnou formulován úkol pro územní plánování: **vymezením odpovídajících ploch změn a ploch a koridorů pro dopravní a technickou infrastrukturu zabezpečit územní podmínky rozvoje průmyslové zóny nadmístního významu Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou-Solnice (PZ1)**. Dále je PZ1 zařazena mezi plochy pro podporu ekonomického rozvoje a podporu rozvoje lidských zdrojů v Královéhradeckém kraji. V ZÚR není proveden kvalifikovaný odhad záboru půdního fondu v rámci PZ1.

Z dopravních koridorů v blízkosti PZ1 je zde řešen:

- koridor DS37 (jižní obchvat Solnice),
- koridor DS5r (silnice II/318 z Častolovic do Rychnova nad Kněžnou),
- koridor DS2p (silnice I/11 včetně obchvatů Častolovic, Kostelce nad Orlicí a Doudleb nad Orlicí),
- koridor DS10p (obchvat Opočna),
- dále vzdálenější koridory s vazbou na tuto dopravní síť (silnice II/298 mezi Třebechovicemi p. O. a Opočnem, obchvat Nového Města n. M. – I/14 apod.).

V návrhu **aktualizace č. 1 Zásad územního rozvoje Královéhradeckého kraje** je navíc doplněn úkol: **vytvářet územní podmínky pro časově a prostorově koordinovaný rozvoj průmyslové zóny nadmístního významu Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou-Solnice (PZ1), v návaznosti na rozvoj kapacitně odpovídající dopravní a technické infrastruktury.**

Nově doplněný úkol pro územní plánování úzce souvisí s předchozím úkolem pro územní plánování stanoveným v platných ZÚR KHK. Důvodem nově doplněného úkolu pro územní plánování je zajistit rozvoj vlastní průmyslové zóny koordinovaně s podmiňujícím či souvisejícím rozvojem dopravní a technické infrastruktury v širším území průmyslové zóny. Rozvoj průmyslové zóny bude s ohledem na její plošný rozsah a navrhovanou náplň znamenat nárůst zejména automobilové dopravy (včetně těžké nákladní dopravy), nárůst veřejné dopravy zaměstnanců z/do závodu a také zvýšené požadavky na železniční dopravu a výrazné zvýšení nároků na technickou infrastrukturu v obcích a jejich širším regionu, zejména na zásobování pitnou vodou, nakládání s odpadními vodami či zabezpečení dodávek elektrické energie. V návaznosti na Usnesení vlády ČR ze dne 9. února 2015 č. 97 a s ohledem na republikovou prioritu územního plánování č. (22) stanovenou v PÚR ČR, konkrétně s ohledem na požadavek na podmíněnost nové výstavby dostatečnou veřejnou infrastrukturou, je úkolem ZÚR vytvořit územní podmínky a stanovit jednoznačné úkoly a požadavky pro takto koordinovaný rozvoj předmětné průmyslové zóny, s důrazem na rozvoj veřejné dopravní a technické infrastruktury nadmístního významu.

V dalších sekcích textové části aktualizace č. 1 ZÚR je v souvislosti s PZ1 řešeno:

- zvýšení kapacity železničních tratí č. 021 a 022 v úseku Týniště nad Orlicí – Solnice,
- přeložka silnice II/321 (obchvat Častolovic – koridor DS36A),
- vymezení koridoru silniční dopravy DS5A (severní obchvat Solnice),
- vymezení koridoru silniční dopravy DS37A (obchvat Domašína),
- vymezení koridoru silniční dopravy DS4A (obchvat Rychnova nad Kněžnou),

- úprava vedení koridoru pro přeložku silnice II/318, spočívající v jeho vedení jižně od železniční trati č. 022 a napojení koridoru na přeložku silnice I/11 v úseku mezi Častolovicemi a Kostelcem nad Orlicí (v souvislosti s novým vymezením koridoru DS36A je vypuštěn koridor DS5r).

Všechny tyto změny jsou zakresleny v mapách, které jsou součástí návrhu.

V **Územně analytických podkladech Královéhradeckého kraje** (2015) jsou zaneseny záměry odpovídající koridorům DS5r, DS2p, DS37 a DS10p dle ZÚR (specifikováno výše), dále pak vzdálenější koridory s vazbou na tuto dopravní síť (silnice II/298 mezi Třebechovicemi p. O. a Opočnem, obchvat Nového Města n. M. – I/14 apod.).

Ve výkresech **Územně analytických podkladů obce s rozšířenou působností Rychnov nad Kněžnou** jsou dopravní koridory zakresleny v souladu s platnými ZÚR KHK. V textové části jsou řešeny střety ochrany území s průmyslovou výrobou, především na území obce Kvasiny. Dále je zde zdůrazněna nutnost řešení kapacity silnic (s důrazem na řešení přetížených intravilánů obcí – především Rychnova nad Kněžnou a Solnice) a železnice v souvislosti se vzrůstajícími nároky průmyslové výroby. V případě Solnice je také zmiňován nedostatek ploch pro bydlení v poměru k počtu pracovních míst v obci.

V **Územním plánu obce Kvasiny** (2011) je deklarován cíl zabezpečit územní podmínky rozvoje průmyslové zóny nadmístního významu Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou-Solnice.

Dokument zdůrazňuje stanovisko městského úřadu Rychnov nad Kněžnou, že by studie dopadů rozšíření průmyslové zóny měla předcházet jakýmkoliv zásahům do území. V dokumentu je dále také odůvodněno zanechání výškové hladiny objektů v průmyslové zóně Kvasiny.

V rámci koncepce veřejné infrastruktury se **Územním plánem města Solnice** (2008) navrhuje napojení průmyslové zóny v jižní části území ze stávající komunikace k automobilce, rozšíření stávající retenční nádrže jižně parkoviště u automobilky a další opatření.

Územní plán Rychnov nad Kněžnou počítá s fungováním průmyslové zóny Lipovka, která je součástí průmyslové zóny Kvasiny-Solnice-Rychnov nad Kněžnou, ve stávajícím územním rozsahu s postupným doplňováním nových provozů a odpovídajícím napojením na infrastrukturu.

Všechny tyto územní plány počítají se zvýšením kapacity dopravní infrastruktury spočívajícím především v budování obchvatů a komunikací navazujících na průmyslové zóny.

Strategické plánování

Na zkoumaném území je v současné době v platnosti několik strategických dokumentů.

Z nadregionálního hlediska zastřešuje rozvoj zkoumaného území **Strategie Královéhradeckého kraje 2014–2020**, která je dále rozpracována **Programem rozvoje Královéhradeckého kraje 2014–2016**. V těchto dokumentech není průmyslové centrum zvlášť řešeno, cíle a opatření těchto koncepcí pokrývají problematiku obecně a rámcově. V zájmu regionu tak je rozvoj podnikání včetně rozvoje ekologicky šetrného průmyslu, podpora přípravy a rozvoje průmyslových zón a přilákání a udržení strategických investorů jako pólů rozvoje podnikatelských aktivit v jednotlivých subregionech Královéhradeckého kraje. V tomto smyslu je tedy rozvoj průmyslového centra Kvasiny-Solnice-Rychnov nad Kněžnou v plném souladu s těmito celokrajskými koncepcemi.

Dalším důležitým strategickým dokumentem je **Strategie místního rozvoje pro území MAS Sdružení Splav 2014–2022**. Vzhledem k tomu, že strategie není zaměřena a nemá ani ambici řešit takto rozsáhlé investice, figurují zde dotčené průmyslové zóny pouze v rámci podtémat. V rámci analytické části a tématu vybavenosti obcí a služeb připomíná dokument nárůst počtu bytových domů v letech 2011–2014 a to především v souvislosti s průmyslovou zónou Kvasiny. Dále dokument zdůrazňuje riziko zvýšení kriminality a dopravních přestupků v souvislosti s rozšířením průmyslového závodu Kvasiny a nárůstu počtu zaměstnanců.

V dokumentu **Strategie území správního obvodu ORP Rychnov nad Kněžnou v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a regionální dopravy a její návaznosti 2015–2024** je zdůrazněn význam města Solnice jako rychle se rozvíjejícího střediska v blízkosti průmyslové zóny ŠKODA AUTO a.s. Dále je v tabulce aktérů regionálního rozvoje zmíněna důležitost České republiky jako investora rozvoje průmyslové zóny ŠKODA AUTO a.s. v Kvasinách.

V rámci **Strategie rozvoje obce Kvasiny** (srpen 2012) realizovala obec Kvasiny dotazníkové šetření pro občany. Někteří respondenti vyjádřili nespokojenost ohledně životního prostředí, konkrétně s průmyslovou zónou v blízkosti obytných domů a s tím souvisejícím nadměrným dopravním ruchem. V rámci strategie je přesto pro obec Kvasiny prioritou příprava plochy pro rozvoj průmyslové zóny.

Dokument hodnotí v rámci životního prostředí znečišťování ovzduší v důsledku přítomnosti závodu ŠKODA AUTO a.s. a její zasahování do bytové zástavby obce. Další zátěž v území se projevuje jako zátěž světelná - dopad nočního osvětlení přesahuje daleko za hranice řešeného území. Dokument dále zdůrazňuje ohledně zásobování zemním plynem potřebu samostatného přívodu VTL s regulační stanicí.

Rychnov nad Kněžnou nedisponuje strategickým rozvojovým plánem. Rozvojové plány obcí vzdálenějších od průmyslového centra nejsou předmětem analýzy.

Na základě analýz a průzkumů bylo zjištěno:

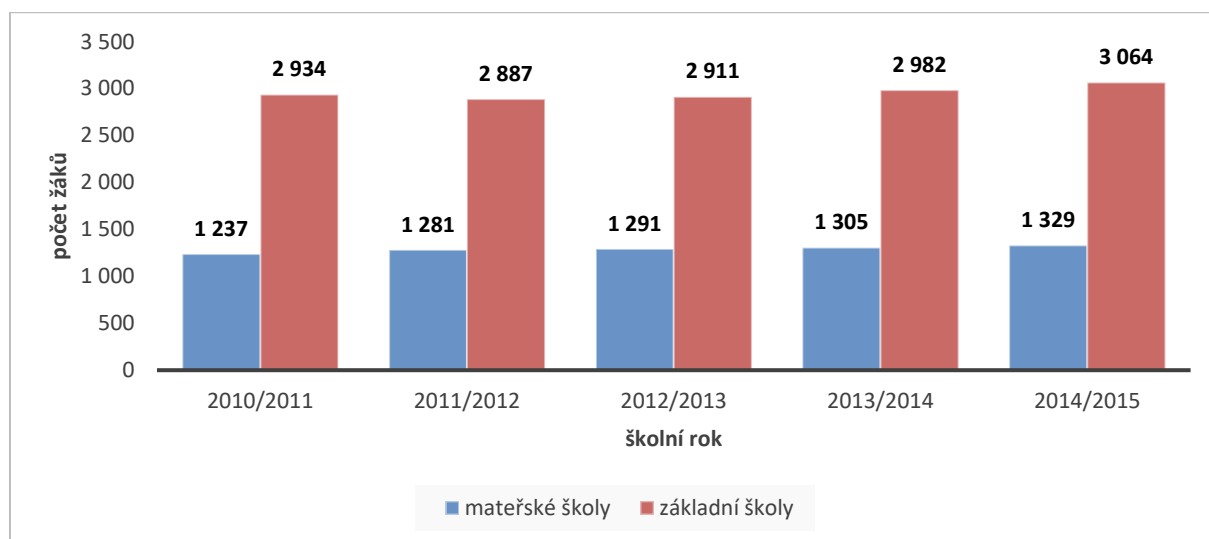
- Zkoumané území je téměř kompletně pokryto aktuálními územními plány, zbývající územní plány se připravují.
- Průmyslová zóna není komplexně řešena v žádném ze strategických plánů obcí či regionů, existují pouze samostatné studie se zaměřením na rozšiřování průmyslové zóny.
- Průmyslová zóna je zanesena v Zásadách územního rozvoje Královéhradeckého kraje i v příslušných územních plánech.

3.6 Vybavenost veřejnými službami

Vzdělávání

Vybavenost mateřskými a základními školami je v zájmovém území průmyslové zóny celkově na dobré úrovni. Časová dostupnost mateřských i základních škol je nejlepší v jádrovém území, kde je také jejich největší koncentrace. Celkově je dobrá dostupnost škol hromadnou dopravou. Počet tříd mateřských škol v zájmovém území za posledních pět let mírně vzrostl, ale neodráží výrazný nárůst počtu dětí ve školkách. Počet úvazků ve školkách se prakticky nezměnil, v některých obcích zájmového území průmyslové zóny dokonce klesl. Spolu s rostoucím počtem dětí ve školkách tento fakt vedl ke zvýšení vytiženosti učitelů mateřských škol v zájmovém území průmyslové zóny. Počet tříd v základních školách v zájmovém území průmyslové zóny během posledních pěti let stoupl. Počet žáků se v letech 2011–2015 zvýšil přibližně o 4 %, čímž došlo u základních škol ke zvýšení vytiženosti učitelů. V Rychnově nad Kněžnou působí základní umělecká škola. Střední školy (Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Gymnázium F. M. Pelcla a Praktická škola) jsou koncentrovány v Rychnově nad Kněžnou. Za posledních pět let se významně snížil počet žáků středních škol v zájmovém území, důvodem je pokles počtu žáků gymnázia, snižující se zájem o některé obory Vyšší odborné školy a Střední průmyslové školy a snižující se počet tříd středních škol. Dle zástupců firem je spolupráce středních škol a velkých zaměstnavatelů v zájmovém území spíše výjimečná.

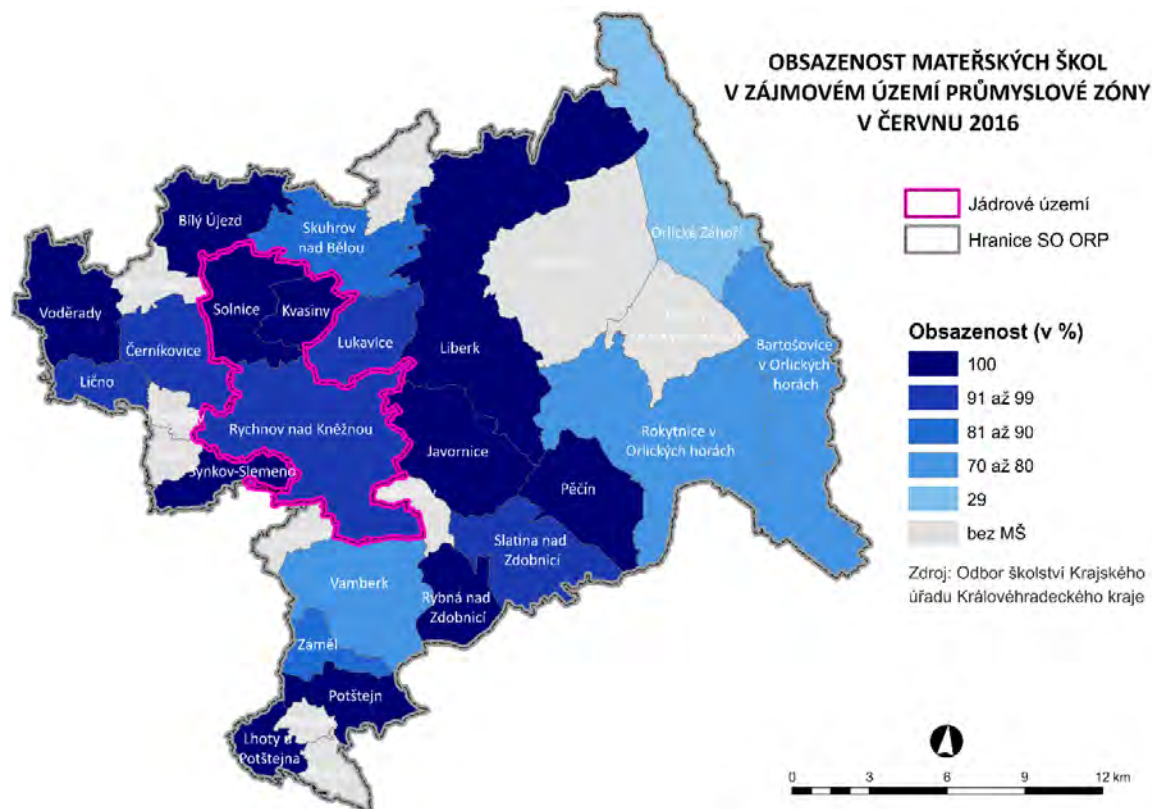
Graf 18 Vývoj počtu žáků mateřských a základních škol v zájmovém území průmyslové zóny v období 2010–2015

Zdroj: Odbor školství Královéhradeckého kraje, 2016

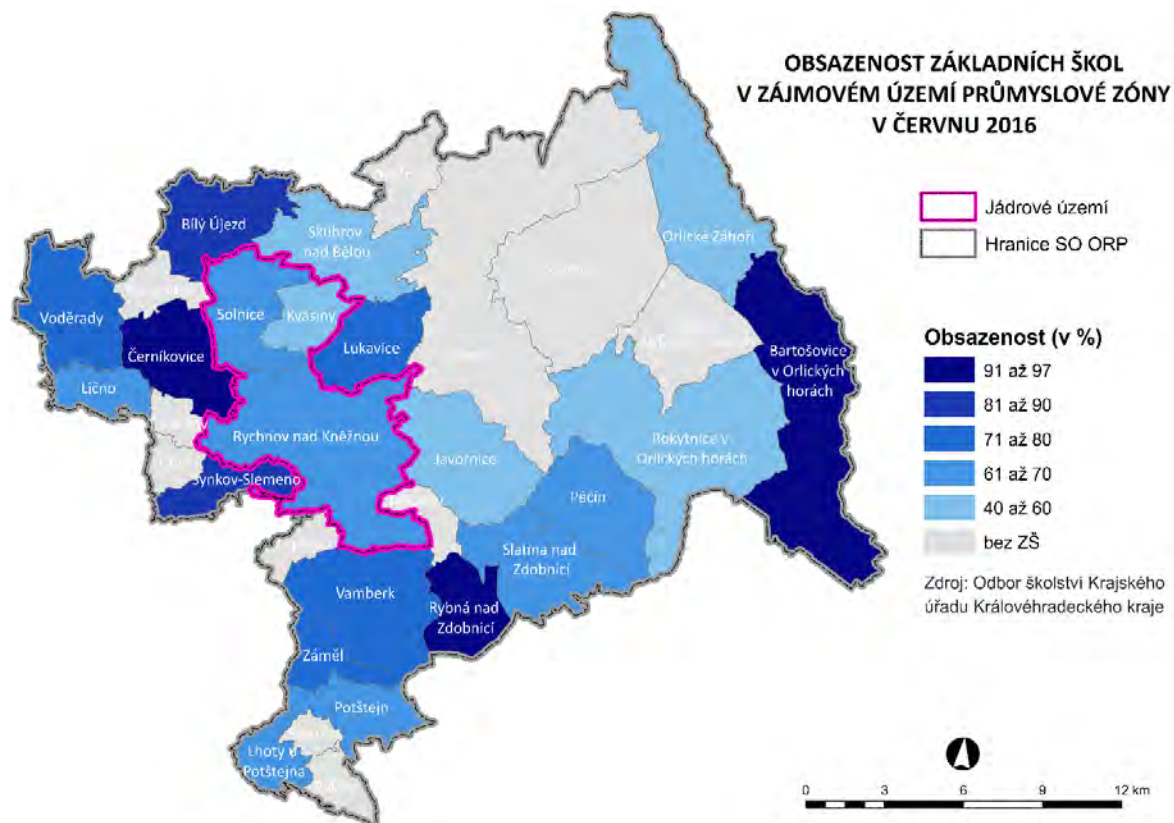
Obsazenost mateřských škol v obcích zájmového území průmyslové zóny je velmi vysoká. Celkově vyšší obsazenost je v jádrovém území v blízkosti průmyslové zóny. Školky v Solnici a Kvasínách jsou plně obsazené, školky v Rychnově nad Kněžnou mají 3 % volných kapacit. Naplněnost základních škol je daleko nižší než v případě škol mateřských, kapacity škol v jádrovém území PZ jsou více naplněné. Obce v horských oblastech se potýkají v posledních letech s nenaplněnými kapacitami. Malé obce zájmového území průmyslové zóny se potýkají s nadměrnou nákladností udržení mateřských a základních škol v obci. Kapacity základní umělecké školy jsou v současnosti zcela vyčerpány.

Obrázek 12 Naplněnost mateřských škol v obcích zájmového území PZ ve školním roce 2015/2016

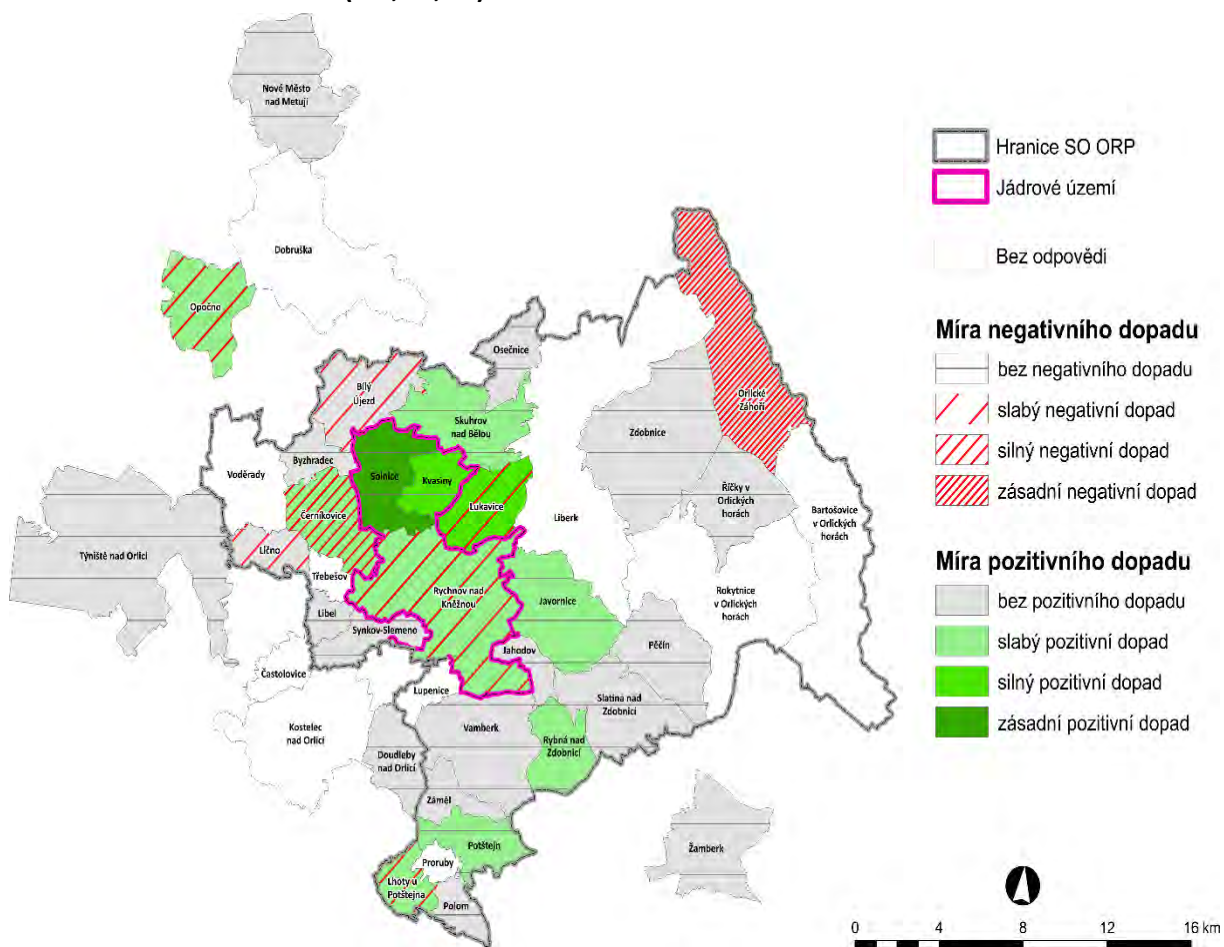
Zdroj: Odbor školství Královéhradeckého kraje (2016), vlastní zpracování

Obrázek 13 Naplněnost základních škol v obcích zájmového území PZ ve školním roce 2015/2016

Zdroj: Odbor školství Královéhradeckého kraje (2016), vlastní zpracování

Obrázek 14 Současné aktuální dopady fungování průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou na obce – školství (MŠ, ZŠ, SŠ)

Zdroj: Vlastní šetření

Z mapy je patrné, že zástupci obcí hodnotí současné dopady fungování průmyslové zóny na školství v obcích zájmového území PZ spíše pozitivně. Silnější pozitivní dopad uváděly obce jádrového území PZ, obce více vzdálené od průmyslové zóny většinou žádný dopad nezaznamenaly. Dle průzkumu mezi obcemi patří mezi hlavní pozitivní dopady zvyšující se počet žáků spojený s rostoucí populací a životní úrovní, využití volných kapacit u základních škol s nedostatečně vytíženými kapacitami a možné dotace do školské infrastruktury. Naopak mezi hlavní negativní dopady se řadí riziko nedostatečných kapacit především mateřských škol. Jako důležité rozvojové potřeby obcí uvedli jejich zástupci rozšiřování a zkvalitňování kapacit škol a školek včetně ZUŠ, nové prostory pro základní školy.

Na základě analýz a průzkumů bylo zjištěno:

- Počet a rozmístění mateřských a základních škol v zájmovém území PZ je vyhovující, největší koncentrace školských zařízení je v jádrovém území PZ.
- Naplněnost mateřských škol v obcích zájmového území průmyslové zóny je velmi vysoká.
- Naplněnost základních škol je nižší než naplněnost mateřských škol, základní školy v jádrovém území jsou naplněné, naopak základní školy v horských oblastech mají více volných kapacit.
- Počet žáků mateřských i základních škol v zájmovém území PZ za posledních pět let stoupl.
- Vytíženost učitelů ve školách v zájmovém území PZ se zvýšila.

- Časová dostupnost mateřských škol je nejlepší v jádrovém území PZ.
- Střední školy jsou koncentrovány v jádrovém území PZ.
- Za posledních 5 let významně klesl počet žáků středních škol v Rychnově nad Kněžnou.
- Základní umělecká škola v Rychnově nad Kněžnou nemá volné kapacity.
- Dle průzkumu mezi obcemi dopad průmyslové zóny na rozvoj školství v jejich obci spíše pozitivní, jedná se především o zvyšující se počet žáků spojený s rostoucí populací a životní úrovní, využití volných kapacit u základních škol s nedostatečně vytíženými kapacitami a možné dotace do infrastruktury.
- Dle průzkumu mezi obcemi mezi důležité rozvojové potřeby obcí patří rozšiřování a zkvalitňování kapacit škol a školek včetně ZUŠ, nové prostory pro základní školy.

Potenciální dopady do území:

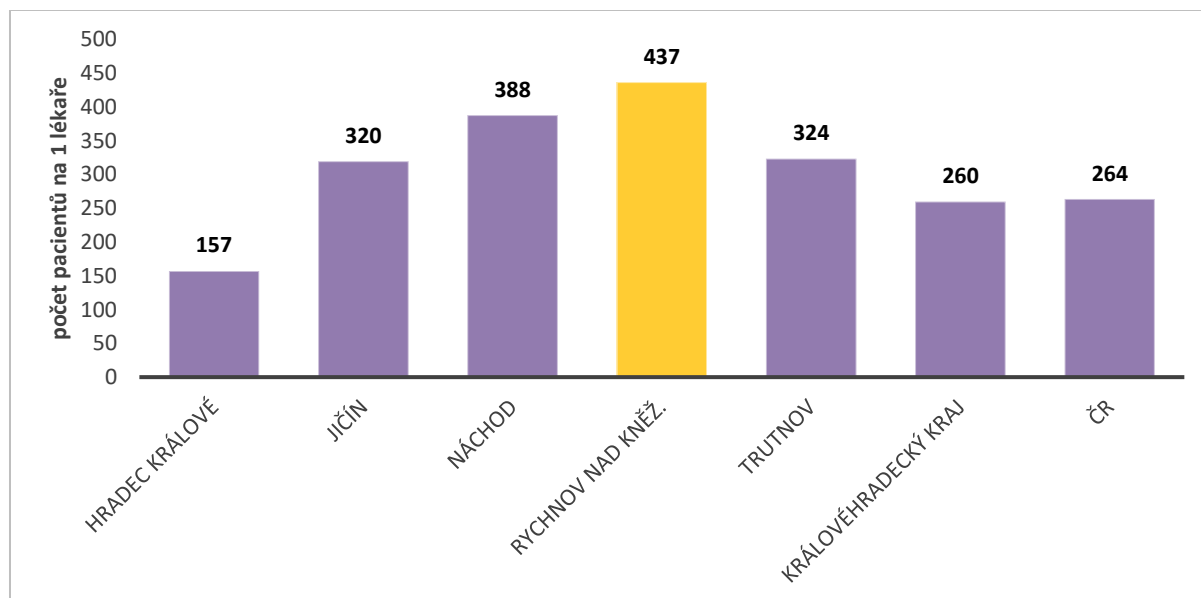
- Lze předpokládat, že kapacity mateřských škol v jádrovém území PZ v budoucnosti nebudou dostačovat. Důvodem je prakticky plná obsazenost mateřských škol a předpokládaný růst počtu obyvatel obcí jádrového území. Průzkum mezi obcemi ukázal, že i zástupci obcí mají obavy ohledně nedostatečných kapacit školských zařízení.
- Lze předpokládat vyšší naplněnost základních škol obcí jádrového území. Důvodem je předpokládaná imigrace obyvatel do obcí jádrového území.
- Lze předpokládat, že rostoucí vytíženost učitelů mateřských a základních škol v zájmovém území PZ může vést ke zhoršení kvality výuky.

Zdravotní péče

Prostorové rozmístění poskytovatelů zdravotní péče v zájmovém území průmyslové zóny je s ohledem na sídelní strukturu území a spádovost na dostačující úrovni. Vybavenost zdravotnickými službami obcí v zájmovém území průmyslové zóny při porovnání s průměrnou vybaveností obcí České republiky je mírně podprůměrná. V zájmovém území průmyslové zóny je jasně patrná koncentrace zdravotnických služeb do jádrového území průmyslové zóny. V jádrovém území je problémem horší vybavenost některými specializovanými zdravotnickými službami. Populace zájmového území průmyslové zóny v souladu s obecnými trendy populačního vývoje Česka výrazně stárne, nabídka a časová dostupnost zdravotnických služeb pro seniory tomuto faktu neodpovídá.

Vytíženost lékařů v okrese Rychnov nad Kněžnou je vyšší než u lékařů v ostatních okresech Královéhradeckého kraje a celém Královéhradeckém kraji – celkově je zde nejvíce registrovaných pacientů připadajících na jednoho lékaře. Počet registrovaných pacientů na praktického lékaře, stomatologa a gynekologa v okrese Rychnov nad Kněžnou je vyšší než krajský i republikový průměr. Vytíženost lékařů v zájmovém území průmyslové zóny je nižší, důvodem je zvýšená koncentrace zdravotnických služeb.

Graf 19 Počet registrovaných pacientů na jednoho lékaře ve srovnání mezi okresy Královéhradeckého kraje v roce 2013

Zdroj: ÚZIS – Činnost praktických lékařů pro dospělé v Královéhradeckém kraji v roce 2013

Nejvýznamnějším poskytovatelem zdravotnických služeb v zájmovém území je Nemocnice Rychnov nad Kněžnou, která spadá pod Oblastní nemocnici Náchod. Nemocnice poskytuje dostatečnou nabídku služeb, v současnosti vyžaduje rekonstrukci a obnovu přístrojového vybavení. Průměrná obsazenost lůžek na některých odděleních Nemocnice Rychnov nad Kněžnou je v porovnání s ostatními nemocnicemi Královéhradeckého kraje velmi nízká. Psychiatrická péče v zájmovém území průmyslové zóny není dostačující. Nemocnice Rychnov nad Kněžnou nedisponuje dostatečnými kapacitami v tomto oboru a nabídka ostatních zařízení je minimální. S lokalizací center duševního zdraví do zájmového území průmyslové zóny se v současnosti nepočítá, což neodpovídá rozmístění center duševního zdraví dle reformy psychiatrické péče v České republice. Ministerstvo zdravotnictví počítá s lokalizací center duševního zdraví do spádových oblastí se zhruba 100.000 obyvateli. Dle průzkumu mezi obcemi je vliv průmyslové zóny na fungování a rozvoj zdravotnických služeb spíše mírně pozitivní. Pozitivním dopadem je rozšíření nabídky zdravotní péče, udržení provozu nemocnice v Rychnově nad Kněžnou. V oblasti zdravotnictví jsou negativním dopadem stoupající potřeba investic do technického vybavení a dlouhé objednací lhůty některých specializovaných lékařů. Zástupci obcí postrádají lékaře specialisty (pediatrie, stomatologie atd.).

Na základě analýz a průzkumů bylo zjištěno:

- V okrese Rychnov nad Kněžnou je celkově nejméně lékařů ze všech okresů Královéhradeckého kraje.
- Zdravotnické služby jsou koncentrovány do jádrového území průmyslové zóny, nachází se zde zdravotnické zařízení regionálního významu – Nemocnice Rychnov nad Kněžnou.
- Nemocnice Rychnov nad Kněžnou vyžaduje rekonstrukci a obnovu přístrojového vybavení.
- V zájmovém území je nedostatečná nabídka zařízení poskytujících psychiatrickou péči pro udržení kvality služeb vzhledem k rozvoji průmyslové zóny a nárůstu počtu obyvatel.
- Dopravní dostupnost zdravotnických služeb veřejnou dopravou je vyhovující v jádrovém území PZ, v horských oblastech je naopak zcela nevyhovující.
- Vytíženost lékařů v okrese Rychnov nad Kněžnou je vyšší při srovnání s ostatními okresy KHK, Královéhradeckým krajem a Českou republikou.
- Dle průzkumu mezi obcemi je vliv průmyslové zóny na fungování a rozvoj zdravotnických služeb spíše mírně pozitivní, jedná se především o rozšíření nabídky zdravotní péče a udržení provozu nemocnice v Rychnově nad Kněžnou. Negativním dopadem je stoupající potřeba investic do technického vybavení, chybějící ordinace některých specializovaných lékařů a dlouhé objednací lhůty.

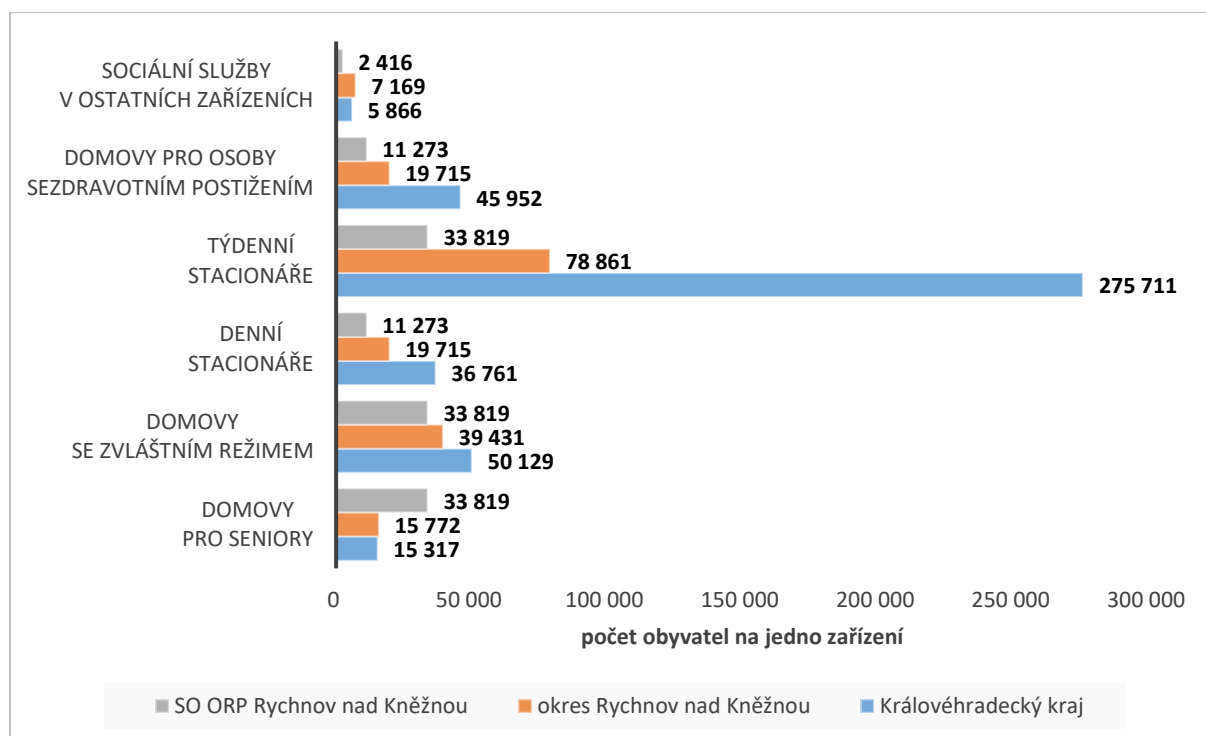
Potenciální dopady do území:

- Lze předpokládat, že růst počtu obyvatel vyvolá potřebu navýšení kapacit zdravotnických zařízení v obcích jádrového území PZ.
- Lze předpokládat, že trend stárnutí populace zájmového území PZ povede k rostoucímu nároku na specializované zdravotnické služby pro seniory.
- Lze předpokládat, že nedostatečný počet praktických lékařů pro děti a dorost v zájmovém území PZ (v případě navýšení počtu obyvatel) sníží atraktivitu bydlení v obcích v blízkosti průmyslové zóny – obzvláště pro mladé rodiny.
- Lze předpokládat, že příchod nových obyvatel do jádrového území PZ zajistí naplnění v současnosti nedostatečně využitých oddělení Nemocnice Rychnov nad Kněžnou a tím sníží reálnou hrozbu neudržení všech oddělení v regionu.

Sociální služby

Nabídka zařízení poskytujících sociální služby v zájmovém území průmyslové zóny je široká, služby se výrazně koncentrují do jádrového území v blízkosti průmyslové zóny. V zájmovém území průmyslové zóny je nedostatek domovů pro seniory. Počet obyvatel na jedno zařízení je vyšší než v okrese Rychnov nad Kněžnou i v Královéhradeckém kraji a demografický vývoj většiny obcí zájmového území průmyslové zóny indikuje trend stárnutí populace. Sociální služby pro seniory nejsou v zájmovém území dostupné v místě jejich bydliště. Celková kapacita pobytových zařízení v zájmovém území průmyslové zóny je nedostačující. Největší kapacity mají domovy pro osoby se zdravotním postižením, naopak velmi nízké kapacity jsou zaznamenány v domovech pro seniory, týdenních i denních stacionářích, domovech se zvláštním režimem a objektech chráněného bydlení. Situace s nedostatečnými kapacitami pobytových sociálních služeb pro seniory je nepříznivá v celém okrese Rychnov nad Kněžnou, v porovnání s ostatními okresy Královéhradeckého kraje je v okrese Rychnov nad Kněžnou vůbec nejméně lůžek v domovech pro seniory. V zájmovém území se nachází středisko páteřní sítě služeb sociální rehabilitace pro osoby s duševním onemocněním a ostatní služby sociální rehabilitace, jejich kapacity jsou prozatím dostačující. V zájmovém území průmyslové zóny je indikován nedostatek finančních prostředků v sociálním systému. Dle průzkumu mezi obcemi je vliv průmyslové zóny na fungování a rozvoj sociálních služeb v obcích zájmového území spíše mírně pozitivní. Jako pozitivní vliv působení průmyslové zóny zástupci obcí uvádějí rozšíření nabídky poskytovaných sociálních služeb. Důležitými rozvojovými potřebami obcí jsou dle dotazníkového šetření výstavba domovů pro seniory a další investice do sociálních služeb.

Graf 20 Počet obyvatel na zařízení poskytující sociální služby v zájmovém území průmyslové zóny v roce 2015

Zdroj: ČSÚ – územně analytické podklady 2015, statistická ročenka Královéhradeckého kraje 2015

Na základě analýz a průzkumů bylo zjištěno:

- Převážná většina obcí zájmového území průmyslové zóny nemá na svém území dostupná zařízení poskytující sociální služby (uvedeno výše); ta jsou koncentrována do Rychnova nad Kněžnou, Kvasin a Rokytnice v Orlických horách.
- Vybavenost sociálními zařízeními v okrese Rychnov nad Kněžnou je horší v porovnání s ostatními okresy Královéhradeckého kraje.
- V zájmovém území průmyslové zóny (a celém okrese Rychnov nad Kněžnou) je nedostatek domovů pro seniory a špatná dostupnost sociálních služeb pro seniory v místě bydliště.
- Kapacity pobytových zařízení v zájmovém území nejsou dostačující.
- Největší kapacity mají domovy pro osoby se zdravotním postižením.
- Nízké kapacity jsou v domovech pro seniory, týdenních i denních stacionářích, domovech se zvláštním režimem a objektech chráněného bydlení.
- Dle průzkumu mezi obcemi je vliv průmyslové zóny na fungování a rozvoj sociálních služeb v obcích zájmového území spíše mírně pozitivní, jedná se například o rozšíření nabídky poskytovaných sociálních služeb.
- Dle průzkumu mezi obcemi patří mezi důležité rozvojové potřeby obcí rozvoj sociálních služeb (domov seniorů, další investice do sociálních služeb).

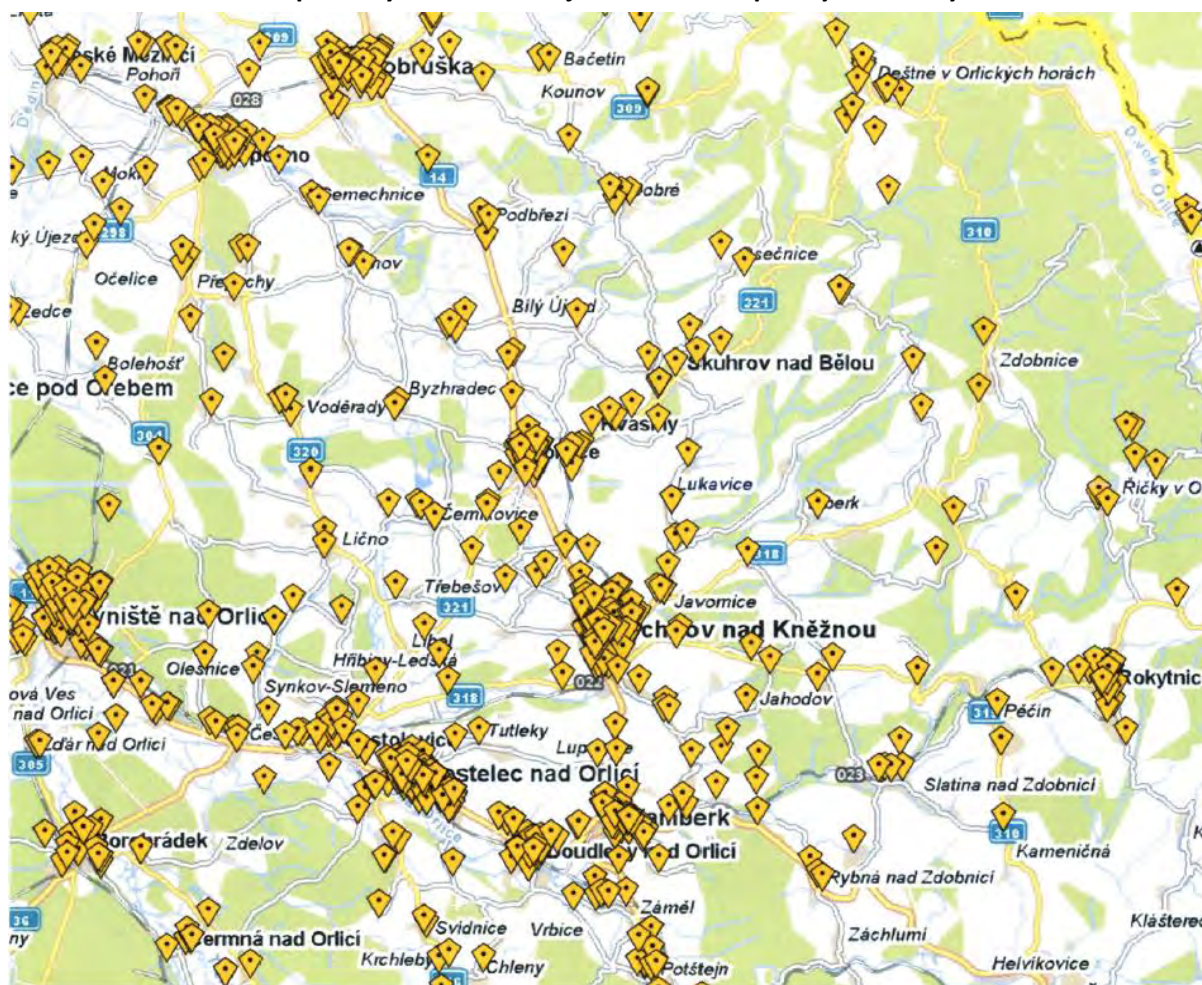
Potenciální dopady do území:

- Lze předpokládat zvýšení nároků na sociální služby v jádrovém území PZ jako prevence sociálně patologických jevů.
- Lze předpokládat, že příchod nových obyvatel do zájmového území PZ a stárnutí populace povede k nedostatku volných pobytových kapacit pro seniory v sociálních zařízeních.
- Dle názorů starostů je v oblasti sociálních služeb nutné zajistit dostatečné kapacity podporovaného bydlení a terénních sociálních služeb pro seniory a zdravotně i jinak znevýhodněné skupiny obyvatel.
- Dle průzkumu mezi obcemi lze předpokládat vyšší využití sociálních služeb a rozšíření sociálních služeb individuálně dle potřeb občanů.
- Dle průzkumu mezi obcemi lze předpokládat negativní dopad ve smyslu zvýšení nákladů na zajištění zdravotní a sociální péče.
- V jádrovém území PZ lze předpokládat vyšší potřebu sociálních služeb pro matky s dětmi v souvislosti s případným příchodem nových pracovníků do průmyslové zóny.

Bezpečnost

Bezpečnostní situace v obcích okresu Rychnov nad Kněžnou je dle Policie ČR (webový portál mapakriminality.cz) při porovnání s ostatními oblastmi České republiky velmi dobrá. Kriminalita v obcích je na nízké úrovni, objasněnost trestných činů je vysoko nad republikovými i krajskými hodnotami. Zvýšená kriminalita se vyskytuje spíše v pohraničí, kde se v poslední době projevuje absence policejních služeb, a také v jádrovém území průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou. V zázemí průmyslové zóny stoupá především počet výjezdů policie k přestupkům (drobné krádeže, výtržnosti, nedodržování nočního klidu). Počet trestných činů v zájmovém území spíše klesá, důvodem však může být snižující se míra jejich ohlašování. V jádrovém území PZ se tvoří lokality se zvýšenou mírou kriminality, kam policie vyjíždí s vyšší intenzitou. Roste výskyt sociálně patologických jevů (v souvislosti a požíváním omamných látek či nadměrnou konzumací alkoholu) v souvislosti se zvyšujícím se počtem agenturních zahraničních zaměstnanců. Mezi nejčastější závažné trestné činy patřily v roce 2015 v okrese Rychnov nad Kněžnou fyzické útoky a ohrožení pod vlivem návykové látky. Narůstá počet výjezdů městské policie k dopravním přestupkům, převážně se jedná o problémy s nepovoleným parkováním či omezením dopravy parkujícími auty. Problémem je porušování povolené rychlosti v obci i mimo obec ve zvýšené míře zahraničními pracovníky průmyslového centra, množství dopravních nehod však neroste. Celkově je počet skutků evidovaných dle Obvodního oddělení policie ČR Rychnov nad Kněžnou vyšší v jádrové oblasti, při srovnání mezi obcemi OOP je na prvním místě Rychnov nad Kněžnou, dále Solnice a Kvasiny. Policejní stanice jsou lokalizovány v Rychnově nad Kněžnou, Rokytnici v Orlických horách, podporu poskytují města širšího zájmového území (Kostelec nad Orlicí, Dobruška, Týniště nad Orlicí).

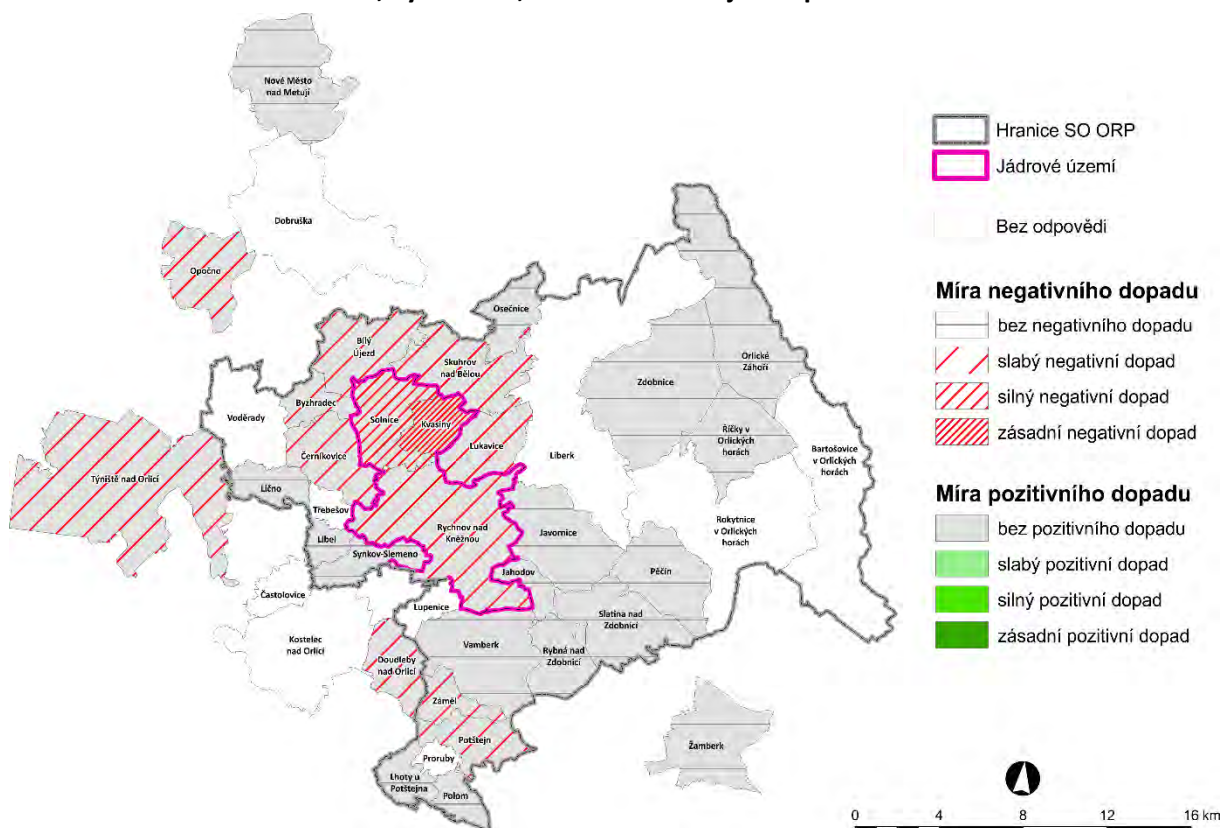
Obrázek 15 Lokalizace spáchaných skutků v zájmovém území průmyslové zóny v roce 2015

Zdroj: Policie ČR

Dle průzkumu mezi obcemi je vliv průmyslového centra na bezpečnostní situaci v jejich obci negativní, případně se obce vůbec nevyjádřily. Pozitivní dopad neuvedla žádná obec. Zástupci obcí uváděli problémy jako je nárůst kriminality a počtu páchaných přestupků dojíždějícími pracovníky, narušení veřejného pořádku a rušení nočního klidu, nedodržování pravidel silničního provozu, především pak nedodržování povolené rychlosti, svévolné parkování, zavádění dopravy do volné krajiny, ohrožení chodců a cyklistů, únava a stres řidičů z dopravní situace. Mezi důležité rozvojové potřeby obcí patří rozvoj technického vybavení a pořádkových složek (hasiči a jejich technické vybavení) a infrastruktury pro civilní bezpečnost (kamerové systémy, veřejné osvětlení).

Obrázek 16 Současné aktuální dopady fungování průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou na obce – kriminalita, výtržnictví, narušování veřejného pořádku

Zdroj: Vlastní šetření

Na základě analýz a průzkumů bylo zjištěno:

- Ve většině obcí zájmového území PZ není stanice městské policie.
- Bezpečnostní situace v okrese Rychnov nad Kněžnou je dle portálu mapakriminality.cz z hlediska celorepublikového srovnání dobrá.
- Klesá počet trestných činů v zájmovém území PZ, k nárůstu nedochází ani v jádrovém území PZ.
- Vyšší míra kriminality je v pohraničí a v jádrovém území PZ.
- Stoupá počet výjezdů policie, počet přestupků a sociálně patologických jevů v jádrovém území PZ.
- Roste počet dopravních přestupků v jádrovém území PZ (nepovolené parkování, překročení povolené rychlosti atd.) v souvislosti se zaměstnanci průmyslové zóny.
- Množství dopravních nehod v jádrovém i zájmovém území PZ neroste.

- V jádrovém území PZ vznikají lokality se zvýšenou mírou kriminality.
- Dle průzkumu mezi obcemi je vliv průmyslového centra na bezpečnostní situaci v jejich obci spíše negativní, nejčastějším problémem je nárůst kriminality a počtu páchaných přestupků dojíždějícími pracovníky (problematictí jsou často cizí státní příslušníci), výtržnictví, parkování, nedodržování pravidel silničního provozu, rušení nočního klidu.
- Dle průzkumu mezi obcemi patří mezi důležité rozvojové potřeby obcí rozvoj technického vybavení obcí a pořádkových složek (hasiči a jejich technické vybavení) a infrastruktury pro civilní bezpečnost (kamerové systémy, veřejné osvětlení).

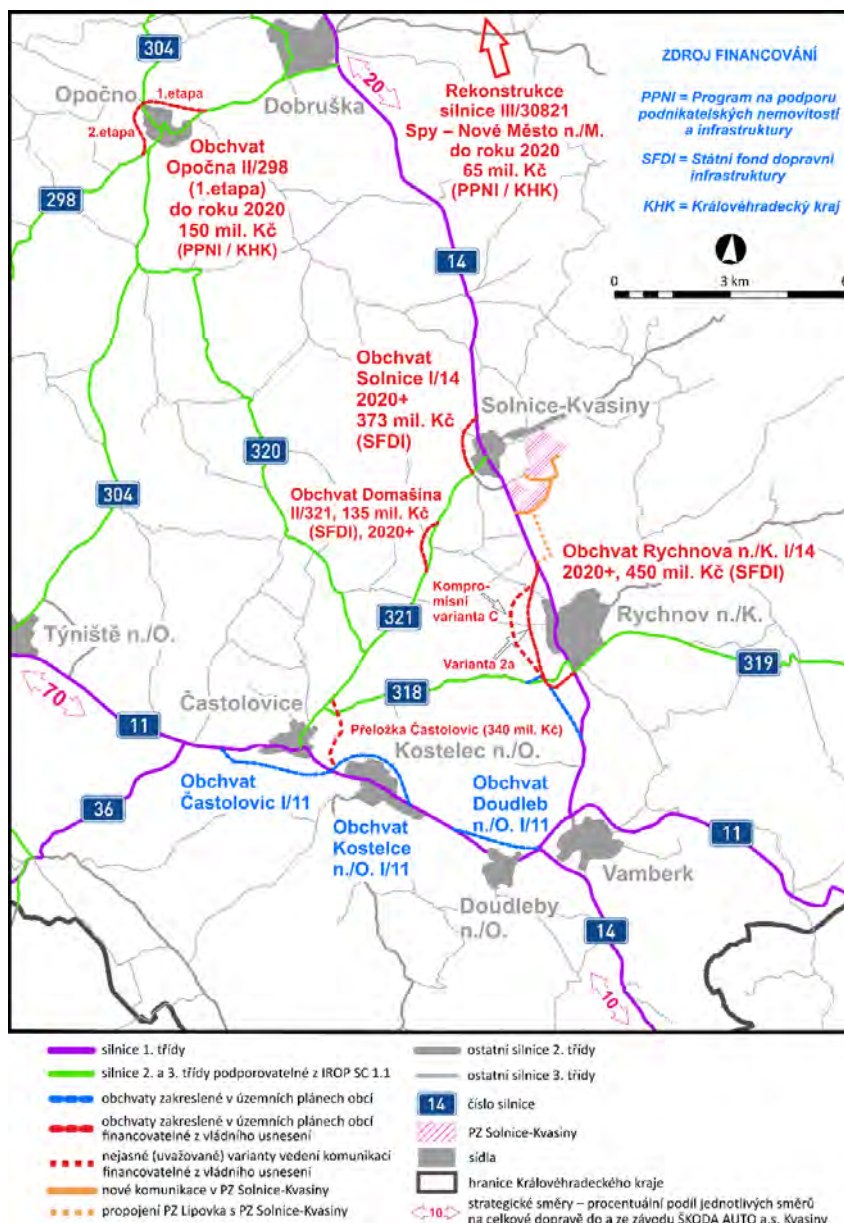
Potenciální dopady do území:

- Lze předpokládat další rozšiřování lokalit se zvýšenou mírou kriminality v jádrovém území PZ v blízkosti ubytování pracovníků průmyslové zóny.
- Dle Policie ČR lze předpokládat, že rozvoj průmyslové zóny povede k příchodu vyššího množství agenturních pracovníků, často ze zahraničí, u kterých je již v současnosti evidována zvýšená míra kriminality, alkoholismu a požívání návykových látek.
- Lze předpokládat zvýšenou potřebu ochrany chodců a dalších účastníků nemotorové dopravy (např. instalace semaforů zpomalujících dopravu v obcích z důvodu zvýšení bezpečnosti).
- Dle průzkumu mezi obcemi lze předpokládat, že dojde ke zvýšení kriminality a výtržnictví. Z tohoto důvodu by bylo vhodné uvažovat o řešení bezpečnostní situace (např. rozšíření sítě policejních stanic, využití služeb bezpečnostní agentury, kamerové systémy) a dalších preventivních opatřeních.

Dopravní dostupnost

S narůstajícím objemem výroby v průmyslových zónách Solnice-Kvasiny a Lipovka roste intenzita dopravy, a to jak nákladní, tak i osobní, což se negativně projevuje v obcích, jimiž vedou hlavní silniční tahy. Těmi jsou silnice I/14 Liberec-Česká Třebová, která tvoří páteř zájmového území, silnice I/11 Poděbrady-Mosty u Jablunkova a silnice II/321 spojující Častolovice s Orlickými horami, která umožňuje napojení přilehlého území na nadřazenou silniční síť. Z výsledků z celostátního sčítání dopravy proběhlého v roce 2010 bylo zjištěno, že nejvyšší roční průměr denních intenzit dopravy byl během pracovních dnů naměřen na území města Rychnov nad Kněžnou na silnici I/14, konkrétně v úseku mezi silnicemi II/319 a III/3214, a to 15 653 vozidel za den, z toho 13 233 osobních a 2 263 těžkých motorových vozidel (233 nákladních automobilů s hmotností nad 10 tun i s přívěsem). S rozvojem Strategické průmyslové zóny Královéhradeckého kraje Solnice-Kvasiny se předpokládá, že do roku 2030 by mohlo tímto úsekem projíždět více než 20 tisíc vozidel denně. Situaci by mohly zlepšit plánované obchvaty Rychnova nad Kněžnou, Solnice, Častolovic, Kostelce nad Orlicí, Doudleby nad Orlicí, Černíkovice (část Domašín) a Opočna.

Obrázek 17 Plánované silniční komunikace v návaznosti na rozvoj Strategické průmyslové zóny Královéhradeckého kraje Solnice-Kvasiny

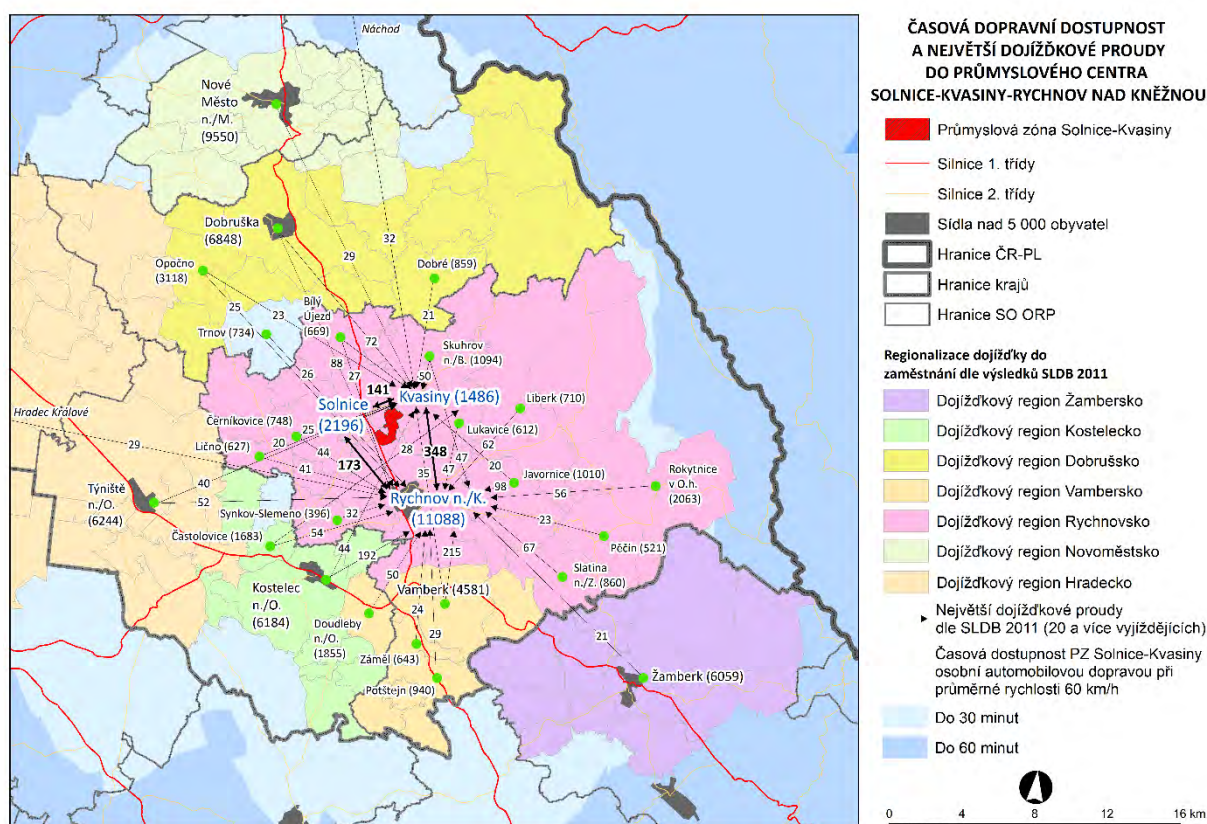

Zdroj: CIRI, územní plány obcí, vlastní zpracování

Vzhledem k intenzivnímu využívání osobních automobilů zaměstnanci závodu ŠKODA AUTO a.s. Kvasiny dochází na kruhovém objezdu v blízkosti průmyslové zóny Solnice-Kvasiny k častým kongescím, a to převážně v době střídání směn. Situaci navíc zhoršuje konflikt řidičů osobních vozidel s kamionovou dopravou vezoucí náklad z a do závodu ŠKODA AUTO a.s. Počet kamionů se neustále zvyšuje, jedním z důvodů je i výroba „Just in time (JIT)“ kladoucí vysoké nároky na logistiku. Parkovací plochy pro dopravu v klidu jsou dostatečné, avšak problémem stále zůstává nevyužívaná zpevněná plocha u staré brány závodu ŠKODA AUTO a.s.

V území jsou za cestami do zaměstnání kromě silniční dopravy využívány i další udržitelné módy dopravy, a to především cyklo doprava, na níž má velkou zásluhu kvalitní stezka pro cyklisty propojující Rychnov nad Kněžnou, Solnici a závod ŠKODA AUTO a.s. v Kvasinách, a dále železniční osobní doprava na trati 022 Častolovice-Solnice (spojí jsou vypravovány přesně v čase střídání směn v závodě ŠKODA AUTO a.s. Kvasiny). Trať je intenzivně využívána i pro nákladní dopravu.

Obrázek 18 Dojíždka za prací do jádrového území průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

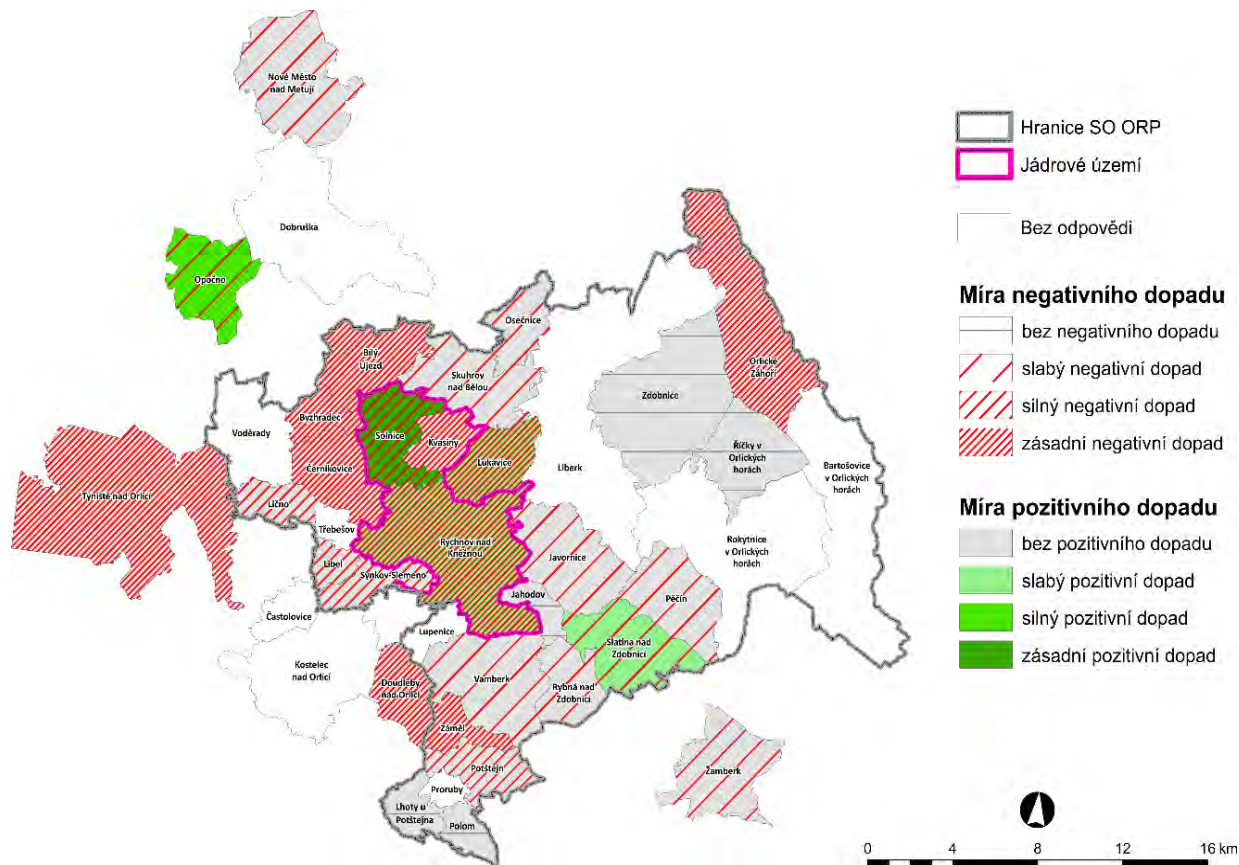
Pozn.: Číslo v závorce udává počet obyvatel v obci.

Z následujících map je jasné patrné, že zástupci obcí hodnotí současné dopady fungování průmyslové zóny na dopravu a parkování v obcích zájmového území PZ poměrně negativně. Silnější negativní dopady, a to z důvodu zvýšené intenzity osobní i kamionové dopravy, uváděly obce jádrového území PZ, obce v zázemí jádrového území PZ a obce ležící na hlavních komunikačních tazích. Obce více vzdálené od průmyslové zóny většinou zaznamenaly pouze slabý dopad či žádný dopad. Výjimkou je příhraniční obec Orlické Záhoří, která se potýká s nárůstem dopravy souvisejícím s dojížd'kou zahraničních zaměstnanců z Polska do PZ Solnice-Kvasiny. Velkým pozitivem těchto negativních dopadů je rostoucí tlak na výstavbu obchvatů obcí, silničních a drážních staveb. Průmyslová zóna Solnice-Kvasiny má dle průzkumu mezi obcemi rovněž negativní dopad na obce v oblasti parkování, zásadní dopad má parkování na obce v jádrovém území PZ a několik okolních obcí. Problémy v obcích

jsou parkování zaměstnanců v okolí PZ Solnice-Kvasiny v místech, kde to není výslovně zákonem zakázáno, parkování kamionů na nevhodných místech bez hygienického zázemí a zvýšení požadavků na parkovací místa u bytových domů. PZ Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou nemá z hlediska dopravy v klidu dle průzkumu žádný pozitivní dopad na obce.

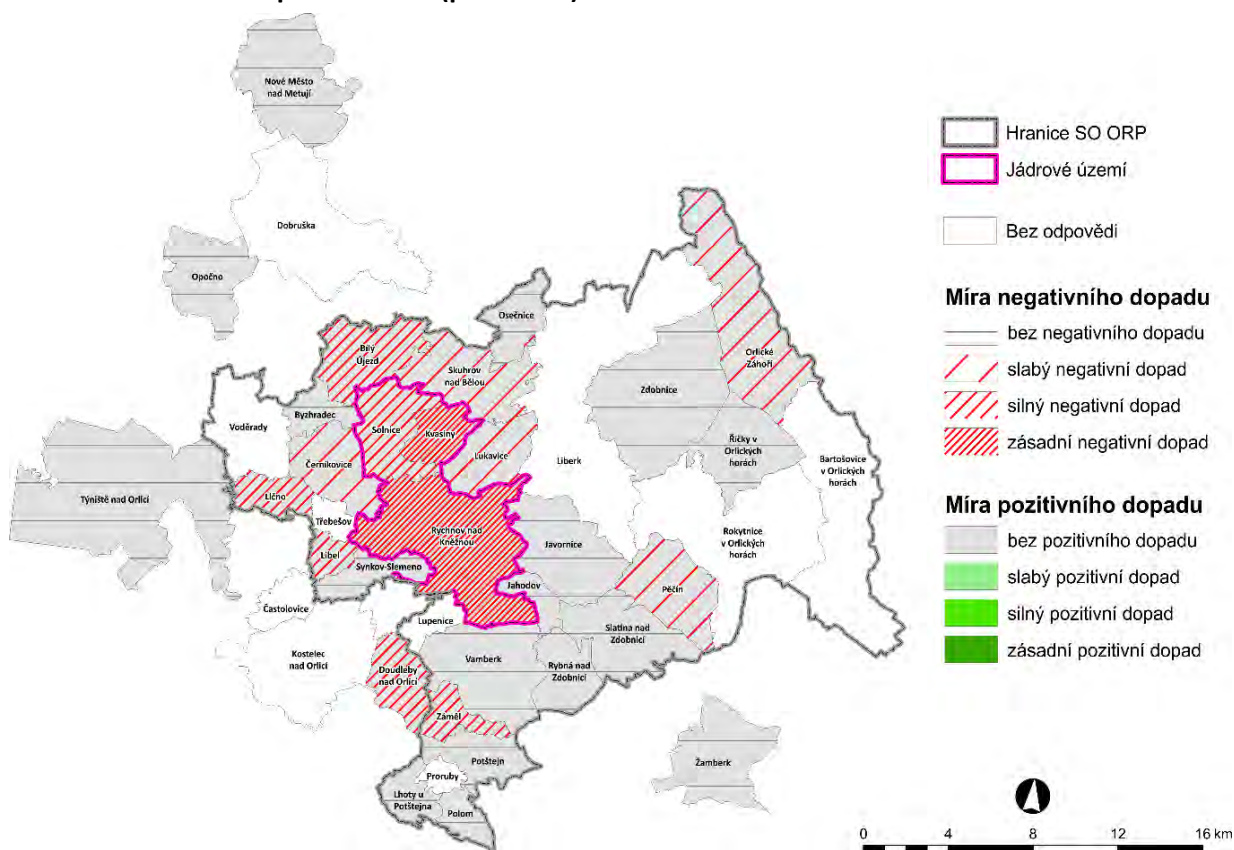
Dle průzkumu mezi obcemi patří mezi hlavní priority obcí bezpečná doprava, zavedení bezpečnostních prvků na komunikacích a opravy místních komunikací.

Obrázek 19 Současné aktuální dopady fungování průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou na obce – dopravní zatížení

Zdroj: Vlastní šetření

Obrázek 20 Současné aktuální dopady fungování průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou na obce – doprava v klidu (parkování)

Zdroj: Vlastní šetření

Na základě analýz a průzkumů bylo zjištěno:

- S postupným navyšováním výroby a počtu zaměstnanců v závodě ŠKODA AUTO a. s. a návazných podnicích roste intenzita nákladní i osobní dopravy.
- V současnosti chybějící obchvaty v obcích Častolovice, Solnice, Kostelec nad Orlicí, Rychnov nad Kněžnou, Doudleby nad Orlicí, Černíkovice (část Domašín) a Opočno mají negativní vliv na obyvatele, plynulost a bezpečnost dopravy v těchto obcích; tyto projekty jsou k současnému dni v různém stavu rozpracovanosti.
- Průzkum mezi obcemi ukázal, že mezi hlavní problémy v obcích patří zhoršená bezpečnost na silnicích prvních a druhých tříd, absence bezpečnostních prvků a špatný technický stav místních komunikací.
- Špatný technický stav silnic druhých a třetích tříd v zájmovém území PZ.
- Vysoká intenzita dopravy na silnici I/14 v Rychnově nad Kněžnou.
- Nedostatečné šířkové poměry silnice II/318 v Častolovicích komplikují průjezd kamionů obcí.
- Napojení silnic na dálniční síť je vzhledem k dopravní vytíženosti regionu nedostačující.
- Každý den projede přes bránu závodu ŠKODA AUTO a.s. více než tisíc kamionů, které jsou během střídání směn v konfliktu s řidiči osobních vozidel, dochází ke kongescím na kruhovém objezdu a nepříjemnému čekání řidičů jedoucích do závodu ŠKODA AUTO a. s.
- Výroba „Just in time (JIT)“ klade vysoké nároky na dodavatele, logistiku, kvalitu infrastruktury a podporuje kamionovou dopravu mezi areály dodavatelů (PZ Lipovka, PZ Solnice) a výrobním závodem ŠKODA AUTO a. s., což vede k dalšímu zvyšování počtu kamionů.

- Pozitivem je existence cyklostezky z Rychnova nad Kněžnou do Solnice a závodu ŠKODA AUTO a. s.
- Kapacity parkovacích ploch v okolí průmyslové zóny Solnice-Kvasiny jsou dostatečné, problémem je stání zaměstnanců mimo vyznačená parkoviště a využívání parkovací plochy u staré brány závodu ŠKODA AUTO a. s. (rozlehlá zpevněná plocha není v současnosti téměř využívána, a to z důvodu územního plánu obce Kvasiny - ten na této ploše zakazuje jakékoliv jiné využití kromě veřejné zeleně, nelze zde proto pořádat např. kulturní akce).
- Na železniční trati 022 Častolovice-Solnice jsou z Častolovic do Solnice Českými drahami vypravovány 3 páry spojů denně, trať je intenzivně využívána pro nákladní dopravu z a do automobilky ŠKODA AUTO a.s.

Na základě dostupných dokumentů bylo zjištěno:

- Dopravní obslužnost veřejnou autobusovou dopravou je u většiny obcí na dobré úrovni.
- Veřejná doprava je zavedena do všech obcí řešeného území, většinou se jedná o místní autobusové linky.
- V horské části zájmového území je největším problémem špatný stav komunikací nižších tříd.
- Podle zjištěných informací jsou autobusové spoje do obcí Kvasiny a Solnice zajištěny dostatečně, existuje zde prostor pro autobusové dopravce a jejich zapojení do rozvozů v rámci zón.

Potenciální dopady do území:

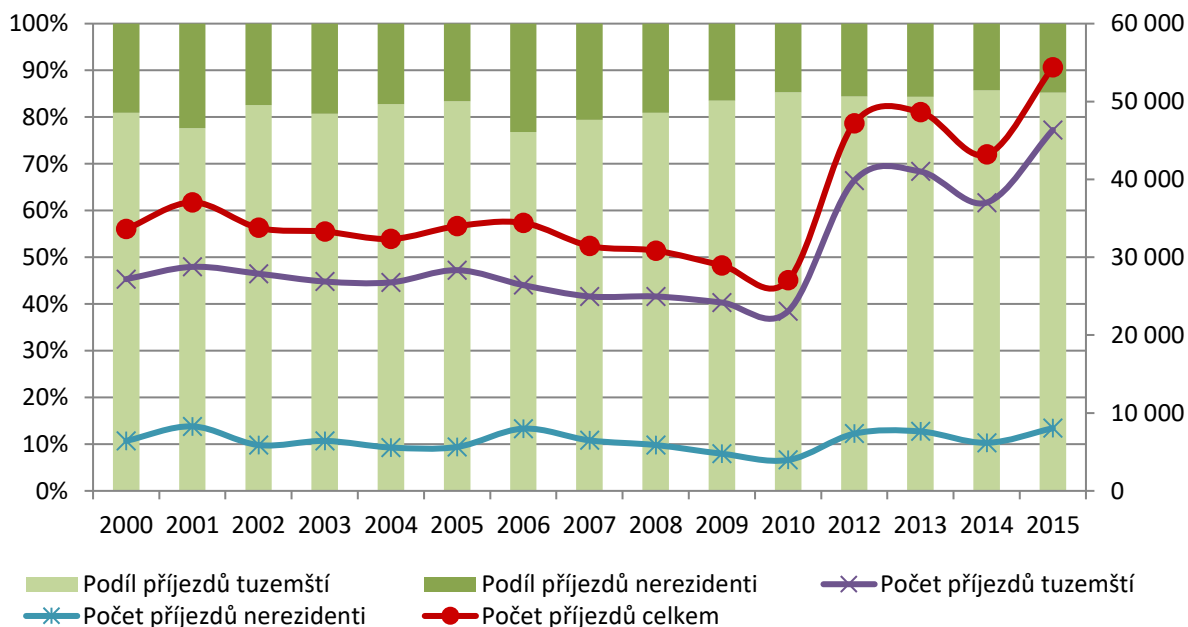
- Předpokládaný nárůst dopravy až na 20 tisíc vozidel, z toho několik tisíc kamionů, projíždějících přes Rychnov nad Kněžnou a okolní obce, by byl bez obchvatů dlouhodobě neudržitelný.
- Předpokládaný nárůst dopravy může vést ke zvýšené poptávce po parkovacích místech, vyšší hlučnosti a snížení bezpečnosti a plynulosti provozu.
- Lze předpokládat, že vzhledem k narůstajícímu dopravnímu zatížení budou pro přilehlé obce průmyslových zón Solnice-Kvasiny a Lipovka nevyhnutelné další investice do údržby a úpravy místních komunikací a silnic II. a III. tříd, které slouží jako přístupové komunikace k závodu a zóně.
- Lze předpokládat, že bez uvažovaného propojení PZ Lipovka s PZ Solnice-Kvasiny pro kamionovou dopravu bude v Solnici během střídání směn stále hrozit každodenní kolaps dopravy na kruhovém objezdu při vjezdu do PZ Solnice-Kvasiny.
- Lze předpokládat, že po dostavbě dálnice D35 Opatovice-Časy prudce vzroste intenzita kamionové dopravy na silnici I/36 v úseku Holice-Čestice, silnice na tak intenzivní provoz není dimenzována.
- Lze předpokládat, že modernizace železniční trati 022 Častolovice-Solnice by mohla zlepšit její kapacitu, došlo by ke zvýšení cestovního komfortu a tím by se mohl zvýšit počet cestujících dojíždějících za prací železniční dopravou.

Kultura, volnočasové aktivity a cestovní ruch

Většina obcí zájmového území průmyslové zóny má minimálně základní kulturní vybavenost. Ta se však převážně koncentruje Rychnova nad Kněžnou a horských rekreačních středisek. Celoročně působící kino a divadlo je v Rychnově nad Kněžnou, jenž tvoří přirozenou spádovou oblast za kulturními aktivitami. Rozvoj divadelních souborů je v současnosti spjat s činností neziskových organizací a zájmových spolků, které jsou již v současnosti podporovány průmyslovými podniky v zájmovém území. Základní sportovní vybavenost je v zájmovém území průmyslové zóny na lepší úrovni, nedostatečné se jeví vybavení obcí bazény a koupališti. Aktéři kulturního života pořádají v zájmovém území dostatek kulturních, sportovních a dalších společenských akcí, z nichž některé mají nadregionální význam. Spolkový život je na dobré úrovni, nejintenzivněji spolky působí v jádrovém území PZ.

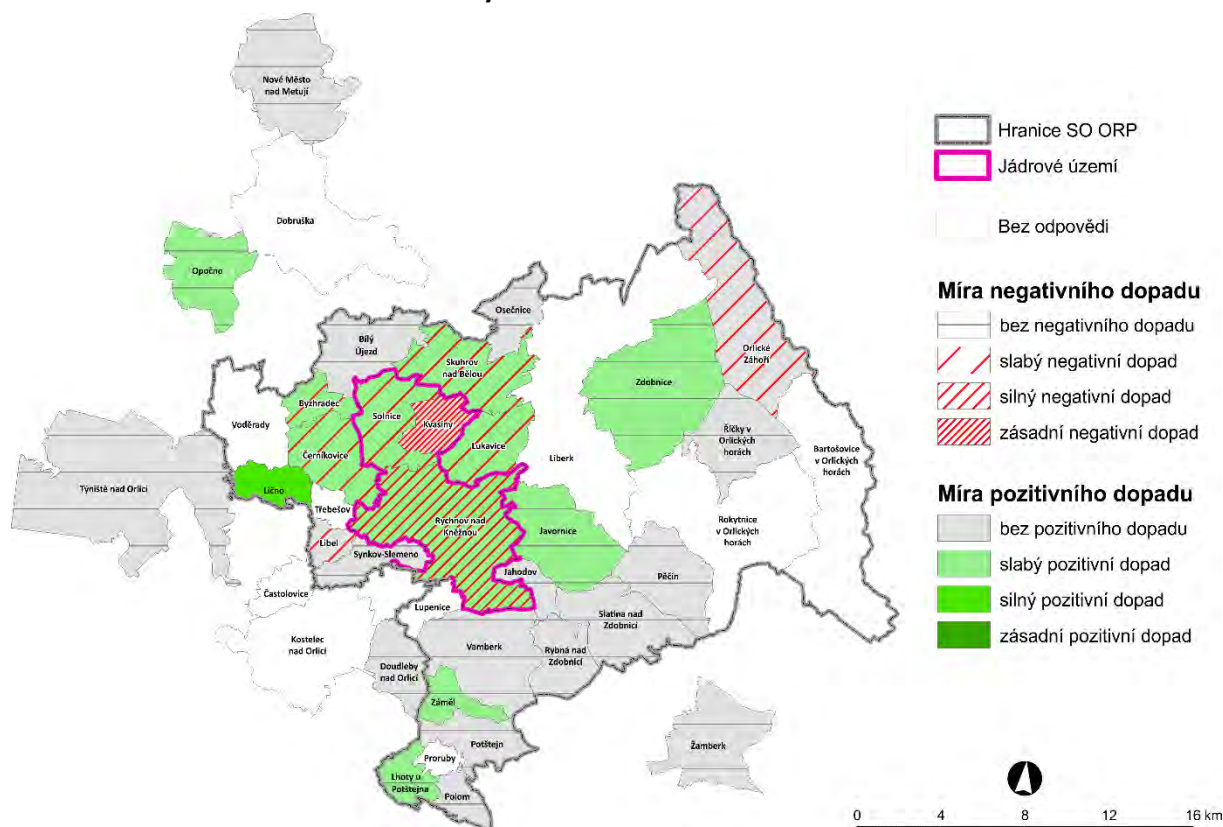
Zájmové území průmyslové zóny má velký potenciál pro rozvoj cestovního ruchu, který je nejsilnější v horské části regionu, ale není celoročně plně využit. Jedná se převážně o cestovní ruch zaměřený na využití přírodní atraktivity území a je významně sezónní. V letní sezóně se jedná o pěší turistiku a cykloturistiku, v zimní hlavně o lyžařskou turistiku. Návštěvnost obcí zájmového území průmyslové zóny roste, nabídka ubytovacích zařízení je dostatečná. Hromadná ubytovací zařízení jsou koncentrována převážně v jádrovém území průmyslové zóny a turisticky atraktivních horských oblastech. Kvalita ubytovacích zařízení je celkem dobrá, počet kvalitněji vybavených zařízení navíc v posledních letech mírně vzrostl. Problémem je nedostatek velkokapacitních ubytovacích zařízení a krátká průměrná délka pobytu v zájmovém území průmyslové zóny, která navíc dlouhodobě klesá. Možným důvodem poklesu průměrné délky pobytu je nedostatečná nabídka celoročních atraktivit, které by návštěvníky udržely v zájmovém území. Schází atraktivity, které lze provozovat mimo hlavní turistické sezóny a při špatném počasí, dále chybí nabídka exkluzivních atraktivit a činností.

Graf 21 Vývoj návštěvnosti zájmového území průmyslové zóny – tuzemští a zahraniční návštěvníci v letech 2000–2015

Zdroj: Český statistický úřad, Veřejná databáze

Obrázek 21 Současné aktuální dopady fungování průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou na obce – volnočasové aktivity

Zdroj: Vlastní šetření

Pozitivními dopady průmyslové zóny jsou dle průzkumu mezi obcemi podpora volnočasových aktivit ze strany přítomných firem, rostoucí zájem o kulturu, sport a další volnočasové aktivity. Negativní dopady byly zaznamenány hlavně v jádrovém území PZ - jednalo se o malý zájem o volnočasové aktivity a dění v obci mezi nově příchozími pracovníky, nedostatek času pro provozování volnočasových aktivit a návštěvy kulturních zařízení pracovníky, kteří jsou vytíženi směnným provozem. Důležité rozvojové potřeby obcí jsou rozvoj infrastruktury cestovního ruchu, kulturních aktivit a jejich zázemí (kulturní domy a další vhodná zázemí pro kulturní aktivity, rozšíření nabídky kulturních a spolkových aktivit) a sportovních aktivit a jejich zázemí (sportoviště a tělocvičny, dětská hřiště, rozšíření nabídky sportovních aktivit).

Na základě analýz a průzkumů bylo zjištěno:

- Většina obcí zájmového území PZ disponuje základní kulturní a sportovní vybaveností.
- V zájmovém území PZ je intenzivní spolková činnost.
- Návštěvnost zájmového území PZ stoupá, problémem je krátká doba pobytu v zájmovém území.
- Hromadná ubytovací zařízení jsou výrazně koncentrována v jádrovém území PZ a horských rekreačních střediscích.
- V zájmovém území je nedostatečná nabídka hromadných ubytovacích zařízení o větší ubytovací kapacitě.
- Dle průzkumu mezi obcemi nemá fungování průmyslové zóny na vybavenost volnočasovými aktivitami v obcích významný vliv, v případě obcí jádrového území PZ se jednalo spíše o negativní vliv. Mezi hlavní negativní vlivy patří malý zájem o volnočasové aktivity a dění

v obci mezi nově přichozími pracovníky, nedostatek času pro provozování volnočasových aktivit a návštěvy kulturních zařízení pracovníky, kteří jsou vytíženi směnným provozem. Hlavním pozitivním vlivem je finanční podpora kulturních a volnočasových aktivit přítomnými firmami.

- Dle průzkumu mezi obcemi patří mezi důležité rozvojové potřeby obcí rozvoj infrastruktury cestovního ruchu, kulturních aktivit a jejich zázemí a sportovních aktivit a jejich zázemí.

Potenciální dopady do území:

- Lze předpokládat větší využití zařízení pro volnočasové aktivity obzvláště v jádrovém území PZ - bylo by vhodné budovat nová a rekonstruovat stávající zařízení. Důvodem je příchod mladých rodin do zájmového území v návaznosti na rozšíření průmyslové zóny.
- Dle průzkumu mezi obcemi lze předpokládat, že po příchodu nových obyvatel se projeví nedostatečnost stávajících kapacit kulturních a sportovních zařízení.
- Lze předpokládat, že při zvýšení kupní síly bude možné financovat i provoz nových kulturních a sportovních zařízení.

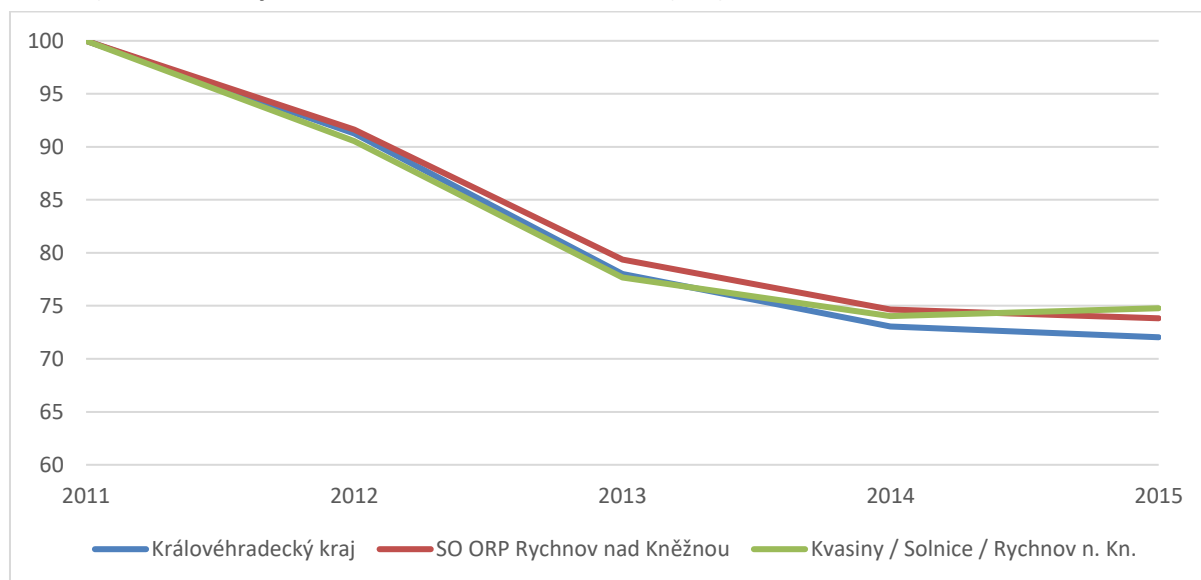
3.7 Vybavenost komerčními službami

Vybavenost ostatními komerčními službami je v obcích zájmového území adekvátní jejich významu, velikosti a dosažitelné míře poptávky. Většina obcí má na svém území obchod s potravinami a stravovací zařízení. V Rychnově nad Kněžnou se nachází prakticky veškerá občanská komerční vybavenost v obvyklé kvalitě širšího regionálního kontextu. V obcích Solnice a Kvasiny je dle aktuálních analýz a strategií v současné době poměrně dobrá komerční i nekomerční občanská vybavenost. Komerční občanská vybavenost, jako jsou prodejny a restaurační zařízení, se přizpůsobuje rostoucí poptávce. Stejným způsobem reagují i soukromé subjekty na zvýšenou poptávku po ubytovacích zařízeních (řešeno v kapitole věnované cestovnímu ruchu). S nárůstem výroby v průmyslovém centru lze předpokládat zvýšení poptávky po dalších službách souvisejících například s cateringem, ostrahou, údržbou a úklidem.

V rámci průzkumu obcí zájmového území spíše není pozorována zásadní souvislost mezi úrovní komerčních služeb ve své obci a rozvojem průmyslové zóny. Pouze v jádrových a několika okolních obcích je sledováno rozšíření nabídky komerčních služeb, což s sebou ovšem také nese některé nežádoucí jevy (rušení veřejného pořádku z důvodu rozšíření provozní doby restaurací). Výjimkou je obec Kvasiny, kde je patrný nedostatek nabídky služeb z důvodu jejich nedostatečného pokrytí pracovními silami. Tato situace může postupně nastávat i v širším okolí z důvodu absorpce pracovních sil atraktivními podniky průmyslového centra.

Dle registru ekonomických subjektů kopíruje vývoj oblasti komerčních služeb v zájmovém území situaci v celém Královéhradeckém kraji. Stoupá počet subjektů zabývajících se velkoobchodem (kromě motorových vozidel), naopak poměrně dramaticky klesá počet subjektů zabývajících se maloobchodem (kromě motorových vozidel).

Graf 22 Relativní změna počtu ek. subjektů zabývajících se převážně maloobchodem (kromě mot. vozidel) ve sledovaných územích v období 2011–2015 (v %)

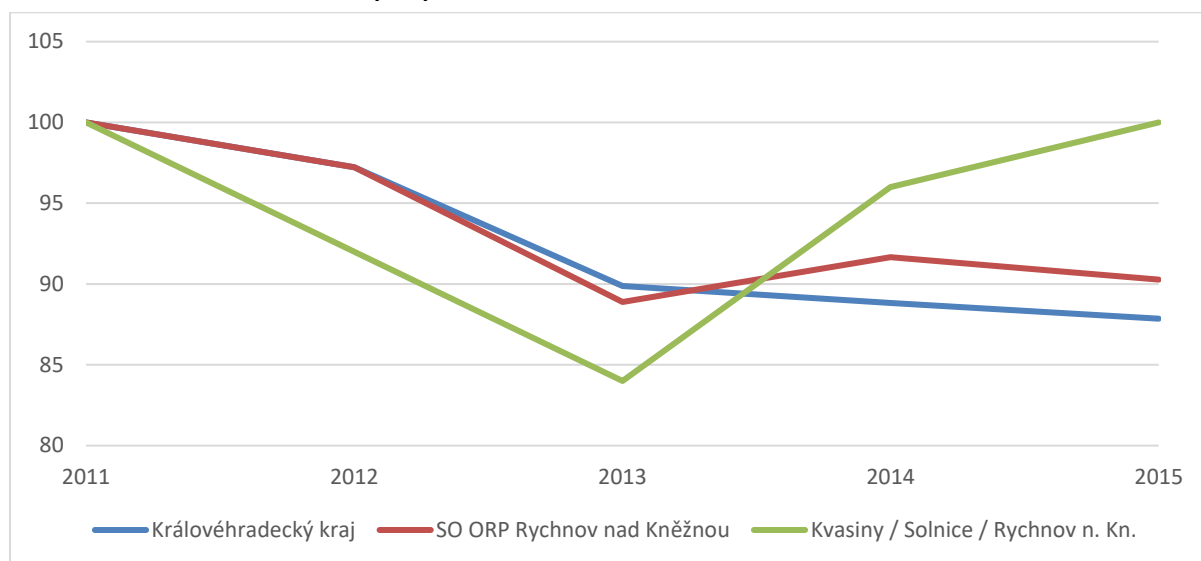
Zdroj: Registr ekonomických subjektů 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 – ČSÚ

Poznámka: Některé dramatické výkyvy mohou být způsobeny změnou metodiky evidence subjektů v rámci RES.

V oblasti ubytovacích služeb je změna v jádrovém území Kvasiny-Solnice-Rychnov nad Kněžnou již významná. Dochází zde k nárůstu počtu těchto subjektů, a to z 21 v roce 2013 na 25 v roce 2015. V oblasti stravovacích služeb počet spíše stagnuje, pouze v jádrovém území PZ lze pozorovat nárůst

mezi roky 2014 a 2015 (ze 154 na 160), pro hodnocení trendu se však jedná o příliš krátké období a nepříliš výrazný vývoj.

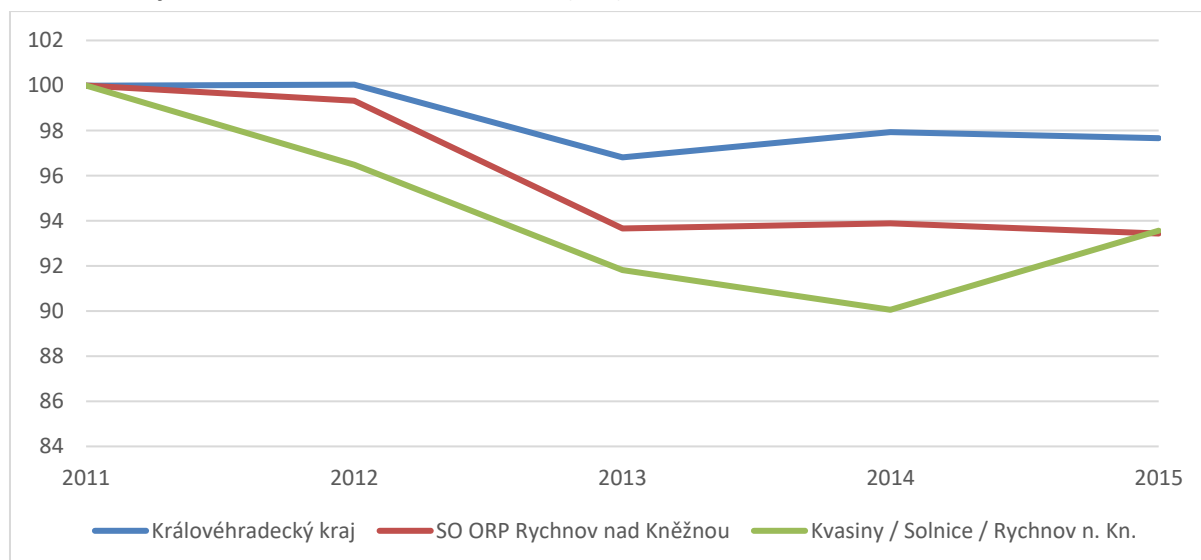
Graf 23 Relativní změna počtu ek. subjektů zabývajících se převážně ubytováním ve sledovaných územích v období 2011–2015 (v %)

Zdroj: Registr ekonomických subjektů 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 – ČSÚ

Poznámka: Některé dramatické výkyvy mohou být způsobeny změnou metodiky evidence subjektů v rámci RES.

Graf 24 Relativní změna počtu ek. subjektů zabývajících se převážně stravováním a pohostinstvím ve sledovaných územích v období 2011–2015 (v %)

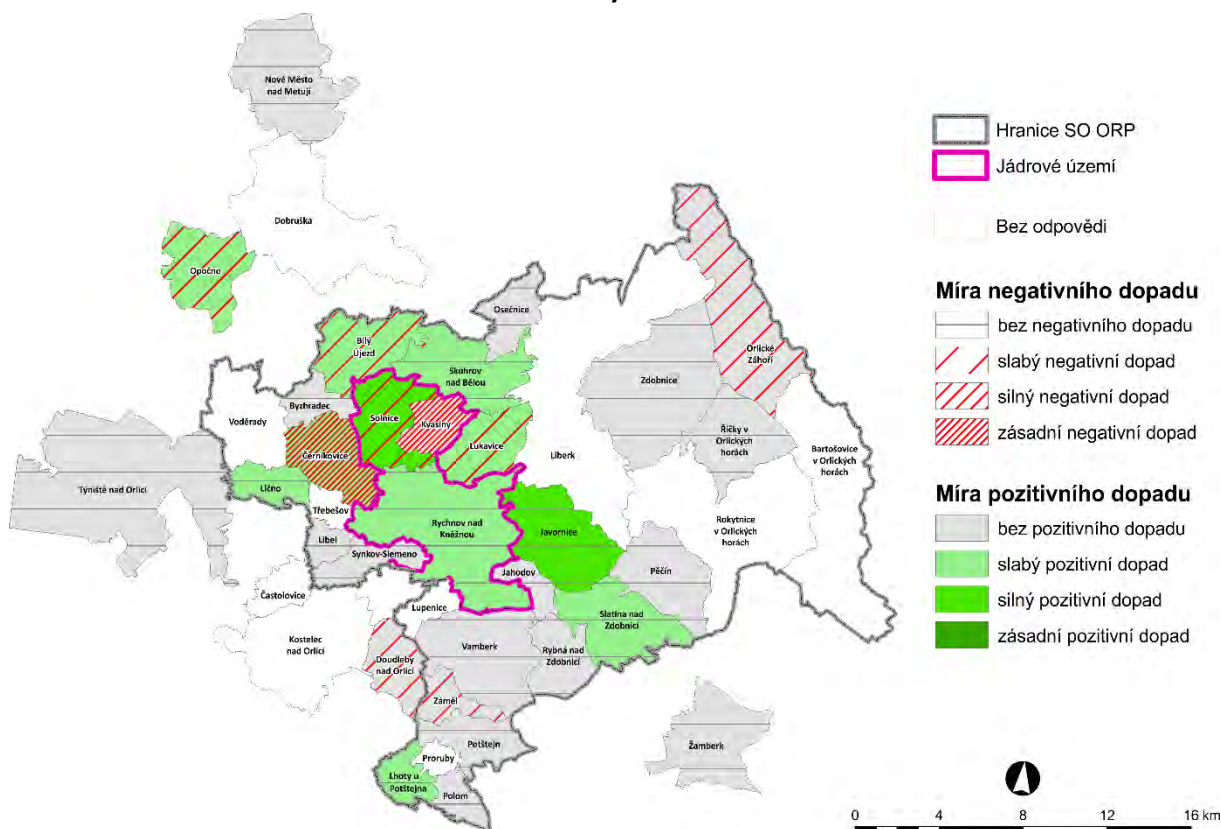

Zdroj: Registr ekonomických subjektů 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 – ČSÚ

Poznámka: Některé dramatické výkyvy mohou být způsobeny změnou metodiky evidence subjektů v rámci RES.

Poslední zkoumanou oblastí v rámci komerčních služeb jsou subjekty zabývajících se finančními službami. Zde dochází k výraznému nárůstu, je však pravděpodobné, že se hrají roli posuny v metodice evidence dat v rámci RES (trend je analogický ve všech zkoumaných územích).

Obrázek 22 Současné aktuální dopady fungování průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou na obce – maloobchod a komerční služby

Zdroj: Vlastní šetření

Zástupci obcí je v oblasti maloobchodu pozitivně hodnocen dopad nárůstu koupěschopné poptávky na rostoucí nabídku, vyšší tržby v místních provozovnách, vyšší poptávka po službách a výstavba obchodních domů v Rychnově nad Kněžnou. Negativním jevem je pak rozšiřování nabídky restaurací s důsledkem narušování veřejného pořádku, úpadek drobných podnikatelů a malých obchodů v obcích.

Potenciální dopady do území:

- Nedostatečná nabídka komerčních služeb z důvodu nedostatku pracovních sil (preference práce v průmyslových podnicích).
- Nedostatečná nabídka komerčních služeb z důvodu klesajícího podílu drobných podnikatelů (preference práce v průmyslových podnicích na úkor vlastního podnikání).
- Nedostatečné pokrytí malých obcí komerčními službami z důvodu nekonkurenceschopnosti vůči supermarketům v Rychnově nad Kněžnou a dalších regionálních centrech.
- Stoupající nároky na kvalitu komerčních služeb.

4 Analýza environmentálních podkladů

Analýza environmentálních podkladů byla zadána externímu zpracovateli RNDr. Tomáši Bajerovi, CSc. Jedná se o rozsáhlou studii, na jejímž základě byly formulovány klíčové závěry v rámci tématu, vymezen problémový okruh Environmentální aspekty rozvoje území a klíčová oblast Životní prostředí se svým popisem a typovými aktivitami.

Analýza zahrnuje základní údaje o zájmovém území, základní přírodní charakteristiky zájmového území, přehled významných investic v jádrovém území Kvasiny, Solnice a Rychnov nad Kněžnou od roku 2006 do roku 2025, vyhodnocení imisní zátěže, vývoj dopravní zátěže na rozhodujících veřejných komunikacích a vybrané závěry. Analýza zahrnuje řadu mapových podkladů a číselných vstupů znázorňujících výsledky měření vybraných environmentálních ukazatelů v území.

Na základě závěrů Analýzy environmentálních podkladů lze formulovat tyto základní skutečnosti a předpoklady:

- Očekávaný další nárůst dopravy na nejbližším komunikačním systému, a to jak osobních automobilů, tak i nákladních automobilů.
- Očekávané další příspěvky záměrů z hlediska produkovaných emisí a zdrojů hluku, a to jak z nově generované dopravy, tak i z nových energetických a technologických zdrojů.
- Změny imisní a akustické situace v obcích a městech, kde bude generovaná další doprava související s rozvojem průmyslové zóny, jakož i u nejbližší obytné zástavby kolem průmyslové zóny.
- V záležitosti liniových zdrojů hluku a emisí z dopravy se jako nanejvýš nutné jeví ve vztahu k rozvoji průmyslové zóny urychlit realizaci obchvatů, a to především u Rychnova nad Kněžnou, Solnice a Domašína.
- S rozvojem průmyslové zóny dochází zcela prokazatelně k postupnému navyšování příspěvků sledovaných škodlivin k imisní zátěži.
- V rámci každého dalšího investičního záměru by mělo být realizováno kompenzační opatření ve formě náhradní výsadby dřevin.
- Nároky na podzemní vody se dosud pohybují na úrovni povolených odběrů; je však třeba upozornit na možné riziko dalšího budoucího zásobování průmyslové zóny ze zdrojů podzemní vody ve vztahu k obecně se snižujícím zásobám podzemních vod.
- Riziko související s realizací potřebných obchvatů (Rychnov nad Kněžnou, Solnice, Domašín), kterým může být ztráta individuálních zdrojů podzemních vod.
- Je nezbytné doložit v rámci další projektové přípravy záměru, že navrhované obchvaty jsou veřejně prospěšné stavby (z důvodu záboru zemědělských půd vysoké třídy ochrany).
- Nelze předpokládat, že by rozvoj průmyslové zóny měl mít vliv na evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti; nelze ani předpokládat, že by rozvoj průmyslové zóny měl mít vliv na zvláště chráněné části přírody.
- Nelze předpokládat, že by rozvoj průmyslové zóny měl mít vliv na nerostné suroviny.
- Nelze předpokládat, že by rozvoj průmyslové zóny měl mít vliv na památkově chráněné objekty.
- další rozvoj průmyslové zóny Solnice-Kvasiny bude podroben projektovému procesu posuzování vlivů na životní prostředí dle zákona č.100/2001 Sb. v platném znění u těch záměrů, které budou naplňovat přílohu č. 1 tohoto zákona

Úplný text analýzy je přílohou č. 2 této studie.

5 Vyhodnocení

Na základě syntézy klíčových závěrů z provedených analýz byly identifikovány hlavní problémové okruhy (nedostatečná kapacita dopravní infrastruktury, zvyšující se dopravní zatížení, nedostatek kvalifikovaných pracovních sil, nedostatek vhodného bydlení pro stabilizaci pracovních sil, nedostatečný rozvoj komplementárních služeb (volnočasové, sociální, zdravotní), nárůst sociálně patologických jevů, environmentální aspekty rozvoje území) a navrženo jim odpovídajících 6 klíčových oblastí (priorit).

5.1 Matice vazeb

Trh práce

Klíčové závěry	KLÍČOVÉ OBLASTI					
	Dopravní infrastruktura	Bydlení	Lidské zdroje a ekonomika	Bezpečnost	Veřejné služby, občanská vybavenost	Životní prostředí
Podíl nezaměstnaných osob v zájmovém území PZ je výrazně nižší než v Královéhradeckém kraji a ČR.	0	0	1	0	0	0
Vyšší nezaměstnanost v zájmovém území PZ hrozí především osobám starších 50 let, ženám a OZP.	0	0	1	0	1	0
V zájmovém území PZ existuje výrazný nedostatek pracovních sil (počet volných míst je zde 2,3x vyšší než počet uchazečů o zaměstnání), což dokazují i závěry z průzkumu podnikatelského prostředí.	1	1	1	1	1	0
Počet volných pracovních míst na území PZ během prvního pololetí roku 2016 rostl, počet uchazečů o zaměstnání klesal.	0	1	1	0	1	0
Zaměstnavatelé nejvíce poptávanými pracovními pozicemi na území okresu Rychnov nad Kněžnou jsou Obsluha strojů a zařízení, montéři, Řemeslníci a opraváři, s ohledem na dosažené vzdělání jsou nejvíce poptávané osoby s výučním listem.	0	0	1	0	0	0

Obyvatelstvo

Klíčové závěry	KLÍČOVÉ OBLASTI					
	Dopravní infrastruktura	Bydlení	Lidské zdroje a ekonomika	Bezpečnost	Veřejné služby, občanská vybavenost	Životní prostředí
V zájmovém území PZ dochází od roku 2012 k mírnému úbytku trvale bydlícího obyvatelstva.	0	1	1	0	1	0
Příznivý populační vývoj (daný pozitivním migračním saldem) vykazují především obce v severozápadní části zájmového území PZ (tj. obce v sousedství jádrového území PZ). Tyto obce vykazují i relativně příznivou věkovou strukturu.	1	1	1	1	1	1
Podíl osob ve věku 0-14 let je v zájmovém území PZ relativně stabilní, podíl osob ve věku 15-64 let se snižuje a podíl osob starších 65 let relativně rychle roste.	0	1	1	0	1	0
Nejvyšší podíl osob v produktivním věku žije v Kvasínách.	0	1	1	0	1	0
Na základě průzkumu mezi obcemi dochází v jádrovém území PZ k navyšování počtu přechodně bydlících osob.	1	1	1	1	1	1

Příjmy a výdaje obcí

Klíčové závěry	KLÍČOVÉ OBLASTI					
	Dopravní infrastruktura	Bydlení	Lidské zdroje a ekonomika	Bezpečnost	Veřejné služby, občanská vybavenost	Životní prostředí
Daňové příjmy obcí jádrového území PZ se zvyšují. Podstatnou část příjmů obcí zájmového území PZ tvoří příjmy z daně z nemovitosti a z příjmu FO (příjem z daně z nemovitosti na obyv. je vyšší než krajský průměr).	0	1	1	0	1	0

Kvasiny ve srovnání s ostatními obcemi jádrového území PZ vynakládají více prostředků v oblasti dopravy (investice do silnic a ostatních záležitostí pozemních komunikací).	1	0	0	1	0	0
Solnice investuje v porovnání s krajským průměrem relativně velký objem prostředků do oblasti bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje.	0	1	0	0	1	1
Všechny obce jádrového území PZ mají celkově relativně nízké výdaje na kulturu, ochranu životního prostředí, vzdělání a zemědělství, lesní hospodářství a rybářství.	0	0	1	0	1	1
Na základě průzkumu obce jádrového území PZ vynakládají zvýšené prostředky na služby policie, likvidaci odpadů, údržbu, opravu a úklid obecního majetku.	1	0	0	1	1	0

Ekonomická základna

Klíčové závěry	KLÍČOVÉ OBLASTI					
	Dopravní infrastruktura	Bydlení	Lidské zdroje a ekonomika	Bezpečnost	Veřejné služby, občanská vybavenost	Životní prostředí
Místní ekonomika je silná a vykazuje dobrou růstovou dynamiku. Podniky z oblasti strojírenství a navazující obory se koncentrují zejména v jádrovém území PZ.	1	1	1	1	0	1
Počet živnostníků klesal v období let 2012 až 2013, poté se mírně zvyšoval (v kontrastu s rostoucím počtem za KHK v období 2011 - 2015)	0	0	1	0	0	1
Klesá počet ekonomických subjektů v odvětví Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti v jádrovém území PZ (naproti tomu v KHK tento počet roste).	0	0	1	0	0	0
Roste počet ekonomických subjektů v odvětví Specializované stavební činnosti v jádrovém území PZ (naproti tomu v KHK tento počet klesá).	0	0	1	0	0	0
V centrech obcí zájmového území PZ existují nevyužívané průmyslové objekty.	1	1	1	1	1	1

Vybavenost veřejnými službami – vzdělávání

Klíčové závěry	KLÍČOVÉ OBLASTI					
	Dopravní infrastruktura	Bydlení	Lidské zdroje a ekonomika	Bezpečnost	Veřejné služby, občanská vybavenost	Životní prostředí
Počet a rozmístění mateřských, základních a středních škol v zájmovém území PZ je vyhovující, největší koncentrace školských zařízení je v jádrovém území PZ.	0	0	1	0	1	0
Naplněnost mateřských škol v obcích zájmového území průmyslové zóny je velmi vysoká, školky v jádrovém území nemají prakticky žádné volné kapacity.	0	0	1	0	1	0
Naplněnost základních škol v zájmovém území PZ je nižší než naplněnost mateřských škol, základní školy v jádrovém území PZ jsou prakticky zcela naplněné.	0	1	1	0	1	0
Počet žáků mateřských i základních škol za posledních pět let stoupl, naopak počet žáků středních škol klesl.	0	0	1	0	1	0
Vytíženost učitelů ve školách v zájmovém území průmyslové zóny se zvýšila.	0	0	1	0	1	0

Vybavenost veřejnými službami – zdravotní péče

Klíčové závěry	KLÍČOVÉ OBLASTI					
	Dopravní infrastruktura	Bydlení	Lidské zdroje a ekonomika	Bezpečnost	Veřejné služby, občanská vybavenost	Životní prostředí
Síť poskytovatelů zdravotní péče v zájmovém území PZ je na dostačující úrovni, zdravotnické služby jsou koncentrovány do jádrového území PZ, kde se nachází zde zdravotnické zařízení regionálního významu – Nemocnice Rychnov nad Kněžnou.	0	1	1	0	1	0
V okrese Rychnov nad Kněžnou je celkově nejméně lékařů ze všech okresů Královéhradeckého kraje, vytíženost lékařů je vyšší při srovnání s ostatními okresy KHK, Královéhradeckým krajem a Českou republikou.	0	1	1	0	1	0
Dopravní dostupnost zdravotnických služeb hromadnou dopravou je vyhovující v jádrovém území PZ.	1	0	1	0	1	0
V Nemocnici Rychnov nad Kněžnou chybí některá oddělení (infekční, plicní, ORL), která jsou vzhledem k lokalizaci PZ a pracovní náplni zaměstnanců důležitá.	0	1	1	0	1	0

Vybavenost veřejnými službami – sociální služby

Klíčové závěry	KLÍČOVÉ OBLASTI					
	Dopravní infrastruktura	Bydlení	Lidské zdroje a ekonomika	Bezpečnost	Veřejné služby, občanská vybavenost	Životní prostředí
Vybavenost sociálními zařízeními v okrese Rychnov nad Kněžnou je horší v porovnání s ostatními okresy Královéhradeckého kraje, převážná většina obcí nemá na svém území dostupná zařízení poskytující sociální služby - ta jsou koncentrována do Rychnova nad Kněžnou, Kvasin a Rokytnice v Orlických horách.	0	0	1	1	1	0
V zájmovém území PZ je nedostatečná kapacita pobytových zařízení (domovů pro seniory), denních a týdenních stacionářů.	0	0	1	1	1	0

Vybavenost veřejnými službami – bezpečnost

Klíčové závěry	KLÍČOVÉ OBLASTI					
	Dopravní infrastruktura	Bydlení	Lidské zdroje a ekonomika	Bezpečnost	Veřejné služby, občanská vybavenost	Životní prostředí
Vyšší míra kriminality je v pohraničí a zvláště v jádrovém území PZ, kde vznikají konkrétní lokality se zvýšenou mírou kriminality.	0	0	1	1	0	0
Stoupá počet výjezdů policie, počet přestupků a sociálně patologických jevů v jádrovém území PZ, naopak klesá počet trestných činů.	0	0	0	1	0	0
Roste počet dopravních přestupků v jádrovém území PZ (nepovolené parkování, překročení povolené rychlosti atd.) v souvislosti se zaměstnancí průmyslové zóny, množství dopravních nehod neroste.	1	0	0	1	0	0

Vybavenost veřejnými službami – kultura, volnočasové aktivity a cestovní ruch

Klíčové závěry	KLÍČOVÉ OBLASTI					
	Dopravní infrastruktura	Bydlení	Lidské zdroje a ekonomika	Bezpečnost	Veřejné služby, občanská vybavenost	Životní prostředí
Většina obcí zájmového území PZ disponuje základní kulturní a sportovní vybaveností.	0	0	1	0	1	0
V zájmovém území PZ je intenzivní spolková činnost.	0	0	1	1	1	0
Malý zájem o volnočasové aktivity a dění v obci mezi nově přichozími pracovníky, nedostatek času pro provozování volnočasových aktivit a návštěvy kulturních zařízení pracovníky, kteří jsou vytíženi směnným provozem.	0	0	1	0	1	0

Bydlení

Klíčové závěry	KLÍČOVÉ OBLASTI					
	Dopravní infrastruktura	Bydlení	Lidské zdroje a ekonomika	Bezpečnost	Veřejné služby, občanská vybavenost	Životní prostředí
Intenzivní bytová výstavba v zázemí jádrového území PZ – nadprůměr ve srovnání s vyššími územními celky.	1	1	0	0	1	1
Vysoká poptávka po bydlení a nedostatek volných bytů v Kvasínách, Solnici a Rychnově nad Kněžnou.	0	1	1	1	0	0
Stagnující výstavba nových bytů v jádrovém území PZ za poslední tři roky.	0	1	1	0	0	0
Dostatečná nabídka zastavitelných ploch pro bydlení dle ÚPD. Nedostatečná připravenost těchto ploch (technická infrastruktura) na okamžitou výstavbu nových rodinných a bytových domů.	1	1	0	0	1	1
Existence problematických ubytoven a nelegálního bydlení (pronajímání domů a bytů bez nájemních/podnájemních smluv, tzv. na černo, zahraničním zaměstnancům firem) v Kvasínách, Solnici i Rychnově nad Kněžnou.	0	1	0	1	0	1
Přechodně bydlicí obyvatelé bez trvalého pobytu v zájmovém území průmyslové zóny zatěžují rozpočty obcí. Obce nemají možnost evidovat přesné počty ubytovaných obyvatel v území.	0	1	0	0	1	0
Průměrná cena nemovitostí za 1 m ² je nejvyšší v průmyslové zóně Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou a v obcích širšího zájmového území průmyslové zóny, nabídka realit v širším a zájmovém území, mimo jádrové území průmyslové zóny, je dle subjektivního hodnocení realitních společností v roce 2016 relativně dostatečná, bariérou jsou vyšší ceny nemovitostí.	0	1	0	0	0	0
Developeři jsou odrazováni vysokými poplatky za vynětí pozemků ze zemědělského půdního fondu.	0	1	1	0	0	0

Doprava

Klíčové závěry	KLÍČOVÉ OBLASTI					
	Dopravní infrastruktura	Bydlení	Lidské zdroje a ekonomika	Bezpečnost	Veřejné služby, občanská vybavenost	Životní prostředí
S postupným navyšováním výroby a počtu zaměstnanců v závodě ŠKODA AUTO a. s. a návazných podnicích roste intenzita nákladní i osobní dopravy (nejvyšší je na silnici I/14 v Rychnově nad Kněžnou).	1	0	0	1	0	1
V současnosti chybějící obchvaty v obcích Častolovice (nedostatečné šířkové poměry silnice II/318 komplikují průjezd kamionů obcí), Kostelec nad Orlicí, Doudleby nad Orlicí, Černíkovice (část Domašín) a Opočno mají negativní vliv na obyvatele, plynulost a bezpečnost dopravy v těchto obcích.	1	0	0	1	0	1
Mezi hlavní problémy v obcích patří snížená bezpečnost na silnicích prvních a druhých tříd, absence bezpečnostních prvků a špatný technický stav místních komunikací.	1	0	0	1	0	0
Špatný technický stav silnic druhých a třetích tříd.	1	0	0	1	0	1
Napojení silnic na dálniční síť je vzhledem k dopravní vytíženosti regionu nedostačující.	1	0	0	0	0	1
Každý den projede přes bránu závodu ŠKODA AUTO a. s. více než tisíc kamionů, které jsou během střídání směn v konfliktu s řidiči osobních vozidel, dochází ke kongescím na kruhovém objezdu a nepříjemnému čekání řidičů jedoucích do závodu ŠKODA AUTO a. s., příčinou je výroba „Just in time (JIT)“, která klade vysoké nároky na dodavatele, logistiku, kvalitu infrastruktury a navyšuje kamionovou dopravu mezi areály dodavatelů (PZ Lipovka, PZ Solnice) a výrobním závodem ŠKODA AUTO a. s. Kvasiny.	1	0	0	1	0	1
Pozitivem je existence cyklostezky z Rychnova nad Kněžnou do Solnice a závodu ŠKODA AUTO a. s.	1	0	0	1	0	0
Kapacity parkovacích ploch v okolí průmyslové zóny Solnice-Kvasiny jsou dostatečné, problémem je stání zaměstnanců mimo vyznačená parkoviště a využívání parkovací plochy u staré brány závodu ŠKODA AUTO a. s.	1	0	0	0	1	1
Na železniční trati 022 Častolovice-Solnice jsou z Častolovic do Solnice Českými drahami vypravovány 3 páry spojů denně, trať je intenzivně využívána pro nákladní dopravu a z do automobilky ŠKODA AUTO a. s.	1	0	0	0	0	0

Územní a strategické plánování

Klíčové závěry	KLÍČOVÉ OBLASTI					
	Dopravní infrastruktura	Bydlení	Lidské zdroje a ekonomika	Bezpečnost	Veřejné služby, občanská vybavenost	Životní prostředí
Zkoumané území je téměř kompletně pokryto aktuálními územními plány, zbývající územní plány se připravují.	1	1	0	1	0	1
Průmyslová zóna není komplexně řešena v žádném ze strategických plánů obcí či regionů, existují pouze samostatné studie se zaměřením na rozšiřování průmyslové zóny.	1	1	1	0	1	1
Průmyslová zóna je zanesena v Zásadách územního rozvoje Královéhradeckého kraje i v příslušných územních plánech.	1	1	1	1	1	1

Komerční služby

Klíčové závěry	KLÍČOVÉ OBLASTI					
	Dopravní infrastruktura	Bydlení	Lidské zdroje a ekonomika	Bezpečnost	Veřejné služby, občanská vybavenost	Životní prostředí
Menší podíl podnikatelů v oborech obchod, ubytovací a stravovací služby, doprava i vzdělávání oproti kraji i ČR.	0	0	1	0	1	0
Dle názoru starostů i na základě analýz klesá podnikatelská činnost v území z důvodu orientace na dominantní závod.	0	0	1	0	1	0
Dochází k rušení malých obchodů se smíšeným zbožím z důvodu výstavby supermarketů ve městech.	0	0	1	0	1	0
Malé zastoupení ubytovacích zařízení s vyšší kapacitou.	0	0	1	0	1	0

Životní prostředí

Klíčové závěry	KLÍČOVÉ OBLASTI					
	Dopravní infrastruktura	Bydlení	Lidské zdroje a ekonomika	Bezpečnost	Veřejné služby, občanská vybavenost	Životní prostředí
Zvyšující se hluková zátěž z dopravy a průmyslových technologií.	1	0	0	0	0	1
Zvyšující se emisní a imisní zátěž z dopravy a průmyslových technologií.	1	0	0	0	0	1
Zvyšující se nároky na kapacity technické infrastruktury.	1	1	0	0	1	1
Přítomnost brownfields v obcích regionu.	0	0	0	0	1	1
Nedostatečná kompenzace záboru ploch a dalších dopadů na životní prostředí krajinnou zelení.	1	0	0	0	0	1
Přítomnost kvalitních půd v místech budoucího záboru.	1	1	0	0	0	1

5.2 Dopravní infrastruktura

Popis klíčové oblasti

Klíčová oblast Dopravní infrastruktura je nejvýznamnějším faktorem k dalšímu rozvoji celého území. Stávající silniční síť je v jádrovém a zájmovém území značně zatížena a nevyhovuje kapacitním potřebám regionu s koncentrací průmyslové výroby. Přetrvávajícím problémem je špatný technický stav regionální silniční sítě odrážející se v nedostatečných parametrech, technických závadách včetně nedostatečné kapacity a kvality. K této neuspokojivé situaci přispívá absence obchvatů u sídel, která jsou zatížena tranzitní dopravou. Pokračující nárůst osobní a nákladní automobilové dopravy má negativní dopad na životní prostředí, kvalitu života v okolí zatížených komunikací, a také samotnou komunikační síť. Dochází tak k přetěžování komunikací, častým kongescím, konfliktním situacím a nedostatku volných parkovacích míst. Plánované investice do prioritní dopravní infrastruktury často zpožďuje řada faktorů, např. nedořešené vlastnické vztahy u stavebních pozemků, zdlouhavá jednání ohledně výběru nejvhodnější varianty řešení, či nedostatek financí.

Prioritou je urychlení výstavby obchvatů sídel zatížených tranzitní dopravou a modernizace silničních komunikací v dostatečném rozsahu vůči stále se zvyšující intenzitě dopravy. Železniční trať napojující průmyslovou zónu na regionální železniční síť svými kapacitami nevyhovuje současným přepravním nárokům, nezbytná je proto její modernizace. Dále je třeba se zaměřit na zvýšení bezpečnosti a plynulosti dopravního provozu a zajištění dostatečného počtu parkovacích míst. Odlehčení silniční dopravě přinese i podpora veřejné hromadné dopravy (autobusová i železniční) včetně rozvoje nemotorové dopravy s akcentem na cyklo dopravu. Tyto alternativní způsoby dopravy přispějí nejen k větší bezpečnosti a plynulosti dopravy, ale i lepší dostupnosti pracovních sil do zaměstnání či zkvalitnění kvality života místních obyvatel včetně posílení environmentální složky a rekreační funkce území.

Dopady

- Kvalitní dopravní infrastruktura je základním předpokladem rozvoje průmyslového regionu a zájmu ze strany investorů, opak může znamenat opačný efekt.
- Předpokládaný vysoký nárůst tranzitní dopravy, včetně kamionů projíždějících přes Rychnov nad Kněžnou a okolní obce, by byl bez obchvatů dlouhodobě neudržitelný.
- Předpokládaný nárůst automobilové dopravy může vést ke zvýšené poptávce po parkovacích místech, vyšší hlučnosti a snížení bezpečnosti a plynulosti provozu.
- Narůstající dopravní zatížení v okolí průmyslové zóny může znamenat další nevyhnutelné investice do údržby místních i krajských komunikací, které slouží jako přístupové komunikace k zóně.
- V důsledku nepropojení PZ Lipovka s PZ Solnice-Kvasiny pro kamionovou dopravu, může v Solnici docházet ke každodennímu kolapsu dopravy při vjezdu do PZ Solnice-Kvasiny.
- Po dostavbě dálnice D35 Opatovice-Časy pravděpodobně prudce vzroste intenzita kamionové dopravy na silnici I/36 v úseku Holice-Čestice, silnice na tak intenzivní provoz není dimenzována.
- Jestliže bude zmodernizována železniční trať 022 Častolovice-Solnice a zlepšena její kapacita, mohlo by dojít ke zvýšení cestovního komfortu a tím by se mohl zvýšit počet cestujících dojíždějících za prací železniční dopravou.
- Pro udržení vysoké zaměstnanosti v regionu je potřeba vytvořit kvalitní sociální prostředí včetně veřejné dopravní infrastruktury.

Typové aktivity

- Výstavba obchvatů a přeložek u silně zatížených sídel tranzitní (kamionovou) dopravou v zájmové území
- Modernizace regionálních silnic, které svými technickými parametry neodpovídají zvýšeným dopravním nárokům
- Opatření vedoucí ke zvýšení bezpečnosti dopravy (místní komunikace, chodníky, bezbariérovost, světelné signalizace, úpravy vozovky, přechody apod.)
- Podpora veřejné hromadné dopravy (autobusové a železniční) jako alternativní formy dojížděky za prací
- Výstavba stezek a tras pro nemotorovou dopravu s akcentem na cyklodopravu a realizace jízdnic pro cyklisty
- Dopravní napojení průmyslových rozvojových lokalit včetně propojení PZ Lipovka na PZ Solnice-Kvasiny
- Zajištění dostatečného počtu parkovacích míst v místech, kde je zvýšená koncentrace automobilů k případnému odstavení či přestupu na jiný mód dopravy
- A další (modernizace železniční infrastruktury, zavádění chytrých řešení - chytré parkování, inteligentní dopravní systémy, sčítače dopravy atp.)

5.3 Bydlení

Popis klíčové oblasti

Klíčová oblast Bydlení je prioritně zaměřena na rozvoj a stabilizaci bytového fondu v území. Jádrové území je výrazně zatíženo přílivem nových zaměstnanců do místních průmyslových firem, velká část z nich jsou navíc tzv. pendlující zaměstnanci, tzn. osoby, jež se nikde neevidují, nepřispívají do obecních rozpočtů a nemají zájem bydlet ve vlastních nemovitostech. Z důvodu extrémní poptávky po nájemním bydlení a extrémního nedostatku volných bytů v jádrovém území se tyto zaměstnanci nejčastěji koncentrují do ubytoven a často využívají služeb ilegálního bydlení bez nájemní smlouvy, což s sebou přináší nemalá rizika. Problémem jádrového území je zároveň pokles trvale bydlících obyvatel, naopak obce v zázemí jádrového území zažívají nárůst obyvatelstva a stavební boom.

V aktuálních územních plánech obcí je nabídka lokalit pro rozvoj bydlení dostatečná, chybí však připravenost těchto ploch na okamžitou výstavbu nových čtvrtí. Rozvoj bydlení je primárně v kompetenci místních samospráv, které by měly spolupracovat s developery na rozvoji těchto nových rezidenčních lokalit. Prioritou bude realizace základní technické vybavenosti (ZTV) v rozvojových lokalitách, kde bude následně realizována výstavba rodinných domů a bytových domů, část z nich by měla zůstat ve vlastnictví dotčených obcí. Cílem je sladění nabídky bytů a rodinných domů s poptávkou po bydlení, cenově dostupné bydlení, narovnání trhu s nemovitostmi v území a v neposlední řadě nárůst počtu trvale bydlících obyvatel.

Dopady

- Jestliže bude v jádrovém území PZ nedostatek volných bytů a stavebních parcel, může dojít ke stagnaci či poklesu trvale evidovaných obyvatel v tomto území.
- Zvýšená poptávka obyvatel po vlastním bydlení může vést k dalším požadavkům na počet a kvalitu rozvojových ploch včetně zvýšených nákladů na výstavbu inženýrských sítí a komunikací.
- Z důvodu nedostatečné nabídky vlastního bydlení pro zaměstnance průmyslových podniků může dojít k tomu, že budou nadále využívat služeb ubytoven a nájemního bydlení, nebudou v obci vedeni jako trvale žijící a nebudou přes rozpočtové určení daní přispívat do obecních rozpočtů.
- Jestliže nebude dostatek volných bytů v jádrovém území PZ a okolí, může dojít k zakládání dalších problematických ubytoven a rozvoji nelegálního bydlení.

Typové aktivity

- Příprava a realizace základní technické vybavenosti v lokalitách pro rozvoj bydlení
- Výstavba obecních a startovacích bytů, případně rodinných domů
- Výstavba bytových domů na území bývalých brownfieldů (revitalizace území)
- Vytváření vhodných podmínek pro realizaci soukromých investic v oblasti rozvoje bydlení
- Spolupráce s developery

5.4 Lidské zdroje a ekonomika

Popis klíčové oblasti

Na kvantitě i kvalitě lidských zdrojů závisí stav zaměstnanosti v území, rozvoj podnikatelského prostředí, celkový ekonomický vývoj území, ale např. také fungování obcí a spolkových činností.

Stav lidských zdrojů v zájmovém území průmyslové zóny neodpovídá požadavkům zaměstnavatelů, a to jak v oborech zpracovatelského průmyslu, tak i ve službách. Dostupnost a odpovídající kvalifikace pracovní síly je v regionu vnímána jako zásadní problém. Zájmové území se vyznačuje velmi nízkou nezaměstnaností. Místní trh práce je již v podstatě vyčerpán a nabídka volných pracovních míst výrazně převyšuje poptávku po práci. Nedostatek kvalifikované pracovní síly se projevuje především u technických oborů v oblasti strojírenství a elektro, s nedostatkem se však potýkají i firmy potravinářských oborů či ve službách. V zájmovém území jsou nejvíce poptávané profese automechanik, seřizovač, mechanik-elektronik, svářeč, elektrikář, lakýrník, klempíř, řidič, skladník apod. Z hlediska dosaženého vzdělání mají zaměstnavatelé největší zájem o osoby s výučním listem.

V oblasti lidských zdrojů se region potýká nejen s nedostatkem pracovní síly, ale také s dlouhodobým trendem zvyšování počtu uchazečů nevyhovujících nárokům zaměstnavatelů, včetně absolventů středních škol. Mezi hlavní problémy patří klesající zájem o technické obory a nesoulad mezi požadavky zaměstnavatelů a profily absolventů škol. Zaměstnavatelé, tak musí vynakládat poměrně vysoké náklady na zapracování nových zaměstnanců a prodlužuje se doba, než nový zaměstnanec je pro firmu plně efektivní.

Intervence v této oblasti by se měly zaměřit na zkvalitnění vzdělávacího systému v regionu, zvýšení zájmu o technické a přírodovědné obory, rozvoj znalostí a dovedností u studentů a celkové sladění potřeb trhu práce s nabídkou vzdělávacího systému. K zajištění dostatečného množství vhodných pracovních sil je třeba podpořit vzdělávací systém, především středoškolské a učňovské úrovně, přičemž největší pozornost by měla být věnována technickým a přírodovědným oborům.

K výraznému zlepšení situace v oblasti lidských zdrojů může přispět také intenzivní spolupráce mezi středními školami a podnikatelským sektorem. Školy s firmami mohou spolupracovat nejen v oblasti výuky (praxe, stáže, výuka odborníci z praxe apod.), ale také v oblasti inovace vzdělávacích programů jednotlivých škol. Oborově vhodné zaměření vzdělávacích služeb a jejich propojení na požadavky klíčových zaměstnavatelů v zájmovém území vytvoří lepší podmínky pro uplatnění obyvatel na trhu práce a dostatečná nabídka adekvátně kvalifikovaných pracovníků zároveň usnadní rozvoj firem.

Přestože celkově je zaměstnanost v zájmovém území průmyslové zóny velmi vysoká, určité skupiny obyvatelstva¹ jsou nezaměstnaností ohroženy, což částečně souvisí se strukturou pracovních příležitostí v zájmovém území. Tato situace může být řešena prostřednictvím efektivně zaměřených rekvalifikačních kurzů, programů celoživotního vzdělávání, využívání nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti úřadů práce apod.

Struktura ekonomických subjektů v jádrovém území průmyslové zóny se vyznačuje koncentrací podniků z oblasti strojírenství, kolísajícím počtem živnostníků, klesajícím počtem ekonomických

¹ Jedná se o osoby se zdravotním postižením, osoby s kumulací hendikepů na trhu práce a ekonomicky neaktivní osoby, včetně osob vracejících se na trh práce po návratu z mateřské/rodičovské dovolené, osoby znevýhodněné na trhu práce např. osoby 55–64 let, osoby do 25 let věku, příslušníci etnických menšin a osoby s nízkou úrovní kvalifikace.

subjektů v odvětví profesních, vědeckých a technických činností a nižším podílem (ve srovnání s krajem a ČR) podnikatelů v oborech obchod, ubytovací a stravovací služby, doprava a vzdělávání. Silná poptávka po pracovní síle u dominantního závodu v regionu i dalších zaměstnavatelů z oblasti zpracovatelského průmyslu v zájmovém území je jednou z možných příčin útlumu podnikatelské činnosti v území.

S růstem požadavků na pracovní sílu ze strany dominantního zaměstnavatele a na něho vázaných dodavatelů je potřeba v zájmovém území hledat způsoby, jak případně podpořit řemeslníky či malé a střední podnikatele, aby se v budoucnu také rozvíjeli a výrazněji se podíleli na zaměstnanosti. Tyto způsoby mohou obsahovat jak přímé podněty zahrnující nabídku objektů a pozemků včetně infrastruktury, poradenství v oblasti ekonomiky, finančních programech a službách pro podnikání, tak podněty nepřímé řešící např. kvalitu podnikatelského prostředí, dopravy, infrastruktury či pracovní síly v území. Rozvoj řemesel a MSP může jednak přispět k větší vyváženosti zájmového území a také ke zvýšení kvality života v území.

S nabídkou lidských zdrojů souvisí celková struktura obyvatelstva v území. V jádrovém území je struktura obyvatel poměrně výrazně ovlivněna migrací. Z pohledu migračních ztrát je nejhorší situace v obcích ve východní části zájmového území, kde dochází k postupnému ubývání trvale bydlícího obyvatelstva. Tento úbytek je v obcích jádrového území však často nahrazován. Z monitorování situace obcemi vyplývá, že v jádrovém území dochází k růstu počtu dočasně bydlícího obyvatelstva, které do zájmového území přichází za prací. Tyto osoby sice zmenšují výše zmíněnou mezeru na trhu práce, ale jev zároveň s sebou nese určitá negativa. V jádrovém území průmyslové zóny vznikají lokality se zvýšenou mírou kriminality, dochází zde k napětí mezi trvale bydlícími a nově příchozími, vyčerpávají se volné ubytovací kapacity a dochází ke spekulativnímu obchodování s nemovitostmi. Obce s vyšším podílem přechodně ubytovaných osob musí vynakládat vyšší prostředky na veřejné služby (odpadové hospodářství, úklid veřejných prostor aj.), aniž by zároveň získávaly vyšší příjem z daní či poplatků do obecního rozpočtu. Na hledání řešení těchto problémů se průřezově zaměřují ostatní klíčové oblasti. Cílem aktivit, které budou v území realizovány, by měla být stabilizace území včetně například zvýšení zájmu pendlující pracovní síly o trvalé usídlení v regionu.

Dopady

- Nízká nezaměstnanost přispěje ke zvýšení životní úrovně obyvatel v území, zároveň však dochází k vyčerpání místního trhu práce.
- Nedostatek pracovních sil může vést k útlumu činnosti některých firem.
- Nedostatečná nabídka kvalifikované pracovní síly v zájmovém území povede k růstu podílu migrující pracovní síly, včetně agenturních zaměstnanců.
- Příliv nových obyvatel může zvýšit poptávku po vzdělávání v mateřských a základních školách.
- Rostoucí požadavky na zajištění pracovní síly v zájmovém území budou zvyšovat náklady na zajištění a zapracování pracovní síly.
- Nesoulad mezi poptávkou po pracovní síle a nabídkou regionálního školství může vést k nedostatečným možnostem absolventů najít, popřípadě si udržet kvalitní a perspektivní pracovní místo s možností karierního růstu.
- Rostoucí podíl migrující pracovní síly může narušit kohezi obyvatelstva – způsobit nezáměr nových obyvatel o dění v obci, jejich nedostatečné začlenění apod.
- Investice do rozvoje doplňkové infrastruktury přispějí k rozvoji firem v zájmovém území, které se zaměřují na budování kapacit pro výrobu, bydlení a služby.

- Odliv trvale bydlících obyvatel a rostoucí počet přechodně bydlících obyvatel se může projevit ve snížených příjmech obecních rozpočtů a naopak v růstu nákladů obcí na veřejné služby.
- S příchodem nových obyvatel poroste poptávka po posílení sektoru služeb v zájmovém území.
- Možný úbytek živnostníků a mikropodniků jako důsledek rozvoje středních a velkých firem
- Silná vazba regionu na automotive může v případě útlumu produkce vést k horšímu uplatnění pracovní síly v zájmovém území a růstu sociálních problémů.

Typové aktivity

- Přizpůsobit síť středních škol i jejich vzdělávacích programů potřebám trhu práce např. zkvalitněním obsahu a zaměřením výuky, inovovanými vzdělávacími programy, aj.
- Posílení vazeb středních škol s podnikatelským sektorem - např. systém dlouhodobých odborných praxí/stáží jako součást vzdělávání, zapojení odborníků z praxe do výuky
- Zvýšení prestiže vybraných technických oborů např. programy na podporu motivace žáků ke studiu technických oborů, zapojení středních škol do výuky na ZŠ aj.
- Doplnění a modernizace vybavení škol zejména u technických a přírodovědných oborů ve vazbě na inovované vzdělávací programy, provázání výuky s praxí
- Rozvoj nevyužívaných průmyslových areálů/objektů (brownfields) např. zmapování, návrhy možnosti využití, nabídkové listy
- Vytvořit kvalitní nabídku vzdělávacích programů, které budou reflektovat požadavky trhu práce v regionu a budou také zaměřeny na rozvoj dovedností potřebných pro podnikání
- Rozvoj spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem - např. setkávání, strukturované návštěvy vedení města u klíčových zaměstnavatelů Programy na podporu zaměstnanosti osob obtížně uplatnitelných na trhu práce

5.5 Bezpečnost

Popis klíčové oblasti

Bezpečnost se v zájmovém území ukázala jako jedna z velmi zásadních oblastí, na kterou je potřeba v souvislosti s rozvojem aktivit v průmyslové zóně zaměřit pozornost, neboť je jedním z velmi citlivých témat pro obyvatele.

Nabídka volné pracovní síly na trhu práce v zájmovém území je v současné době téměř vyčerpána. Firmy v průmyslové zóně stále poptávají pracovní sílu a mezery na trhu práce jsou nuceny řešit zajištěním pracovníků z jiných regionů České republiky, využíváním agenturních zaměstnanců či zaměstnáváním cizinců například z Polské republiky. Tento růst počtu migrující pracovní síly je jedním ze zdrojů problémů v oblasti bezpečnosti. Návyky, styl života i požadavky se u této pracovní síly často diametrálně liší od požadavků trvale bydlících obyvatel. Roste výskyt sociálně patologických jevů (nadměrná konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích, hluk, znečišťování veřejných prostranství, drobné krádeže, výtržnosti apod.), roste počet výjezdů policie a stoupá počet dopravních přestupků v souvislosti se zaměstnanci průmyslové zóny.

Klíčová oblast Bezpečnost je prioritně zaměřena potlačení sociálně patologických jevů a zvýšení bezpečnosti dopravy, neboť s rozvojem průmyslových areálů v jádrovém území dochází k růstu výskytu sociálně patologických jevů, kriminality a ke zintenzivnění dopravy. Intervence v této oblasti by se tedy měly zaměřit na stabilizaci území z pohledu bezpečnosti. Jednou z hlavních aktivit je personální posílení kapacit Policie ČR a městské policie v Rychnově nad Kněžnou. S navýšením personální kapacity městské a státní policie musí také dojít k zajištění technického vybavení v dostatečném množství a kvalitě. Jednou z priorit je instalace kamerových systémů, protože v blízkosti legálních i nelegálních ubytoven a nevyužívaných průmyslových objektů vznikají lokality se zvýšenou mírou kriminality a výskytu sociálně patologických jevů. Dalším cílem klíčové oblasti je prevence kriminality a dalších sociálně-patologických jevů.

Za tímto účelem je také třeba navýšit počet sociálních zařízení a rozšíření spektra služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením, rozšířit nabídku levného/nájemního bydlení a tím zamezit koncentraci pracovníků do ubytoven a soukromých bytů nad únosnou míru. Významnou roli v prevenci sociálně patologických jevů může také sehrát rozšíření nabídky na aktivní trávení volného času a aktivně se rozvíjející spolková činnost. Výrazný nárůst osobní a nákladní automobilové dopravy má negativní dopad bezpečnost chodců a cyklistů v zájmovém území PZ. Z tohoto důvodu je nezbytné dobudovat a rekonstruovat infrastrukturu pro pěší v místech, kde je doposud na špatné úrovni, instalovat bezpečnostní prvky jako jsou přechody pro chodce, zpomalovací prahy atd. Dalším cílem klíčové oblasti je zvyšovat bezpečnost provozu na cyklostezkách, řešit jejich bezproblémové napojení na silniční síť a křižení s intenzivně využívanými komunikacemi.

Dopady

- Růst počtu migrující pracovní síly v jádrovém území PZ může vést k rozšiřování lokalit se zvýšenou mírou kriminality zejména v blízkosti ubytování těchto pracovníků.
- Rozvoj průmyslové zóny povede k příchodu vyššího množství agenturních pracovníků, často ze zahraničí, u kterých je již v současnosti pozorována zvýšená míra narušování veřejného pořádku, konzumace alkoholu a požívání návykových látek.
- Rostoucí počet osob pohybujících se v jádrovém území průmyslové zóny bude vyžadovat zvýšenou potřebu zajištění bezpečnosti chodců a dalších účastníků nemotorizované dopravy (např. instalace semaforů zpomalujících dopravu v obcích z důvodu zvýšení bezpečnosti).
- Rostoucí počet migrující pracovní síly může vést k celkovému zvýšení kriminality a výtržnictví.

- Nedostatek volných ubytovacích kapacit v jádrovém území PZ a okolí může vést k zakládání dalších ubytoven a rozvoji “nelegálního” bydlení² a ve středně či dlouhodobém horizontu může docházet v těchto lokalitách k růstu sociálně patologických jevů.

Typové aktivity

- Identifikace a monitoring bezpečnostně problematických míst v jádrovém území PZ (instalace mobilních kamerových systémů či obdobných opatření)
- Zajištění intenzivnějšího dohledu policie, zřízení služeben obecní policie, zvyšování personálních kapacit státní a městské policie
- Modernizace a nákup nového vybavení státní a městské policie
- Rozšíření nabídky sociálních služeb zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení
- Výstavba a rekonstrukce chodníků
- Vybudování bezbariérových přístupů do veřejných budov
- Instalace bezpečnostních prvků na komunikace (přechody pro chodce, zpomalovací prahy, chytré semaforey apod.)
- Vybudování a rekonstrukce veřejného osvětlení
- Vybudování a rekonstrukce infrastruktury hasičských sborů a sdružení dobrovolných hasičů
- Systém evidence „na černo“ ubytovaných pracovníků
- Systém ochrany před vznikem nelegálních ubytoven

² Nelegální bydlení – jedná se o pronajímání soukromých bytů nad rámec kapacity bytové jednotky, většinou bez uzavření platné nájemní smlouvy.

5.6 Veřejné služby, občanská vybavenost

Popis klíčové oblasti

Veřejné služby a občanská vybavenost jsou jednou s klíčových priorit rozvoje zájmového území PZ, protože v současnosti dochází k destabilizaci území příchodem velkého množství pracovníků do průmyslové zóny, kdy se jedná převážně o muže bez rodin. Cílem klíčové oblasti je rozvoj infrastruktury zdravotnictví a sociálních služeb a rozšíření nabídky kulturních, sportovních a volnočasových aktivit, protože v jádrovém území PZ je zvýšená koncentrace obyvatel a obce musejí na provoz těchto veřejných služeb vynakládat vyšší finanční prostředky.

V oblasti zdravotnictví je potřeba zajistit především odpovídající dostupnost zdravotnických zařízení, navýšení personálních kapacit u přetížených lékařských specializací a modernizaci areálu nemocnice v Rychnově nad Kněžnou (rekonstrukce budov a nákup nového přístrojového vybavení), neboť v jádrovém území PZ roste počet trvale i přechodně bydlících obyvatel a probíhá zde intenzivní bytová výstavba, což vede k vyšší vytíženosti zdravotnických zařízení.

Klíčovou prioritou v oblasti sociálních služeb je zajištění dostatečných pobytových kapacit sociálních zařízení, obzvláště se zaměřením na seniory, neboť jejich počet v zájmovém území stále roste. K tomuto účelu by bylo možné využít například chátrajících průmyslových objektů. Dalším cílem klíčové oblasti je vybudování dostatečných kapacit sociálních zařízení pro osoby ohrožené sociálním vyloučením, protože v jádrovém území roste kriminalita a výskyt sociálně-patologických jevů.

Prioritním cílem v oblasti kultury a volnočasových aktivit je vybudování dostatečného zázemí pro pořádání kulturních akcí a sportovní vyžití obyvatel, neboť v jádrovém území PZ roste počet obyvatel a je zde vysoký podíl osob v produktivním věku. Je potřeba vybudovat nová nebo rekonstruovat stávající kulturní zařízení a zajistit vybudování a rekonstrukci sportovních zařízení a venkovních víceúčelových sportovních ploch. Vhodné by bylo i v tomto případě využít chátrající nevyužívané průmyslové objekty. Dále je třeba posílit spolkovou činnost, která může sloužit jako prevence kriminality a sociálně patologických jevů.

Dopady

- Růst počtu trvale i přechodně bydlících obyvatel v zájmovém území může vyvolat potřebu navýšení kapacit zdravotnických zařízení v obcích jádrového území PZ.
- Trend stárnutí populace zájmového území PZ povede k rostoucímu nároku na specializované zdravotnické služby pro seniory.
- Nedostatečný počet praktických lékařů pro děti a dorost v zájmovém území PZ (v případě navýšení počtu obyvatel) může snížit atraktivitu bydlení v obcích v blízkosti průmyslové zóny, obzvláště pro mladé rodiny.
- Příchod nových trvale i přechodně bydlících obyvatel do jádrového území PZ přispěje k naplnění v současnosti nedostatečně využitých oddělení nemocnice Rychnov nad Kněžnou a tím sníží reálnou hrozbu neudržení všech oddělení v regionu.
- Intenzivnění aktivit prevence sociálně patologických jevů může zvýšit nároky na sociální služby v jádrovém území PZ.
- Příchod nových trvale bydlících obyvatel do zájmového území průmyslové zóny a stárnutí populace může vést k nedostatku volných pobytových kapacit pro seniory v sociálních zařízeních.

- Rostoucí počty obyvatel ve vyšším a vysokém věku budou znamenat silné ekonomické zatížení obyvatel v produktivním věku a jako důsledek tohoto procesu stárnutí lze očekávat změnu poptávky po veřejných službách, a především zvyšující se tlak na sociální služby.
- Příchod nových pracovníků do průmyslové zóny může vyvolat vyšší potřebu sociálních služeb pro matky s dětmi.
- Příchod nových obyvatel do jádrového území PZ může vyústit v nedostatečnost stávajících kapacit kulturních, sportovních a volnočasových zařízení, a tím vyvolat zvýšené nároky na obecní rozpočty na zajištění rozvoje kulturního, sportovního a volnočasového vyžití obyvatel.
- Zvyšování kupní síly obyvatel v zájmovém území PZ může pozitivně přispět k zajištění financování provozu nových kulturních a sportovních zařízení.
- Příchod nových obyvatel do zájmového území PT může vyvolat vyšší finanční nároky na zajištění veřejných služeb (mateřské a základní školství, komunální služby, zvýšení nároku na zajištění sociální a zdravotní péče atd.).

Typové aktivity

- Navýšení personálních kapacit ordinací praktických lékařů a dalších přetížených specializací
- Modernizace (rekonstrukce a vybavení) spádových zdravotnických zařízení v rámci širšího území PZ
- Rozšíření kapacit pobytových sociálních služeb s akcentem na seniory
- Využití chátrajících průmyslových objektů pro pobytové i nepobytové sociální služby
- Zajistit dostatečné kapacity pro samostatné bydlení pro seniory (vhodné malometrážní byty)
- Posílení spolkové činnosti za účelem prevence kriminality a sociálně patologických jevů
- Výstavba, rekonstrukce a modernizace vybavení kulturních domů, kin, divadel
- Vybudování a rekonstrukce sportovních zařízení a venkovních víceúčelových sportovních ploch, vybudování zázemí sportovišť

5.7 Životní prostředí

Popis klíčové oblasti

Klíčová oblast je především zaměřená na eliminaci negativních dopadů socioekonomického rozvoje území na jeho životní prostředí, rovněž pak na zlepšení stávajících sítí technické infrastruktury, jejich zkvalitnění, rozšíření a zkapacitnění v souladu s potřebami udržitelného rozvoje území, průmyslové výroby i spokojenosti místních obyvatel. Rostoucí ekonomika regionu postavená zejména na průmyslové výrobě s sebou nese rovněž zvyšování zátěže na životní prostředí a tím i zvyšování nákladů na opatření pro jeho ochranu v okolí průmyslových provozů a na velmi zatížených dopravních komunikacích, které jsou v neuspokojivém stavu a v mnoha případech procházejí souvisle zastavěným územím obcí v bezprostřední blízkosti obytných domů a komunikací s intenzivním pohybem chodců či cyklistů.

Dopravní síť vykazuje nedostatky kapacitní, technické, dále i z hlediska napojení na dálniční síť. To všechno zesiluje negativní dopady intenzivní nákladní i osobní automobilové dopravy.

Intenzivní bytová i nebytová výstavba v jádrovém území také klade zvýšené nároky na energetické hospodaření a napojení na technickou infrastrukturu. V rámci klíčové oblasti je proto zapotřebí řešit odpovídající napojení průmyslových objektů, dalších podnikatelských provozů, veřejných prostor a komunikací, veřejných i obytných budov na vodovody, kanalizace (včetně čistíren odpadních vod) a další sítě. Současně je třeba řešit zvýšené nároky na sběr, svoz a ekologické zpracování odpadů. Nároky a náklady na tyto služby současně stoupají v souvislosti se zvyšováním počtu přechodně bydlicích osob (a s tím souvisejícími nedostatečnými příjmy z poplatků).

Celkově je třeba počítat s variantou, že obce v jádrovém území budou muset navýšit své dosud relativně nízké výdaje na ochranu životního prostředí.

Klíčová oblast je dále zaměřena na energetické úspory z důvodu ochrany ovzduší, neboť neekologické zdroje tepla veřejných i obytných budov přispívají k již tak vysokému emisnímu a imisnímu zatížení životního prostředí v území. U stávajících budov by měly být neefektivní a neekologické zdroje tepla nahrazovány a modernizovány, energeticky náročné budovy by měly být zateplovány a u nových staveb by měl být kladen maximální důraz na energetickou úspornost.

V mnoha obcích zájmového území se nacházejí opuštěné průmyslové objekty (brownfields) s omezenými možnostmi dalšího využití. Některé brownfields představují obtížně odstranitelnou ekologickou zátěž, kazí vzhled obcí, mohou svým stavebně technickým stavem ohrožovat civilní bezpečnost a v neposlední řadě též zabírají potenciálně lukrativní plochy pro další rozvoj bydlení, podnikání či služeb.

Z hlediska životního prostředí je na některých místech problematická i doprava v klidu – stání mimo vyznačené parkovací plochy, ale i zábor velkých ploch zpevněnými parkovišti s nemožností je doplnit či kompenzovat dostatkem zeleně. Klíčová oblast je proto rovněž zaměřena na doplnění krajinné zeleně.

V neposlední řadě nemá území zcela vyřešenou problematiku retence vody v krajině. Z důvodu ochrany sídel i technologických provozů a tím i předejití větším ekologickým škodám v případě mimořádných situací je třeba věnovat pozornost i protipovodňovým opatřením a souvisejícím zásahům do krajinné struktury.

Jestliže bude průmyslová zóna komplexně řešena v komplexním strategickém dokumentu dotčeného území, je třeba v rámci něho vytvořit koncepční podklad pro ochranu životního prostředí ve specifických podmínkách rozvoje hospodářské činnosti v lokalitě. Další rozvoj průmyslové zóny musí být také podroben projektovému procesu posuzování vlivů na životní prostředí dle zákona č.100/2001 Sb. v platném znění s tím, že bude nezbytné respektovat podmínky, které vzejdou z

tohoto procesu posuzování vlivů na životní prostředí. V případě záboru kvalitních půd je třeba doložit, že navrhované obchvaty apod. jsou veřejně prospěšnými stavbami.

Dopady

- V případě nárůstu dopravního zatížení silničních komunikací může dojít ke zhoršení emisní a imisní situace v blízkých sídlech.
- V případě dalšího nárůstu dopravního zatížení stávajících komunikací dojde ke zhoršení technického stavu silničních komunikací a současně ke zvýšení hlukové zátěže z dopravy.
- V případě nedobudování potřebných přeložek a obchvatů dojde ke zhoršení emisní, imisní a hlukové zátěže a zhoršení dopravní bezpečnosti v obcích.
- V souvislosti s dalším rozvojem regionu může dojít ke zhoršení emisní a imisní situace z energetických a technologických zdrojů znečištění ovzduší.
- V souvislosti s dalším rozvojem průmyslové výroby může dojít ke zvýšení hlukové zátěže z technologických zdrojů.

Typové aktivity

- Realizace protihlukových opatření u významných zdrojů hlukové zátěže
- Vytváření pásů a ploch izolační a kompenzační zeleně v blízkosti zdrojů hlukové a imisní zátěže
- Realizace protipovodňových opatření a zlepšení odtokových poměrů v krajině
- Opatření k ochraně zásob podzemních vod v regionu
- Napojení objektů na vodovodní a kanalizační síť a napojení na čistírny odpadních vod
- Zateplení průmyslových, veřejných i obytných budov a instalace energeticky úsporných technologií
- Vytvoření zázemí pro technologii údržby veřejných prostranství a odpadového hospodářství
- Přeložky a modernizace prvků technické infrastruktury za účelem dosažení souladu ekonomických a environmentálních nároků v území

6 Přílohy

6.1 Příloha č. 1 - Podkladová data k analýze socioekonomických sfér

6.2 Příloha č. 2 - Analýza environmentálních podkladů

6.3 Příloha č. 3 - Názorový průzkum obcí

6.4 Příloha č. 4 - Průzkum podnikatelského prostředí

7 Rejstřík pojmů

UKAZATEL	DEFINICE
Míra nezaměstnanosti	Podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob (ukazatel používaný do konce roku 2012)
Podíl nezaměstnaných osob	Podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku (ukazatel používaný od ledna 2013)
Dosažitelní uchazeči	Uchazeči o zaměstnání ve věku 15–64 let, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa
Celkový přírůstek	Změna počtu obyvatel v důsledku přirozené měny obyvatel (přirozený přírůstek) a změny stěhováním (migrační přírůstek)
Migrační přírůstek	Rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých ve sledované populaci během určitého období
Přirozený přírůstek	Rozdíl mezi počtem živě narozených a počtem zemřelých ve sledované populaci během určitého období
Relativní celkový/migrační/přirozený přírůstek	Hodnota celkového/migračního/relativního přírůstku přepočítána na 100 obyvatel
Meziroční index změny počtu obyvatel (v %)	Procentní změna počtu obyvatel ve dvou po sobě jdoucích letech (tj. počet obyvatel v roce t/počet obyvatel v roce t-1)*100
Index stáří	Počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0–14 let
Index ekonomického zatížení	Počet dětí ve věku 0–14 let a počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let
Index ekonomické závislosti	Počet dětí ve věku 0–14 let na 100 osob ve věku 15–64 let
Relativní změna počtu subjektů	Změna počtu subjektů v čase oproti výchozímu stavu v roce t, který je reprezentován hodnotou 100 %

8 Seznam zkratek

ZKRATKA	NÁZEV
B+R	bike and ride
BPEJ	bonitovaná půdně ekologická jednotka
CIRI	Centrum investic, rozvoje a inovací
CZ NACE	Klasifikace ekonomických činností
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EIA	Environmental Impact Assessment (Hodnocení vlivů na životní prostředí)
EU	Evropská unie
FO	fyzická osoba
IROP	Integrovaný regionální operační program
IT	Information technology
JIT	just in time
K+R	kiss and ride
KHK	Královéhradecký kraj
MAS	místní akční skupina
MN	míra nezaměstnanosti
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ	mateřská škola
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
OOP	obvodní oddělení policie
ORL	otorhinolaryngologické oddělení
OZP	osoby se zdravotním postižením
P+R	park and ride
PNO	podíl nezaměstnaných osob
PPNI	Program na podporu podnikatelských nemovitostí a infrastruktury
PÚR ČR	Politika územního rozvoje ČR
PZ	průmyslová zóna
PZ1	Průmyslová zóna Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou-Solnice
RES	Registr ekonomických subjektů
RIS3	Research and Innovation Strategy for Smart Specialisation
SC	specifický cíl
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SO ORP	správní obvod obce s rozšířenou působností
SŠ	střední škola
TR	turistický region
ÚP	úřad práce
VOŠ	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
VTL	vysokotlaký (přívod)
ZPF	zemědělský půdní fond
ZŠ	základní škola
ZTV	základní technická vybavenost
ZÚR	Zásady územního rozvoje
ZUŠ	základní umělecká škola

Seznam tabulek

Tabulka 1 Podniky se sídlem v zájmovém území.....	31
Tabulka 2 Podniky s provozovnou, odštěpným závodem v zájmovém území	31
Tabulka 3 Podniky se sídlem/provozovnou v širším zájmovém území	32

Seznam grafů

Graf 1 Podíl nezaměstnaných osob/míra nezaměstnanosti v zájmovém území PZ, obcích jádrového území průmyslové zóny, Královéhradeckém kraji a ČR za období 2000–2016 (v %)	10
Graf 2 Současné aktuální dopady fungování průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou na trh práce v obcích zájmového území.....	12
Graf 3 Vývoj počtu obyvatel zájmového území průmyslové zóny v období 2000–2015 (abs.).....	15
Graf 4 Celkový a migrační přírůstek obyvatelstva zájmového území průmyslové zóny v období 2000 – 2015 (v přepočtu na 100 obyv.)	16
Graf 5 Vývoj počtu obyvatel zájmového území průmyslové zóny v letech 2012–2015 (meziroční změny, v %).....	16
Graf 6 Průměrný věk obyvatel v zájmovém území průmyslové zóny a Královéhradeckém kraji v letech 2011–2015.....	20
Graf 7 Vzdělanostní struktura obyvatel zájmového území průmyslové zóny (podíl osob s daným stupněm vzdělání na populaci zájmového území ve věku 15 let a více, 2001/2011, v %).....	22
Graf 8 Počet dokončených bytů na 1000 obyvatel středního stavu v letech 2011–2015 za vybrané územní jednotky	24
Graf 9 Relativní změna počtu ekonomických subjektů v sekundéru ve sledovaných územích v období 2011–2015 [%].....	29
Graf 10 Relativní změna počtu středních a velkých podniků (50 a více zaměstnanců) ve sledovaných územích v období 2011–2015 (v %)	30
Graf 11 Relativní změna počtu živnostníků ve sledovaných územích v období 2011–2015 (v %).....	30
Graf 12 Relativní změna počtu podniků v odvětví CZ NACE 43 – Specializované stavební činnosti ve sledovaných územích v období 2011–2015 (v %)	33
Graf 13 Příjmy obecních rozpočtů na 1 obyvatele (průměr za období 2011–2015, v Kč).....	35

Graf 14 Daňové příjmy na obyvatele v obcích zájmového území průmyslové zóny v období 2011–2015	36
Graf 15 Nedaňové příjmy na obyvatele v obcích zájmového území průmyslové zóny v období 2011–2015	36
Graf 16 Výdaje obecních rozpočtů na 1 obyvatele (průměr za období 2011–2015, v Kč)	38
Graf 17 Průměrné výdaje na obyvatele za období 2011–2015 dle oblastí (v Kč).....	39
Graf 18 Vývoj počtu žáků mateřských a základních škol v zájmovém území průmyslové zóny v období 2010–2015.....	45
Graf 19 Počet registrovaných pacientů na jednoho lékaře ve srovnání mezi okresy Královéhradeckého kraje v roce 2013	49
Graf 20 Počet obyvatel na zařízení poskytující sociální služby v zájmovém území průmyslové zóny v roce 2015.....	51
Graf 21 Vývoj návštěvnosti zájmového území průmyslové zóny – tuzemští a zahraniční návštěvníci v letech 2000–2015.....	61
Graf 22 Relativní změna počtu ek. subjektů zabývajících se převážně maloobchodem (kromě mot. vozidel) ve sledovaných územích v období 2011–2015 (v %)	64
Graf 23 Relativní změna počtu ek. subjektů zabývajících se převážně ubytováním ve sledovaných územích v období 2011–2015 (v %)	65
Graf 24 Relativní změna počtu ek. subjektů zabývajících se převážně stravováním a pohostinstvím ve sledovaných územích v období 2011–2015 (v %)	65

Seznam obrázků

Obrázek 1 Vymezení území – zájmové a širší území průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou.....	8
Obrázek 2 Vymezení průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou.....	9
Obrázek 3 Podíl nezaměstnaných osob v zájmovém území PZ Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou za období 1/2016–6/2016.....	11
Obrázek 4 Současné aktuální dopady fungování průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou na trh práce v obcích zájmového území.....	13
Obrázek 5 Relativní přirozený přírůstek v obcích zájmového území průmyslové zóny za období 2011–2015.....	17

Obrázek 6 Relativní migrační přírůstek v obcích zájmového území průmyslové zóny za období 2011–2015.....	18
Obrázek 7 Změna indexu stáří v zájmovém území průmyslové zóny v letech 2011–2015.....	21
Obrázek 8 Dokončené byty na 1000 obyvatel v obcích zájmového území za období 2011–2015.....	25
Obrázek 9 Lokalizace středních a velkých podniků v zájmové území průmyslové zóny v roce 2016 ...	28
Obrázek 10 Daň z nemovitostí v obcích zájmového území průmyslové zóny v období 2011–2015.....	37
Obrázek 11 Daň z příjmu fyzických osob v obcích zájmového území průmyslové zóny v období 2011–2015.....	38
Obrázek 12 Naplněnost mateřských škol v obcích zájmového území PZ ve školním roce 2015/2016 .	46
Obrázek 13 Naplněnost základních škol v obcích zájmového území PZ ve školním roce 2015/2016...	46
Obrázek 14 Současné aktuální dopady fungování průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou na obce – školství (MŠ, ZŠ, SŠ).....	47
Obrázek 15 Lokalizace spáchaných skutků v zájmovém území průmyslové zóny v roce 2015.....	53
Obrázek 16 Současné aktuální dopady fungování průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou na obce – kriminalita, výtržnictví, narušování veřejného pořádku	54
Obrázek 17 Plánované silniční komunikace v návaznosti na rozvoj Strategické průmyslové zóny Královéhradeckého kraje Solnice-Kvasiny.....	56
Obrázek 18 Dojíždka za prací do jádrového území průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou.....	57
Obrázek 19 Současné aktuální dopady fungování průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou na obce – dopravní zatížení.....	58
Obrázek 20 Současné aktuální dopady fungování průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou na obce – doprava v klidu (parkování)	59
Obrázek 21 Současné aktuální dopady fungování průmyslové zóny Solnice-Kvasiny-Rychnov nad Kněžnou na obce – volnočasové aktivity.....	62
Obrázek 22 Současné aktuální dopady fungování průmyslové zóny Solnice – Kvasiny – Rychnov nad Kněžnou na obce z hlediska maloobchodu a služeb	66